

Mor a Lleida als 88 anys

El Dr. Pont i Gol, un pastor per a un poble

L'arquebisbe emèrit de Tarragona, el Dr. Josep Pont i Gol, moria el 4 d'octubre, dia de sant Francesc d'Assís, a l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, a causa d'una insuficiència cardio-respiratòria. En saber-se la notícia, les campanes de la Catedral Metropolitana repicaren a morts durant una llarga estona i van començar a arribar centenars de testimonis de condol a la casa de l'arquebisbat. Com diem en el nostre editorial: «La seva presència a la Seu primada significà la progressiva introducció d'un estil pastoral proper, renovador i estimulador». Tanmateix la seva personalitat «influí en la societat civil en circumstàncies difícils —final del franquisme i transició política— i hi trobaren aixopluc molts demòcrates que vivien al-marge de la vida oficial».

Editorial a pàg. 2

Reportatge a pàgines centrals

Article de Mn. Martí Aixalà a pàg. III d'Afinant

SUMARI

7 Exhortació del cardenal Carles sobre el DOMUND

14 «El perquè de tot plegat» (sobre els joves a Loreto i Hans Küng), per J. Miró Ardevol

Històric i transcendental discurs de Joan Pau II a les Nacions Unides

«Les nacions tenen el dret a existir i a autodeterminar-se»

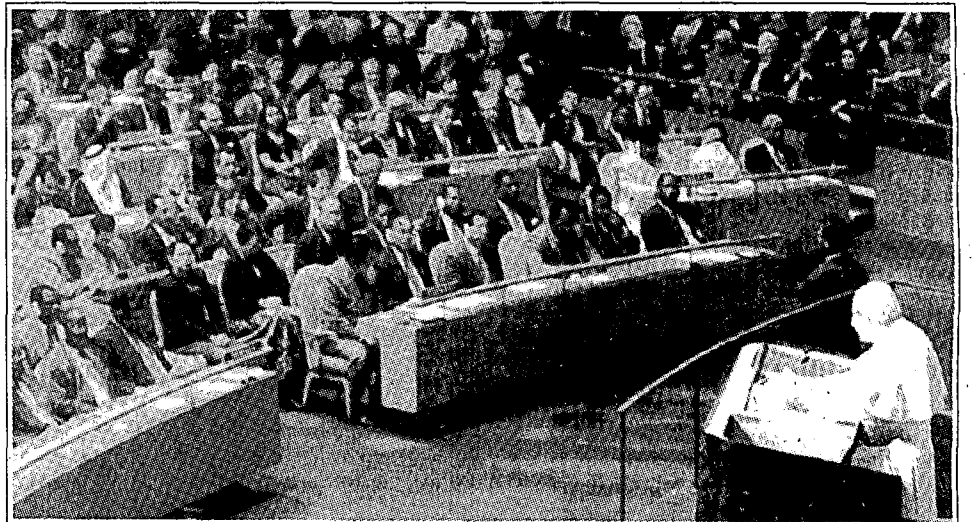
El Papa visità novament la seu de les Nacions Unides a Nova York el dia 5 d'octubre, després de 16 anys d'haver-ho fet per primera vegada. Amb motiu del 50è aniversari de la creació d'aquesta organització, el Papa llançà al món un missatge de confiança i assenyala una nova frontera per a la comunitat internacional, la del «dret dels pobles», cridats a formar «una única gran família». El Papa digué també que ha arribat «l'hora d'una nova esperança» i que aquesta només es pot realitzar amb dues condicions: vencent «el cinisme en les relacions entre els pobles, inspirant-los en l'ètica de la solidaritat». Joan Pau II va repetir aquesta crida en totes les llengües de l'ONU: en anglès i en francès, llargament en castellà, en rus, en àrab i en xinès.

«Les llàgrimes d'aquest segle —digué el Papa— han preparat el terreny a una nova primavera de l'esperit humà». La proposta concreta que féu el Papa és aquesta: «La declaració universal dels drets de l'home,

adoptada el 1948, ha tractat de manera eloqüent dels drets de les persones, però no hi ha encara un anàleg acord internacional que afronti de manera adequada els drets de les nacions». El Papa formulà el principi que «ningú no està mai legitimat a considerar que una determinada nació no sigui digna d'existir». Digué també que el dret de tota nació a l'existència, a la pròpia llengua i cultura, «no necessàriament exigeix una sobania estatal», però que l'eventual participació en una federació o confederació d'Estats ha de trobar sempre correspondència «en l'autodeterminació dels pobles».

Finalment el Papa exhortà a vèncer «la por de l'alteritat». «No hem de tenir por del futur, no hem de tenir por de l'home». El Papa es referí explícitament a la seva fe cristiana i testimonià valentment que en Crist mort i ressuscitat, Déu s'ha fet proper a tot home.

Més informació a pàg. 5

Després de gairebé dos mesos i sense ànim de polemitzar

El bisbe Joan Carrera contesta unes acusacions d'«ABC»

En la seva secció habitual, *Ara mateix*, Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona contesta el diari ABC i explica el motiu que l'ha portat fins ara a no contestar les invectives que aquest diari li dedicà el 26 d'agost, acusant-lo de sectarisme pel seu nacionalisme català i —el que encara és més greu i sorprenent— de ser pro-avortista. Els qui coneixem bé el bisbe Joan Carrera —i també el bisbe Deig— sabem com són d'injustes aquestes acusacions, les quals ens confirmen, una vegada més, la irracionalitat d'alguns dels posicionaments d'aquest diari i la seva persistència en els atacs a persones i institucions eclesials que mereixen per part de tots un respecte i un reconeixement.

Editorial

En la mort de l'arquebisbe Josep Pont i Gol

L'arquebisbe de Tarragona i primat emèrit Josep Pont i Gol ha partit d'aquest món amb la mateixa discreció amb què havia viscut. Acollit a l'hospitalitat de qui havia estat el seu deixeble i secretari, el bisbe Antoni Deig, la seva vida s'ha anat apagant lentament a Solsona. Deixa una estela de fermesa en la fe, d'encarnació en el país, d'eficàcia pastoral, de senzillesa afectuosa, que són un do de Déu per a nosaltres. El seu estat de salut ja no li permeté de participar en el Concili de les diòcesis catalanes recentment celebrat, el qual li reté, tanmateix, un homenatge emocionat. Un Concili que responia a la seva voluntat tenaç, a bastament demostrada, de vertebrar la unitat pastoral de Catalunya.

El doctor Pont i Gol va viure el Vaticà II des de la seu

de Segorb-Castelló, on havia iniciat el seu ministeri episcopal el 1951. Ja abans, havia destacat com a veritable pioner de l'ecumenisme, en una època poc propícia a aquest moviment. Des de la seva diòcesi s'escamparen per tot Catalunya els primers textos amb pregàries per a la celebració de l'octavari per la unitat de les esglésies. Va participar amb entusiasme en el Concili i connectà plenament amb el seu esperit que inspirà tota la seva activitat posterior. L'ús de la llengua catalana en el culte i, després, la seva introducció en la litúrgia va ser un objectiu indeclinable que el doctor Pont i Gol va mantenir amb fermesa, intransigent.

El 1970 va ser nomenat arquebisbe de Tarragona, i va succeir el cardenal Arriba y Castro. La seva pre-

sència a la Seu primada significà la progressiva introducció d'un estil pastoral proper, renovador i estimulador. Més enllà de la seva acció diocesana, el doctor Pont i Gol dedicà, com a arquebisbe metropolità, una especial atenció a la pastoral de conjunt de les diòcesis catalanes. Contribuí a consolidar la Conferència Episcopal Tarraconense i aprovà els primers organismes interdiocesans. La seva personalitat influí en la societat civil en circumstàncies difícils i hi trobaren aixopluc molts demòcrates que vivien al marge de la vida oficial.

Que el Senyor aculli a la casa del Pare aquest servidor fidel, bon pastor que no visqué per a si mateix, sinó que esmerçà la seva vida en l'anunci de l'Evangeli i en l'edificació de l'Església a Catalunya.

Tribuna

El secret de Lourdes

Jordi Bassas i Ribalta

Escriptor i teòleg

S'ha parlat pels descoberts dels anomenats «secrets de Fàtima». No hi entro ni hi surto; l'Església en té la paraula, si és que hi ha res a dir o res a desmentir. Però, en canvi, hi ha un detall en les aparicions de Lourdes que, no del tot però gairebé, podria entrar en la categoria de «secret oficial». Em refereixo a la llengua en què la Dama apareguda va parlar a Bernardeta: la variant gascona de la llengua d'oc. Per cert, qualsevol veí de la Vall d'Aran hauria entès perfectament que la Dama deia que era la «Immaculada Concepció», encara que no comprengués bé què volia dir allò, com Bernardeta.

Situem-nos en l'època dels fets. La França postrevolucionària havia iniciat feia anys el procés d'uniformització lingüística, amb un rigor i una manca d'escrúpols sense precedents. Els francesos avui encara se'n recorden, però ho

justifiquen de forma patriòtica: el principi de l'*Égalité* havia de començar en primer lloc a l'escola, en un país de tants analfabets; fins i tot la mateixa Església de França havia assumit el procés amb tota docilitat. Per tot això, no deixava de ser provocatiu que el «missatge» de la «Immaculada Concepció» vingués en vulgar *patois*. Com en el cas de la cèlebre jota, la Mare de Déu tampoc «no volia ser francesa», però per raons molt més pacífiques.

L'al·lusió a la jota ens trasllada, vulgués que no, a l'entranyable terra aragonesa. Imaginem-nos, per un moment, una hipotètica aparició de la Mare de

Déu en algun llogarret perdut de la França, després del canvi de diòcesi, és clar. El senyor bisbe de Barbastre s'hauria de fer traduir el celestial missatge, del «*chapurreao*» al pulcre idioma de Cervantes... Bé, no us esvereu, amic lector, que el senyor bisbe de Tarbes va haver de fer el mateix després dels fets de Lourdes. Perquè la Dama apareguda no semblava tenir gaires atencions envers els criteris oficialistes i jeràrquics —com molt bé va recollir el guió cinematogràfic de la *Cançó de Bernardeta*, ja fa un grapat d'anys.

Anem per feina. Aquesta més que provada predilecció pel poble senzill, en

totes les pressumptes aparicions marianes, em dóna, personalment, moltes raons per creure en la seva autenticitat. La Verge que, segons l'evangelista Lluc, va ser capaç d'entonar el Magnificat, no podia ser manipulada per cap instància de poder terrenal «de generació en generació». I, a la inversa, qualsevol intent de manipulació del poder terrenal sobre aquella Verge només en donaria una imatge falsificada.

El «secret» de Lourdes: la Mare de Déu parla en *patois*. Altrament dit, parla de les coses «amagades als savis i poderosos» i «revelades als senzills». No és pura anècdota, sinó l'estil de parlar de Maria, mare de l'Església. Ho diuen els documents del Concili Vaticà II: Maria és a títol personal, allò que l'Església és de forma col·lectiva. L'Església, com Maria, no serà manipulada pels poders d'aquest món si també sap «parlar en *patois*», és a dir, si sap fer seu l'esperit del Magnificat, que no fa pas la gara-gara als poderosos, sinó ben bé tot el contrari.

Aquesta més que provada predilecció pel poble senzill, en totes les pressumptes aparicions marianes, em dóna, personalment, moltes raons per creure en la seva autenticitat

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albèrt, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88,
Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30,
08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Mària Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal; Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Joan Pau II enalteix el valor de la fe en els nous màrtirs de la Revolució Francesa i de la persecució religiosa (1936-39) al nostre país

Vaticà

110 beatificacions en un sol dia

ROMA.— Uns 100.000 pelegrins van assistir, el passat diumenge dia 1, a la plaça de Sant Pere, al Vaticà, a la cerimònia religiosa en la qual Joan Pau II va beatificar 110 màrtirs. Els nous «servents de Déu» són 64 francesos víctimes de la Revolució de 1789 i 45 espanyols assassinats durant la Guerra Civil, a més a més, d'un sacerdot italià del segle XVII. El Sant Pare va subratllar el bon exemple d'aquests nous beats que van morir, com diu sant Pau, en «la bona batalla de la fe».

C.C.

La cerimònia va començar a les deu del matí i es va perllongar fins a la una del migdia, en una jornada de sol com poques vegades es veu a la tardor. A la celebració, que va incloure l'Eucaristia i la pregària de l'Àngelus, van assistir prop de 100.000 persones, segons l'opinió de ràdio vaticana.

Bisbes i sacerdots

Després d'escoltar alguns fets biogràfics dels màrtirs, Joan Pau II va pronunciar la fórmula de beatificació, i va assignar als beats la data de la seva festivitat. Després d'aquest acte, es van descobrir els retrats dels nous beats en els set quadres que penjaven de la façana de la basílica. Joan Pau II va parlar del seu exemple en la seva homília. Els beats proclamats havien lliurat les seves vides en «la bona batalla de la fe». El Papa va subratllar que «el martiri és un particular do de l'Esperit Sant». En primer lloc, va parlar del bisbe Anselm Polanco i

del seu vicari general, Felip Ripoll. De Polanco va citar el seu lema episcopal: «De bon grat em gastaré i desgastaré per les vostres ànimes», per destacar que «els nous beats, davant la disjuntiva d'abandonar les exigències de la fe o morir per ella, enfortits per la gràcia de Déu, posen el propi destí en les seves mans. Els màrtirs renunciaven a defensar-se no perquè estimin poc la vida, sinó pel seu amor total a Jesucrist».

Quan es va referir als nou sacerdots diocesans, «lliurats des d'una profunda espiritualitat sacerdotal al foment de les vocacions», Joan Pau II va recordar «la urgència d'aquest apostolat» en el món actual. Dels tretze beats escolapis espanyols martiritzats el 1936, va dir que «no són herois d'una guerra humana, sinó educadors de la joventut que per la seva condició de religiosos i mestres van afrontar el seu tràgic destí com a autèntic testimoni de fe». Els tres màrtirs marianistes, va destacar el Papa, «van morir perdonant, segurs de

Moment en el qual un grup de bisbes delegats formulen la petició de les beatificacions al Sant Pare

recórrer, també així, els passos del mateix Crist».

Religiosos i religioses

De les disset religioses màrtirs de la Germandat de la Doctrina Cristiana, de València, Joan Pau II va relatar com «en dispersar-se les diverses comunitats de la congregació, la mare Àngeles de San José va aplegar en un pis a aquelles que no tenien familiars o amics que les acollissin. Allí, vivint de la caritat fraterna, van descobrir com la persecució, la pobresa i el sofriment també són camins que condueixen a Déu». Per subratllar que «van transcórrer els seus últims mesos cossint la roba d'aquells que possarien fi a les seves vides».

A la cerimònia van assistir més

de 70.000 persones (100.000 segons Ràdio Vaticana), inclosos molts estudiants i religiosos escolapis que volien festejar la doble beatificació de l'italià Pietro Casani (1572-1647), que va ajudar sant Josep de Calassanç a fundar, al famós barri romà del Trastevere, la primera escola religiosa i gratuïta al món, i els tretze escolapis (inclosos diversos catalans i valencians), morts durant la Guerra Civil.

També fou molt nombrosa la presència de maristes cridats a Roma per celebrar la beatificació de tres religiosos de la seva congregació, així com de religioses seguidores de les 17 germanes de la Doctrina Cristiana, entre les quals destaca la catalana Josefa Mongoche Homs (d'Ulldecona), ex-superiora de diverses comunitats i assassinada d'un tret, als 77 anys, en un camp anomenat *el Picadero*, prop de València. També va ser molt important la presència de familiars i simpatitzants de l'ex-rector del Seminari de Barcelona, José María Peris, nascut a Cincorres (Castelló), i d'altres set víctimes de la Germandat de Sacerdots Operadors Diocesans.

Un seglar

Finalment, el Papa es va referir a Vicente Vilar com a exemple d'«existència viscuda amb una total dedicació a Déu, al proïsme i a la promoció de la justícia en el món laboral».

Aquest empresari químic de Manises fou assassinat per un grup de milicians el febrer de 1937 contra la voluntat dels obrers de la seva pròpia fàbrica, militants anarquistes de la CNT, que van tancar les instal·lacions durant una setmana en senyal de dol.

«Les beatificacions són bones si serveixen per a la reconciliació».

El Papa va concelebrar la missa amb 40 religiosos, i entre els bisbes cal destacar el president de la Conferència Episcopal espanyola, Mons. Yanes, els cardenals Don Marcelo i Ricard M. Carles, i els prelats de Toledo, Terol, València, Lleida i Tortosa entre altres.

«Les beatificacions són bones si serveixen per a la reconciliació i per a l'assumpció crítica de la nostra pròpia història», va declarar José Bono, president de la Junta de Castella la Manxa, que va assistir a la cerimònia.

Bono és el primer alt càrrec socialista que assisteix a una beatificació de víctimes de la persecució religiosa espanyola.

Amb aquests 110 nous beats, ja són 1.065 els «servents de Déu» que aconsegueixen la glòria dels altars en aquest Pontificat. No és tampoc la primera vegada que Joan Pau II beatifica víctimes de la persecució religiosa que es va desencadenar tant, en la Revolució Francesa com en la Guerra Civil espanyola, dos episodis que van ser citats sols una vegada en tota la celebració, al començament de l'homília del Sant Pare. Aquesta beatificació és, a part d'això, una de les més nombroses d'aquestes últimes dècades.

Tractarà sobre «El futur de l'ensenyament de la història a Europa»

Delegat del Vaticà al Simposi del Consell d'Europa

C.C.

ROMA.— La Santa Seu serà present de ple dret al Simposi convocat pel Consell d'Europa sobre el futur de l'ensenyament de la història a la Comunitat Europea que se celebrarà a Praga, del 24 al 28 d'octubre. El tema del simposi es: *La comprensió mútua i l'ensenyament de la història europea: desafiaments, problemes i estratègies*. Aquest és el tercer simposi d'estudi, després dels celebrats a Brugges (desembre de 1991) i a Delfos (maig de 1994), on els representants dels Estats europeus examinen i aprofundeixen la situació creada a Europa arran de la caiguda dels governs comunistes dels països de l'Est, fet que va forçar el plantejament de

la creació d'un nou espai cultural europeu més unit. El treball dels delegats té com a finalitat la redacció del document que ha de servir de base als ministres d'Educació dels Estats europeus en la seva projectada cimera de Kristiansand (Noruega), a celebrar el juny de 1997, per fixar els plans d'educació dels països adherits a la Convenció Cultural europea.

L'Església catòlica té el dret d'enviar un delegat a aquests simposis pel fet que, com a Estat de la Ciutat del Vaticà, és també un dels Estats europeus firmataris de la Convenció Cultural europea. La Santa Seu ha nomenat delegat el P. Josep M. Benítez i Riera, S.I., actual professor d'Història Moderna a la Facultat d'Història Eclesiàstica de la Pontificia Universitat Gregoriana, de Roma.

275 cançons

per pregar...

Cantoral amb solfa o lletra sola

Cassettes

El cantoral *Una veu exultant* és un excel·lent repertori per a les parròquies i comunitats. Aneu-lo introduint i alternant.

Són cançons fàcils que canten joiósament petits, joves i grans. Ho podreu constatar en les vostres celebracions.

Preparació: Mn. Josep Soler. Il·lustracions: P. Oriol M. Diví, monjo de Montserrat. - Editorial Claret. Venda a les llibreries religioses.

VIATGES I PELEGRINATGES DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Una manera, la més excel·lent, de preparar el nadal: anar a conèixer el país de Jesús

Pelegrinatge a

TERRA SANTA

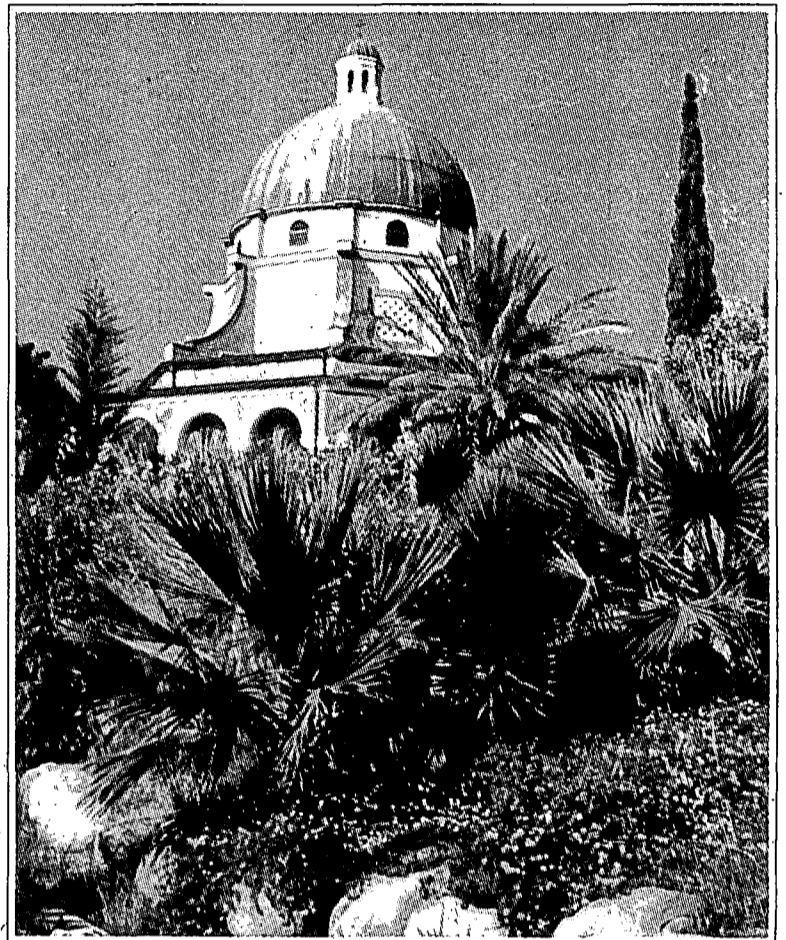
**PLACES
LIMITADES**

Del 3 al 10 de desembre

FEU-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» VISITANT LA JUDEA I LA GALILEA:

- JERUSALEM (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.)
- BETLEM: camp dels pastors i basíliques
- JERICÓ i la mar Morta
- NATZARET i CAFARNAÛM, amb el llac de Tiberíades
- CANÀ, el riu Jordà i el Mont Tabor
- AKKO i
- CESAREA MARÍTIMA, Mont Carmel, etc.

Feu del vostre viatge a Terra Santa una vivència inoblidable PAS A PAS AMB EL NOU TESTAMENT, seguint les directrius i la tradició transmesa per l'Escola bíblica de Montserrat.

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

MARROC

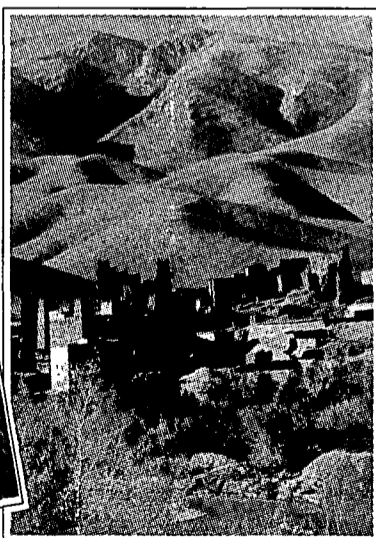
Les viles imperials i l'Atlas

Del 7 al 18 de novembre

VISITANT:

- Tànger • Menkes • Fez
- Midelt • Erfoud • Rissani
- Tinerhir • Ouarzazate
- Zagora • Vall de l'Ourika
- Marrakeix • Casablanca
- Rabat • Larache

Oberta la inscripció - Places limitades

Assistència tècnica ULTRAMAR EXPRESS

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Important discurs del Papa davant l'ONU

Internacional

«Que les llàgrimes d'aquest segle preparin una nova primavera de l'esperit humà»

NOVA YORK.— El viatge del papa Joan Pau II a Estats Units els dies 4-9 d'aquest mes, va tenir dues vessants: una pastoral, plena d'actes multitudinaris i l'altra política, que va incloure un discurs davant l'ONU i una entrevista amb el president Bill Clinton. El seu discurs davant les Nacions Unides va marcar el moment clau de la seva visita.

C.C.

En la seva segona compareixença en aquest fòrum des que va ser nomenat Papa l'any 1979, i en un moment de crisi tant econòmica com de credibilitat en el si de l'ONU, Joan Pau II va demanar que aquest organisme internacional superi «el fred estat d'una institució administrativa per convertir-se en un centre moral on totes les nacions del món es trobin com a casa seva i desenvolupin una consciència comuna de ser una família de nacions».

El discurs de Joan Pau II es pot considerar una obra mestra del dret internacional, en quant senta les bases del respecte recíproc entre les nacions, en relació amb els drets i deures de cada una d'elles envers les altres i en relació amb el principi de solidaritat que han d'animar els seus contactes.

Sa Santedat va començar el seu discurs recordant que «la recerca de la llibertat és una de les grans dinàmiques de la història de l'home», recerca que «té el seu fonament en aquells drets universals dels quals l'home gaudeix pel simple fet de ser-ho».

Els 185 membres de l'Assemblea, en el seu 50è aniversari, omplien una sala que només ha estat visitada prèviament per un Papa en dues ocasions: a l'anterior de Joan Pau II, l'any 1979 i, amb motiu de la visita de Pau VI l'any 1965, en plena guerra freda.

Només amb la transformació qualitativa de les Nacions Unides digué Joan Pau II «es podrà arribar a un fi no solament amb les guerres de combat sinó de les guerres fredes». El Papa també es va referir «als drets de les nacions» com a complement imprescindible dels drets humans i va dir que des de la caiguda del règim soviètic, a finals del vuitanta, no es podia tornar a una era en la qual violaven els drets de nacions senceres».

Ningú no pot decidir que una nació no té dret a existir

Joan Pau II va reivindicar el «dret a l'existència» de totes les nacions (en el sentit que entre nosaltres es dona a les nacionalitats) i el dret a què aquestes «modelin la seva vida segons les seves pròpies tradicions» però —això sí—, «sense conculcar de cap manera els drets humans elementals i en particular sense oprimir les minories». «Aquest dret a existir —va dir el Papa— implica naturalment que cada nació pugui gaudir del dret a la seva pròpia llengua i cultura», exercint d'aquesta manera allò que ell anomenà una «sobirania espiritual». «Cada nació —afegí més tard Joan Pau II— té dret a construir el seu futur i donar una educació adequada als joves».

Com s'ha de manifestar aquest dret de les nacions més enllà d'aquesta sobirania espiritual que té el suport de l'idioma i la cultura? El Papa va partir d'una premissa: «Cap Estat, cap nació ni cap organització internacional» estan legitimades per «decidir que una determinada nació no té dret a existir». I a continuació va precisar: «Aquest dret fonamental a l'existència no comporta necessàriament la configuració com a Estat sobirà, ja que són possibles diverses formes d'agregació jurídica entre nacions, com per exemple, en els estats federals, en les confederacions o en els estats caracteritzats per àmplies autonomies regionals». Quan s'opte per aquestes alternatives, ha precisat Joan Pau II «cal assegurar-se que hi hagi un clima d'autèntica llibertat, garantit al mateix temps pel dret a la lliure determinació dels pobles en qüestió».

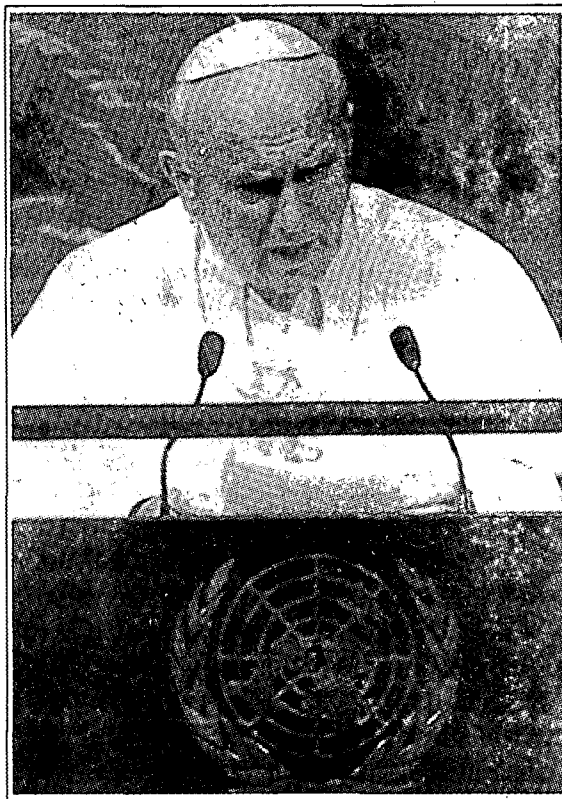
Per garantir aquest respecte a l'altre, Joan Pau II veu imprescindible «preservar el dret fonamental a la llibertat de religió i a la llibertat de consciència, com a pilars essencials de l'estructura dels drets humans i fonament de tota societat lliure».

Fragments en castellà: L'ONU, una família que ha d'acollir els més febles

El papa després d'expressar-se en anglès, rus, alemany i francès, va acabar el discurs amb uns llargs fragments en castellà. Transcrivim literalment els paràgrafs més significatius: «Com reconèixer el paper que correspon a les Nacions Unides? Cal que cada vegada, l'ONU passi de la seva condició de ser una institució de tipus administratiu a la de centre moral, on totes les nacions del món se sentin com a casa seva, desenvolupant la consciència comuna de ser totes una família de nacions. El concepte família evoca quelcom més que va més enllà de les simples direccions funcionals, o de la mera convergència d'interessos. La família és per la seva naturalesa una comunitat fundada en la confiança recíproca, en el suport mutu i en el respecte sincer. En una autèntica família no hi ha el domini dels forts, al contrari, els membres més febles són precisament per la seva debilitat doblement acompanyats i ajudats».

Aquests són, traslladats a la família de les nacions, els sentiments que han de constituir abans que un deure, un dret, les relacions entre els pobles. L'ONU té l'objectiu històric d'afavorir aquest salt de qualitat de la

línia internacional. No sols actuant com a centre de mediació dels conflictes, sinó també, promovent aquelles actituds, valors i iniciatives concretes de solidaritat que siguin capaces d'eleva les relacions entre les nacions des del nivell organitzatiu al, per així dir-ho, orgànic, des de la simple existència amb, l'existència per als altres. Que tot això no sembli una utopia irrealitzable; és l'hora d'una nova esperança, que ens exigeixi treure del futur de la política i de la vida dels homes la hipoteca paralitzant del cinisme. Ens convida a fer-ho, l'aniversari que celebrem, proposant-nos de nou, amb la idea de l'ONU, una idea de mútua confiança i seguretat i solidaritat, inspirats per l'exemple de tots els que han assumit el risc de la llibertat. Podríem nosaltres no acollir també el risc de la solidaritat

El Papa davant l'Assemblea General de les Nacions Unides

i per tant el risc de la pau?».

«És l'home que ha iniciat el període anomenat modernitat, amb una segura afirmació de la pròpia maduresa i autonomia, però s'aproxima el final del segle XX amb por de si mateix. Espantat per tot allò que ell mateix és capaç de fer. Esfereït davant el futur».

Esperança i confiança podrien semblar arguments que van més enllà dels fins de l'ONU. En realitat, no és així. Perquè les accions polítiques de les nacions, argument principal de les preocupacions de la vostra organització, sempre tenen a vaure amb la dimensió Transcendent i Espiritual de l'Experiència humana. I no podrien ignorar-la sense perjudicar la causa de l'home i la seva llibertat. Tot allò que fa petit l'home fa mal a la causa de la llibertat. Per recuperar aquesta esperança i confiança al final d'aquest segle de sofriments, hem de recuperar la visió de l'horitzó transcendent de possibilitats al qual té tendència l'esperit humà».

No hi ha res humà que no tingui ressò en el cor dels cristians

«Com a cristià no puc negar que la meua confiança i la meua esperança estan fonamentades en Jesucrist, del qual se celebraran els 2000 anys del seu naixement a l'alba del tercer mil·lenni. Nosaltres els cristians creiem que en la seva mort i en la seva resurrecció han estat clarament revelats l'amor de Déu i la seva sol·licitud per a tota la creació. Jesucrist és per a nosaltres Déu fet home que ha entrat a la història de la humanitat. Precisament per això, l'esperança cristiana pel que fa al món, s'esten a cada persona humana. No hi ha res autènticament humà que no tingui ressò en el cor dels cristians. Mentre ens apropem al mil·lenni del naixement de Crist, l'Església proposa aquest missatge de la Salvació i el promou amb esperit de caritat i servei per a la solidaritat de tota la família humana».

«Hem de vèncer la nostra por al futur. Però no podem fer-ho completament si no estem junts. La resposta a la por no és la coacció ni la repressió o la involució de l'únic model social. És l'esforç comú per construir la civilització de l'amor, fundada en els valors universals, en base a la pau, la solidaritat, la justícia i la llibertat. L'ànima de la civilització de l'amor és la cultura de la llibertat. La llibertat dels individus, de les nacions, viscuda en una solidaritat i responsabilitat compartides».

No hem de tenir por del futur ni de l'home. No és una casualitat que ens trobem aquí. Cada persona ha estat creada a imatge i semblança d'Aquell que és l'Origen de tot allò que existeix. Tenim en nosaltres la capacitat de saviesa i de vida. Amb aquests dons, amb l'ajuda de la gràcia de Déu podem construir el segle que arribarà de cara el proper mil·lenni una civilització digna de la persona humana. Una veritable cultura de la llibertat. Podem. Hem de fer-ho. I fent-ho podem donar-nos que les llàgrimes d'aquest segle han preparat el terreny per a una nova primavera de l'esperit humà».

Visita pastoral del Papa

Els grans rotatius d'EUA han publicat a primera pàgina la fotografia de Joan Pau II en el moment de la seva intervenció a l'ONU, i han transcrit totalment el discurs en les seves pàgines interiors. No així al nostre país

El moment culminant de la seva visita pastoral va ser la missa que va celebrar a la gran esplanada d'herba de Central Park, a Nova York, on es concentraren 200.000 persones. Durant la seva visita a aquesta ciutat a més a més, es va trobar amb representants del món islàmic i de les comunitats jueves.

El diumenge, últim dia d'estada a Estats Units, va visitar l'arxidiòcesi de Baltimore i celebrà missa a l'estadi de beisbol de Camden Yards. Es calcula que en total un milió de persones van tenir l'oportunitat d'escoltar i veure directament el Papa durant aquests cinc dies, moltes pertanyents a la nombrosa comunitat hispana d'Estats Units.

Reivindiquen la substitució del contracte d'aprenentatge per un de formació que asseguri un salari

Espanya

20.000 firmes de la JOC lliurades al Ministeri de Treball

MADRID.— La Joventut Obrera Cristiana (JOC) lliurà la setmana passada al ministre de Treball, José Antonio Griñán, 20.000 firmes recollides arreu de l'Estat espanyol a favor de la substitució del contracte d'aprenentatge per un contracte de formació digne que asseguri un salari, la cobertura de desocupació, formació i continuïtat en el lloc de treball.

Importants personalitats del món sindical, polític, religiós i responsables d'organitzacions civils han secundat aquesta campanya. Entre aquestes personalitats, hi ha diversos bisbes espanyols. «Prop de 40.000 joves han participat en aquest procés reivindicatiu i s'han pogut expressar en les diferents accions que s'han desenvolupat», assegura el responsable de l'associació.

Aquesta organització considera que el contracte d'aprenentatge ha de ser substituït per un contracte de formació que asseguri unes condicions dignes i possibiliti la inserció en el món del treball dels joves sense qualificació ni experiència laboral. «Cal aturar el sagnant procés de degradació de

les condicions de treball, afirma José Antonio Santos.

Aquesta proposta ha de tenir quatre característiques —segons la JOC—: un salari mai no inferior al Salari Mínim Interprofessional (62.700); cobertura d'atur i ILT (Incapacitat Laboral Transitòria); que asseguri el control de la formació teòrica; i, per acabar, que asseguri la continuïtat del jove en el lloc de treball per al qual s'ha qualificat i en l'em-

Mig milió de joves tenen un contracte de treball inferior a sis mesos i, per tant, sense dret a subsidi

presa que l'ha format.

La JOC, en l'escrit, insta el ministre de Treball, José Antonio Griñán, que no re-

nunciï al seu paper de regulador de les desigualtats socials provocades per la situació laboral i que reculli aquesta reivindicació.

Aquesta acció dona continuïtat a una sèrie de manifestacions que s'han produït en diferents localitats de l'Estat espanyol. Destaca especialment la concentració de gairebé 2000 joves a Madrid el passat 1 d'abril. En aquesta cita els joves expressaven la seva negativa al retall de drets que provocava la política del govern. «Els drets del treball no són fruit d'un regal generós dels poderosos sinó fruit de la lluita, i fins i tot, de la vida de moltes persones».

La JOC va llançar fa uns mesos un *Manifest* on ofería un estudi de la situació laboral dels joves. En el document es recullen dades com que un de cada tres aturats joves busca la seva primera feina. A més a més, la JOC feia referència al fet que mig milió dels contractes que es fan a joves tenen una durada inferior o igual a sis mesos, i per tant, sense dret a subsidi. (JOC)

Ho va denunciar Mons. Ceballos a la Jornada de les Migracions

Són esgarrifoses les imatges de dones emigrants

CADIS-CEUTA.— El bisbe de la diòcesi, Mons. Antonio Ceballos, publica una carta sobre el Dia de les Migracions, que l'Església va celebrar el passat diumenge sota el lema «Només vull viure amb els meus. Necessito la teva tolerància.»

Per a aquesta seu andalusa la jornada va tenir un caràcter especial, ja que segons explica el prelat «el fenomen de l'emigració està adquirint, cada dia, dimensions més grans, fins al punt que s'està convertint en un dels problemes més greus i desafiants i està exigint una delicada atenció i resposta dins de les nostres possibilitats».

Mons. Ceballos qualifica d'esgarrifoses les imatges que ofereixen els mitjans de comunicació sobre el trasllat il·legal de ciutadans magribins que creuen el Mar de l'Estret en petites embarcacions o pateres intentant arribar a les nostres costes. Reconeix que la situació més greu s'està vivint a la diòcesi i ciutat de Ceuta. «Africans de molt diversos països fugen de les guerres, de la misèria i de la fam i cerquen arribar a Europa. Últimament eren uns 200 els que estaven allotjats a les muralles de la ciutat, en unes condicions de vida infrahumanes», explica el prelat.

En sintonia amb Joan Pau II i la Comissió Episcopal de Migracions, organitzadora de la campanya, el bisbe de Cadis i Ceuta va fer una crida d'atenció especial sobre la dona migrant, que aquest any va ser la protagonista de la Jornada. I assenyalava que «lamen-

tablement cal reconèixer que la nostra societat està poc sensibilitzada per acollir el gemec de tantes i tantes dones emigrades».

Mons. Ceballos també recull les dades estadístiques de la immigració a Espanya, on viuen 600.000 immigrants amb tots els papers en regla i més de 100.000 que, per diverses circumstàncies, estan indocumentats. El prelat recorda que tot immigrant suporta el desarrelament, la separació i la ruptura familiar, i en ocasions el refús i la intolerància, la xenofòbia i el racisme. Demana que siguem tolerants i acollidors. I assenyalava com a primera urgència a fer, «tractar com a persones, com a éssers humans, els immigrants que viuen amb nosaltres». (SIC)

SLABBINCK®

 SETMANA
 DE PORTES
 OBERTES
 A BARCELONA

DILLUNS 16 D'OCTUBRE DE 16 A 19 H.
 I DES DE DIMARTS 17 FINS DIVENDRES
 20 D'OCTUBRE DE 9 A 19 H.

US ESPEREM!

Roger de Llúria, 5
 08010 Barcelona
 tel (93) 301 08 87 • fax (93) 301 52 64

DOMUND 1995

N'hi ha prou amb admirar-los? Ajuda'ls!

Exhortació pastoral de Ricard M. Cardenal Carles, arquebisbe de Barcelona

Estimats diocesans,

Un any més, ens disposem a celebrar el Diumenge Mundial de la Propagació de la Fe (DOMUND), que enguany coincideix amb el 22 d'octubre. El lema escollit per a aquesta ocasió és: «N'hi ha prou amb admirar-los? Ajuda'ls!». Aquest lema tan directe ens pot conduir a la reflexió i a l'actuació que us suggereixo per al DOMUND: les raons de la nostra admiració i afecte vers els missioners i missioneres i la necessitat i les maneres concretes d'ajudar-los. Cosa molt convenient i que la jornada missional per excel·lència ens recorda cada any.

1. Unes vides admirables

Els mitjans de comunicació social, que de vegades són tan crítics amb l'Església, van destacar la vida admirable dels missioners i missioneres, sobretot amb motiu de la tragèdia de Rwanda a la qual em vaig referir en la meua exhortació pastoral de l'any passat. Més tard, al drama del poble rwandès amb missioners i missioneres assassinats, algun de la nostra terra, com el P. Joaquim Vallmajó, dels Pares Blancs —es va afegir l'assassinat d'uns quants missioners i missioneres a Algèria: el mateix dia del DOMUND de l'any passat dues missioneres espanyoles eren assassinades a Alger. Pertanyien a la congregació de Missioneres Agustines, una de les quals treballava com a infermera en un hospital estatal i l'altra tenia cura d'un centre d'acollida per a persones de la tercera edat. La commoció va ser molt gran, i es renovà quan, abans de finalitzar 1994, en la mateixa Algèria eren assassinats quatre missioners de l'Institut de missioners d'Àfrica, coneguts també com Pares Blancs.

Parla per si mateixa l'estadística que diu que l'Església missionera, des de fa uns vuit anys, està perdent una mitjana de dos missioners o missioneres assassinats cada mes, generalment pel seu compromís en defensa de la fe, de la justícia i dels drets dels més pobres i indefensos. Realment, com diu Joan Pau II en la seva exhortació apostòlica *Tertio Millenio Adveniente*, «a la fi del segon mil·lenni l'Església ha tornat a ser l'Església dels màrtirs».

Així doncs, en aquest dia del DOMUND la nostra primera exigència és la de donar gràcies a Déu pel testimoni martirial i de generosa entrega que —en un món tan marcat per l'individualisme i no poques vegades per l'egoisme— ens estan donant cada dia els nostres missioners i missioneres.

Recordant els 500 missioners i missioneres de la nostra arxidiòcesi de Barcelona, comprem com són de justes les paraules que Joan Pau dirigeix a tots els servidors de la tasca missional de l'Església en el seu missatge per al DOMUND d'aquest any:

«La vostra vocació especial "ad gentes" i "ad vitam" conserva tota la seva validesa: representa el paradigma del compromís missioner de tota l'Església; compromís que necessita sempre d'entregues radicals i totals, d'impulsos nous i valents. Heu consagrat la vida a Déu per donar entre la gent testimoni del ressuscitat. No us deixeu atemorir per dubtes, dificultats, menyspreus i persecucions. Reviviu la gràcia del vostre carisme específic i continueu sense vacil·lacions el camí que amb tanta fe i generositat heu iniciat».

2. Ajudar els missioners

Però no n'hi ha prou amb admirar el seu testimoni. No n'hem de tenir prou amb admirar els missioners, els qui volem ser fills i filles i servidors de l'Església. Cal també ajudar-los! Aquesta és l'exigència que la jornada missional per excel·lència ens recorda cada any.

Com hem d'ajudar els nostres missioners i missioneres?

—Naturalment, amb la pregària i el sacrifici per tots ells. Ha de ser una pregària que ens centri més en la persona de Crist i en l'imperatiu de l'evangelització, a la conversió a una justícia més gran en les relacions internacionals, a la sol·licitud per totes les Esglésies i particularment per aquelles que pateixen persecució i sofreixen una hora martirial. Ha de ser una pregària que aculli l'ensenyament que ens arriba des de les missions, una pregària que sigui expressió i factor de comunió eclesial.

—També hem de fer-los arribar l'ajuda econòmica, doncs la col·lecta del DOMUND distribuïda amb rigor i seguint les instruccions de la Santa Seu és un ajut molt gran per a les Obres Missionals, les quals treballen a favor del desenvolupament integral de l'home, l'atenen en tot quan pugui significar el seu desenvolupament humà i també l'espiritual i cristià. És admirable l'immens treball que duen a terme les nostres missioneres i missioners amb els pocs mitjans que reben!

—Però la nostra ajuda no es pot quedar en l'aportació econòmica. La invitació del lema d'enguany ens exigeix que ens plantejem què podem fer perquè no faltin vocacions missioneres en el futur; tant vocacions «ad tempus» com —i sobretot— «ad vitam», tal com ho destaca el Sant Pare en la seva profunda i bonica encíclica *Redemptoris Missio* (núm. 66) i en el seu missatge per al DOMUND de 1995.

3. Una crida especial als joves

Fent-me ressò del missatge del Sant Pare —com ja ho vaig fer l'any passat— desitjo fer també una crida especial als joves de la nostra diòcesi i de les nostres parròquies, associacions i moviments cristians, de les nostres escoles i de les famílies cristianes.

Us ho dic amb les mateixes paraules de Joan Pau II: «El valent anunci de l'Evangeli us és encomanat de manera especial a vosaltres, els joves. A Manila us recordava que el Senyor us exigirà moltes coses; us demanarà el màxim compromís del vostre ésser al servei de l'anunci de l'Evangeli i al servei de tot el seu Poble. Però no tingueu por! Les seves exigències són també la mesura del

Pontificis, que ens deixà fa uns mesos per anar a la casa del Pare Déu, deia —amb la seva ironia característica i sentit de l'humor— que l'Església agraeix els generosos donatius que es posen a la guardiola del DOMUND, però que la millor ofrena era posar-s'hi un mateix a la guardiola com a missioner. I tots sabem com ell ho va practicar amb la seva generosa entrega al servei de les missioneres i missioners i amb la seva infatigable tasca servint les Obres Missionals Pontificis al nostre país, com vaig tenir ocasió de recordar en l'exhortació del DOMUND de l'any passat, quan la Santa Seu, malgrat haver esgotat els tres quinquennis reglamentaris en el càrrec, li va demanar, a proposta de la Conferència Episcopal Espanyola, que continués en l'últim. Només una malaltia incurable i la mort el van apartar de la seva eficaç i generosa dedicació a les obres missionals!

Tots els qui el vam conèixer i tractar sabem quan gran era la seva admiració pel testimoni dels nostres missioners i com aquest fet l'impulsava a donar-se a la tasca que l'Església li havia encomanat! El record del nostre estimat bisbe Josep Capmany és un motiu més d'estímul, en aquest DOMUND que ell viurà des del cel!

Que ell que, per la misericòrdia de Déu i pel seu generós servei eclesial, confiem que participa ja de la visió joiosa del rostre de Déu, sigui el nostre intercessor per aconseguir els fruits d'aquest DOMUND de 1995. Permeteu-me que recordi la frase que em va dir quan el vaig visitar a la UVI, després d'haver estat sotmès a una delicada intervenció amb resultat incert per a la seva vida en aquest món: «Tinc una gran pau, perquè passi el que passi, sé que no em pot passar res de dolent».

Que Déu ens ajudi a fer realitat les paraules de Joan Pau II per aquest DOMUND, que valen pels missioners, però també per tots els cristians i cristianes en relació amb els propis ambients en els quals es mouen: «Anuncieu sempre amb valentia el Senyor: us ho dic a tots vosaltres, famílies, sacerdots, religioses, religiosos, a tots els qui creieu en Crist. Tot creient està cridat a cooperar en la difusió de l'Evangeli i a viure l'esperit i els gestos de la missió: l'ofrena gratuïta d'un mateix als germans».

Agraint a tots la vostra generositat cap a les missions, us beneïxo amb tot l'afecte en el Senyor.

seu amor per a cadascun de vosaltres». No us deixeu empetitir i empobrir replegant-vos en vosaltres mateixos; obriu la ment i el cor als horitzons infinits de la missió. No tingueu por! Si el Senyor us crida a sortir de la vostra terra per anar cap a d'altres pobles, a d'altres cultures, a d'altres comunitats eclesials, responeu generosament a la seva invitació. I us repeteixo un cop més: «Veniu amb mi al tercer mil·lenni per salvar el món».

4. Record del bisbe Josep Capmany

Mons. Josep Capmany, el nostre inoblidable bisbe director de les Obres Missionals

Barcelona

XXV Setmana d'Estudis Monàstics

La vida monàstica té un lloc dins l'Església i el món

MONTSERRAT.— Del 25 al 30 de setembre ha tingut lloc al monestir de Montserrat la XXV Setmana d'Estudis Monàstics, una iniciativa que té lloc cada dos anys, en la qual han participat 87 monjos i monges de tot l'Estat espanyol, així com alguns preveres i laics. El lema triat per enguany ha estat «la vida monàstica en l'avui de l'Església i el món». I en paraules del monjo de Montserrat, Casimir Sancho: «Totes les ponències de la setmana han estat molt bones, però per damunt de tot, els participants han valorat la convivència».

Núria Oriol i Palarea

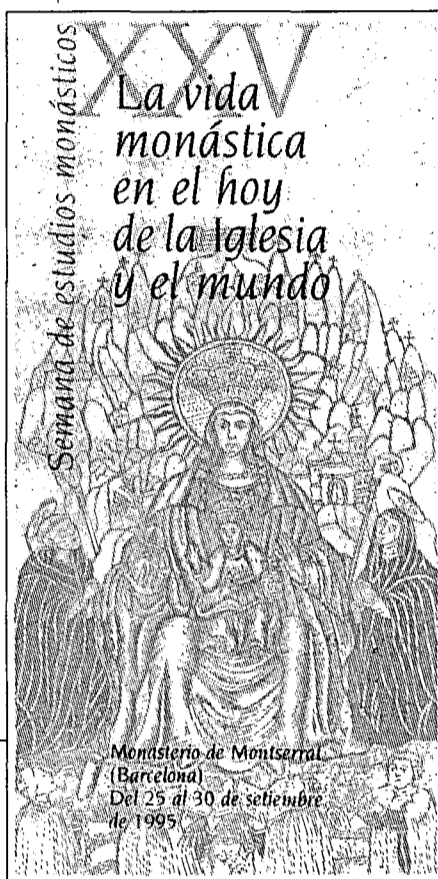
Les Setmanes són una activitat enfocada cap a temes de teologia i d'espiritualitat de la vida monàstica. Sense abandonar la vessant històrica inicial dels primers encontres, es facilita la participació de monjos i monges (concretament de totes les branques monàstiques filles de Sant Benet), de preveres i laics sense demanar que siguin investigadors erudits.

El monjo Casimir Sancho, que ha organitzat l'encontre, reconeix que va tenir molta feina, en especial per poder coordinar les ponències i facilitar el transport i l'allotjament dels participants. Aquesta darrera qüestió es va solventar gràcies a les aportacions de la Fundació Maria Francisca Roviralta.

«A mi em va agradar d'una manera especial la conferència de Joan Estruch —explica el monjo Casimir Sancho— per la claredat del seu llenguatge i la seva actualitat. Va oxigenar l'ambient i ens va posar un repte als monjos i a les monges: Sigueu el que heu de ser i heu estat: entesos d'humanitat. Va valorar la vida monàstica per ella mateixa a través de l'espai i del temps».

És gairebé segur que el proper encontre tindrà lloc al monestir masculí cistercenc de l'estricta observança de San Pedro de Cardeña (Burgos) l'any 1997. La revista semestral *Nova et Vetera* publicarà les ponències de la XXV Setmana d'Estudis Monàstics en dues vegades per a tots aquells que hi estiguin interessats.

Els participants de la Setmana han pogut conèixer més de prop la devoció per la Mare de Déu de Montserrat

Comencen les festes dels 150 anys de la Congregació del Sagrat Cor de Jesús

C.C.

BARCELONA.— Les religioses del Sagrat Cor de Jesús, fundades per Santa Magdalena Sofia Barat, celebren el 150 aniversari de la seva fundació a Espanya. Per aquest motiu, al Col·legi de Sarrià del carrer Sagrat Cor, núm. 25 de la ciutat comtal, s'inicien els actes commemoratius d'aquest aniversari amb una eucaristia, presidida pel cardenal Ricard Maria Carles, que se celebrarà el proper divendres 20 d'octubre a les 15.45 h. El setmanari *Catalunya Cristiana* donarà més informació d'aquest esdeveniment en el proper número 839.

Més de cent persones participen a la VII Assemblea de Pastoral Penitenciària

N.O.P.

BARCELONA.— El dissabte 30 de setembre ha tingut lloc a la ciutat comtal la VII Assemblea Diocesana de Pastoral Penitenciària. Hi han assistit més de cent persones i han debatut sobre la prevenció, l'acollida i la reinserció dels presos. Mn. Josep M. Fabró, delegat de la Pastoral Penitenciària de la diòcesis de Barcelona se sent «molt satisfet dels resultats i la gent també. Aquesta vegada, ens estem mobilitzant en actuacions concretes».

«En acabar l'assemblea —explica Mn. Fabró— hem format tres grups que s'encarregaran de dinamitzar tres àrees d'actuació: de quina manera es concreta l'acollida del pres quan surt de la presó; com promoure el treball entre aquest col·lectiu i de quina manera tirar endavant el projecte d'una Fundació, dependent del Secretariat diocesà de Presons, que s'orienti a la prevenció de les causes de la delinqüència i pugui trobar

solucions als problemes de la postpresó, com ara l'habitatge dels presos que no tenen on anar, rebutjats per la família, els malalts de sida, etcètera».

El delegat de Pastoral Penitenciària de Barcelona puntualitza que l'objectiu de la primera àrea d'actuació és promoure el tracte amb les parròquies i la implicació de la comunitat cristiana en la seva sensibilitat i acollida als presos. Mentre que el de la segona àrea és veure la viabilitat de què es puguin crear cooperatives de treball per a ells. «Com sempre —afegeix Mn. Fabró— el problema és la manca de diners, d'aquí l'interès en crear una Fundació».

La VII assemblea ordinària va congrega més de cent persones, les quals, a partir del testimoni de sis reclusos sobre què era per ells l'Església, com veien la societat i què esperaven del voluntariat de presons, van reflexionar per grups sobre la crida personal i col·lectiva a donar respostes vàlides per als presos.

Fets i criteris

RAMON
TORRELLA
CASCANTE

Arquebisbe de
Tarragona i
Primat

L'Església i els drets humans

La defensa dels drets de l'home és una exigència de la missió de l'Església i de la seva fidelitat a l'Evangelí.

Aquest és un ensenyament de la *Gaudium et spes*: «L'Església, en virtut de l'Evangelí a ella encomanat, proclama els drets de l'home i reconeix i valora molt el dinamisme del temps actual que per totes bandes afavoreix el dret esmentat» (n. 41).

Un punt central de la doctrina social de l'Església és la primacia de la dignitat de la persona: «La persona humana és i ha de ser principi, subjecte i fi de totes les institucions socials, ja que per la seva mateixa naturalesa necessita totalment de la vida social» (cf. ibid. 25).

La persona té necessitat d'un «espai de llibertat» per al seu desenvolupament integral. Per això són molt important la defensa i la promoció dels drets humans, com ho declara la *Pacem in terris*.

Es pot considerar un primer «espai de llibertat» aquell que és necessari per al desenvolupament espiritual, com per exemple el dret a la llibertat religiosa o el dret a la manifestació de les conviccions personals en la vida pública.

Un segon grup de drets fa referència a la mateixa vida, com ara l'acolliment, l'educació, el treball, la justa remuneració, etc.

Un tercer grup comprèn la participació activa en les institucions de la vida social, econòmica, cultural, política i religiosa dels homes.

La motivació pastoral de l'Església en la defensa dels drets de la persona humana és la visió cristiana de l'home. Pau VI expressava la relació existent entre els Drets humans i el bé comú quan deia que parlar dels Drets de l'home és afirmar un bé comú de la humanitat, és treballar en la construcció d'una comunitat fraterna, és actuar per a un món «on cadascú és estimat i ajudat com un germà».

També Joan Pau II ha afirmat amb insistència que el fonament dels drets humans es troba en la dignitat de la persona. Molt sovint ha parlat, en aquest sentit, de la responsabilitat dels cristians i de la preocupació i de l'acció de l'Església pels drets fonamentals de la persona.

Lleida

Trobada de monitors de Coordinació Catalana a les Avellanes

Laura Valls

OS DE BALAGUER.— El cap de setmana 30 de setembre i 1 d'octubre, va tenir lloc la Trobada de Monitors que tenint com a centre d'interès *L'esplai que construïm, l'esplai que volem*, va organitzar la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai (CCCCCE) al monestir de Bellpuig de les Avellanes, a la localitat d'Os de Balaguer, comarca de la Noguera.

CCCCCE és la confederació que

aplega les entitats d'educació en el lleure infantil i juvenil Serveis Colònies de Vacances, Moviment de Centres d'Esplai Cristians, i les Escoles de l'Esplai de les diòcesis catalanes.

CCCCCE té federats més de 300 centres d'esplai repartits arreu de les comarques catalanes, on més de 30.000 nens i nenes s'eduquen de manera quotidiana en els valors de la pau, la tolerància, la solidaritat, l'estima al país, el respecte a l'entorn i al medi

ambient, la fe i l'evangeli cristià.

Per dur a terme aquesta tasca educadora els centres d'esplai de CCCCCE realitzen durant l'any activitats diàries o setmanals i, a l'estiu més de 600 activitats de vacances (colònies, campaments, rutes, casals, educació ambiental) repartides en més de 80 cases de colònies a Catalunya i d'altres comunitats autònomes i a l'estranger.

Però tota aquesta tasca educadora no seria possible sense els protagonistes d'aquesta trobada:

els monitors. 5.000 monitors voluntaris amb formació qualificada i específica tenen cura del bon desenvolupament i tarannà de les activitats i són en bona mesura responsables, juntament amb mestres, família i mitjans de comunicació, de la socialització dels infants i joves del nostre país.

A la trobada es van aplegar 1.500 monitors, responsables de centres d'esplai i professors de les Escoles de l'Esplai amb l'objectiu d'analitzar l'estat actual de l'educació en el lleure i dibuixar el camí a seguir en els propers anys.

Aquesta reflexió va començar dissabte a la tarda quan Josep Oriol Pujol, president de CCCCCE, va donar la benvinguda als assistents. Posteriorment s'iniciaren unes dinàmiques/joc animades pels propis monitors com a preàmbul de la ponència marc *L'esplai que construïm, l'esplai que volem*, a càrrec de Jordi Girbau, llicenciat en Filosofia i professor de l'Escola de l'Esplai de Girona.

La jornada festiva de dissabte va finalitzar amb representacions teatrals de grups d'animació d'arreu de Catalunya, un per diòcesi, i amb l'actuació del grup de folk *Tercet Trecet*. L'acomiat de dissabte va arribar amb la pregària.

Diumenge al matí es va realitzar un treball en grups de debat sobre la ponència del dia anterior.

A la trobada van assistir Josep Coll, secretari general de Jovenut, i Josep Lluís Cleries, gerent de l'Institut Català del Voluntariat (INCAVOL), que es van entrevistar amb els responsables dels equips directius de les entitats membres de la CCCCCE i posteriorment va oficiar l'Eucaristia Mons. Joan Martí Alanis, bisbe d'Urgell, acompanyat del consiliari general de la Coordinació, Mn. Manuel Valls i Serra i d'altres consiliaris.

A l'acte de cloenda van intervenir Josep Lluís Cleries i Josep Oriol Pujol, que van acomiadar els participants fins a la propera trobada.

La vetllada de dissabte al vespre va ser animada pels monitors

L'educació en el lleure, una realitat a tenir present

Josep Oriol Pujol i Humet

President de Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai

Els infants han retornat a l'escola. Enrera queden les vacances familiars i més enllà encara les colònies infantils i els casals. Poc a poc revivim la quotidianitat. El començament de curs motiva als pares a reflexionar sobre l'educació dels fills. L'escola i la família són els agents educatius per excel·lència. Amb tot, però, resta el temps lliure. Una de les moltes opcions que se'ns planteja, possiblement menys habitual que estudiar anglès, informàtica o practicar esport, és inscriure als fills en un centre d'esplai.

Des d'un plantejament educatiu, l'esplai o el temps lliure no pot ser només un espai de temps o una activitat. L'esplai és una actitud, una forma de viure, una predisposició que porta a una experimentació concreta del temps lliure. L'educació en l'esplai ultrapassa els límits estrictes d'un espai

de temps per tal d'implicar l'infant en un model de persona, en uns valors concrets.

Aquesta vivència del temps lliure la possibiliten centenars de joves voluntaris. Nois i noies anònims, dinàmics, als qui un dia algú els va proposar *fer de monitor* i ells amb generositat van acceptar. El monitor, jove entre els joves, creu en l'esforç, la constància i el compromís. Se sent lliure alhora que membre d'una societat que vol transformar. I opta per acompanyar els infants en el seu desenvolupament. El monitor trameta als nens, en realitzar la seva tasca educativa, valors com l'estima al país, el respecte als companys, la creativitat, el coneixement personal i la fe.

La nostra societat viu moments no pas fàcils en molts àmbits. La crisi de valors, la renúncia d'algunes escoles a educar —reduint el seu treball en moltes ocasions a la transmissió de coneixements—, la marginació social, el poc respecte a la natura són qüestions que d'una forma global sembla que avui només busqui compensar-les, i les faci seves l'educació en l'esplai.

EL MIRACLE

RECÉS TRIMESTRAL PER A VÍDUES I VIDUS

Organitzat pel Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança, a la CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE.

Els dies 18 i 19 de novembre

- **Tema:** Aprofundiment de la nostra fe en el coneixement de Jesucrist, assumint la nostra condició de viduïtat.
- El P. Daniel Codina ens ajudarà en la recerca del do de Déu de l'Esperança.
- Comença el dissabte a les 9 del matí i acaba el diumenge a les 4 de la tarda.
- Viatge en grup amb autocar. Informació: Sr. Grané. Tel. (93) 666 11 30 (de 8 a 13 i de 15.30 a 19 h).
- El Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança té per objectiu acollir els vidus i vídues que necessitin un camí d'esperança en la seva nova situació, que ell o ella no han buscat sinó que s'han trobat sense pensar-hi, a voltes imprevista, a voltes després d'una llarga i penosa malaltia del cònjuge.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (93) 48 00 45 - FAX (93) 48 02 43
CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

Barcelona

Inauguració del curs de la Fundació Joan Maragall

«La gran aportació del cristianisme és l'esperança»

GIEC

BARCELONA.— *Entre la fe i la cultura, cap a on anem?* fou el títol de la conferència pronunciada pel teòleg Josep M. Rovira Belloso en la inauguració del setè curs de la Fundació Joan Maragall. L'acte es va celebrar dijous, 28 de setembre, al vespre, a la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona i va comptar amb l'assistència de Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona; Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, i Antoni Matabosch, president de la Fundació, entre d'altres.

Segons Antoni Matabosch, la missió de la Fundació Joan Maragall és fer de pont entre el cristianisme i la cultura —tasca no gens fàcil, però necessària— va subratllar, «és trobar un equilibri que voldria evitar dos extrems: seguir qualsevol corrent d'una manera ingènua, i evitar fer un judici desqualificador del nostre món». Per a Matabosch, el cristianisme vol tenir el seu lloc en la societat i els cristians han d'estar arrelats en el món «per rebre i donar».

Josep M. Rovira va destacar el paper de la cultura com a quelcom que ofereix sentit i finalitat a l'ésser humà i la va qualificar, en l'actualitat, com una cultura tecnològica, mestissa o *light* i formalista. Referint-se a la modernitat, el professor va remarcar que, positivament, ha portat el benestar material i la llibertat, però va assenyalar l'utilitarisme i el prescindir de la transcendència com a *handicaps*.

«La gran aportació del cristianisme a la societat és l'esperança» va manifestar Rovira i va destacar la importància de la comunitat cristiana com a eix vertebrador de la transmissió de la fe. En aquest sentit, va dir que els quatre temes del Concili —l'anunci de l'Evangeli a la nostra societat, la Paraula de Déu i els sacraments, la sol·licitud pels més pobres i marginats, i la coordinació interdiocesana— conflueixen en la comunitat. Per al teòleg, el cristianisme és una oferta universal que respecta tots els grups.

Rovira Belloso va dedicar bona part de la seva conferència a precisar com s'ha d'entendre la propugnada «evangelització de la cultura». Al seu parer

es tracta de corregir el secularisme i l'indiferentisme religiós sense caure en l'autoritarisme, per això el professor va aportar diverses vies i va deixar, al judici dels oients, les possibilitats d'aplicació d'unes o altres: la via de la pura conservació de les tradicions religioses, la que propugna crear un món cristià dintre del món actual, la que parteix d'una acceptació del món real tal com és insistint en la formació de la consciència dels individus, i la que, partint del mateix pressupòsit, insisteix que sigui la mateixa cultura la que s'obri discretament a la transcendència. El teòleg va enumerar algunes «finestres» que obren cap al transcendent com ara l'art, l'amor humà, l'honradesa i el respecte.

El cardenal Carles va cloure l'acte inaugural tot subratllant la novetat cultural del cristianisme perquè aporta una mirada creativa sobre l'existència i el sentit de la vida. Per a l'arquebisbe, «tota cultura fa referència a una tradició i s'ha de viure en comunió amb el propi país i amb l'Església, s'ha d'arrelar en un país i en la transcendència».

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Les dones i la part desconeguda de la història

Quan escric aquestes ratlles, la IV Conferència Mundial de les Nacions Unides per a la Dona, a Pequín, és als seus primers dies de treball. No és fàcil de saber quins en seran els resultats. Per això em limito a reflexionar sobre la situació en què s'ha produït la seva preparació.

La delegació de la Santa Seu, composta en bona part per dones, ha escoltat amb un gran interès i amb apreciació les esperances i els temors, les preocupacions i les exigències de les dones de tot el món.

Les solucions als problemes plantejats amb vistes a la Conferència, perquè siguin correctes i permanents -ha dit el Sant Pare- només es poden basar en el reconeixement de la dignitat inherent i inalienable de la dona i en la importància de la seva presència i participació en tots els àmbits de la vida social.

Per als creients, aquesta dignitat i els drets que en deriven estan fonamentats sòlidament en la veritat de la creació de l'ésser humà a imatge i semblança de Déu.

La Santa Seu, a l'hora de maldar perquè s'atribueixi un caràcter d'universalitat als drets de la dona, ha trobat una forta oposició per part de força membres de la Unió Europea. Aquests accepten que els drets de la dona formen part dels drets humans universals, però no han volgut reconèixer que tots els drets humans són universals. Una posició així pot afavorir la introducció de l'avortament com un dret de la dona, si bé no reconegut per tots els països. En aquesta línia, la Santa Seu va demanar que l'adjectiu «universal» formés part de la formulació dels «drets humans de la dona». Hi ha estat introduït, però només entre parèntesis, segons una pràctica diplomàtica habitual, que és com dir que aquestes afirmacions requereixen encara un altre debat per determinar si entren o no al document final.

Una mostra dels riscos pels quals han pogut passar a Pequín les dones i les seves filles és que, a les reunions prèvies, la delegació de Benin va demanar que, al capítol referent a la violència sobre les dones, fos introduïda l'expressió «female feticide» a més de la de «female infanticide» (feticidi femení, a més d'infanticidi femení). En canvi, una poderosa potència occidental demanava que es mantingués com un dret la «prenatal sex selection».

Les dones tenen ple dret a integrar-se activament en tots els àmbits públics, i el seu dret ha de ser afirmat i protegit fins i tot per mitjà d'instruments legals allà on es consideri necessari. A moltes societats la dona ha fet passes positives en aquesta direcció. I, de la Conferència de Pequín, se n'esperava que pogués ajudar a consolidar aquestes passes, sobretot fent una crida a tots els països perquè superin aquelles situacions que impedeixen que les dones siguin reconegudes, respectades i apreciades en la seva dignitat i en la seva competència.

«La història -ha dit també el Sant Pare- és escrita gairebé exclusivament com una narració dels assoliments per part dels homes, quan en realitat la seva part millor ha estat plasmada ben sovint per l'acció decidida i perseverant de la dona en la recerca del bé.»

A la mesa presidencial eren presents el cardenal Ricard M. Carles, el teòleg Rovira Belloso i el Dr. Matabosch

Tortosa

Professen quatre novícies de la Consolació

J. Blanc i Bahima

TORTOSA.— «Aquesta Eucaristia és missa de professió temporal en la Congregació de Germanes de la Mare de Déu de la Consolació».

Així començava l'homília de la consagració religiosa d'Amparo Muñoz, Nativitat Escudero, Encarnación Moñino, i Marta García, que juntament a la comunitat noviciat composta per M. Carmen Martínez, mare mestra; M. Aurora Novillo, dotze novícies i tres postulants, va tenir lloc a la Casa Mare de la Congregació de Germanes de la Mare de Déu de la Consolació a Tortosa.

«Després d'un itinerari de vida cristiana iniciada per l'opció dels nostres pares en el Baptisme —van explicar els professors— i després d'experimentar i aprofundir durant aquests dos anys de noviciat, en allò que és una consagració religiosa, volem donar un pas més de lliurament a Déu i a tots els homes. Davant l'Església renovem allò que un dia els nostres pares van professar, i en castedat, pobresa i obediència prometem viure la fraternitat i associar-nos al sacrifici de Déu que en aquesta Eucaristia de forma especial es fa present, i amb Ell nosaltres com a instruments de misericòrdia i consolació lliurar-nos als homes que esperen el consol de Déu.»

Veus joves

El programa del Projecte David desplega el «kerigma» descobert al Multifestival

Guillem Farré

BARCELONA.— El X Multifestival David— trobada d'art cristià que va aplegar 2.000 joves, l'estiu passat al monestir de les Avellanès— ha materialitzat, més que mai, dos tòpics. El primer és que els cinc dies d'espectacle, pregària i formació es dilaten durant tot l'any, i el segon és que marca una autèntica inflexió en la trajectòria del Projecte David (PD), el servei eclesial que sustenta la mostra cristiana.

El *kerigma*, de la mà del sacerdot mexicà Javier Prado Flores, va ser la gran descoberta pastoral, i des d'aleshores està prenent un cos respectable i respectuós amb la tradició dels moviments i estils de sempre de les diòcesis catalanes.

Durant la presentació del programa de curs del PD, el seu consiliari, Mn. Xavier Morlans, tornava a recórrer a l'afirmació compartida per ell mateix i el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carreras, en un seminari del Multifestival, en què s'assegurava que cada 20 o 30 anys sorgeixen nous mètodes pastorals que actualitzen la feina dels agents eclesials d'acord amb «els canvis culturals i l'aprofundiment de la missió de l'Església».

El PD —i una llista de bisbes, responsables de pastoral i teòlegs que l'entitat connecta— identifiquen el mètode *kerigmàtic* com la resposta per a avui que «completa la tradicional revisió de vida propiciant l'anunci explícit i públic de Jesucrist com a Salvador, a càrrec de laics segons els seus carismes comunicatius».

Segons Xavier Morlans, l'evangelització de l'Església té tres grans àmbits: el litúrgic, la construcció del Regne a través d'accions concretes de fraternitat, i la paraula explícita a nivell interpersonal i mediàtic. La retroalimentació dels tres possibilita una evangelització integral.

El PD té això molt en compte. Per aquesta raó en el programa de curs es troba una pregària els 2n i 4t dijous de mes a les vuit del vespre, i l'eucaristia dominical a la mateixa hora a l'església de Sant Ramon de Penyafort —a la Rambla barcelonina— que començarà aquest diumenge, i que serà, la culminació de les actuacions que faran els artistes convidats.

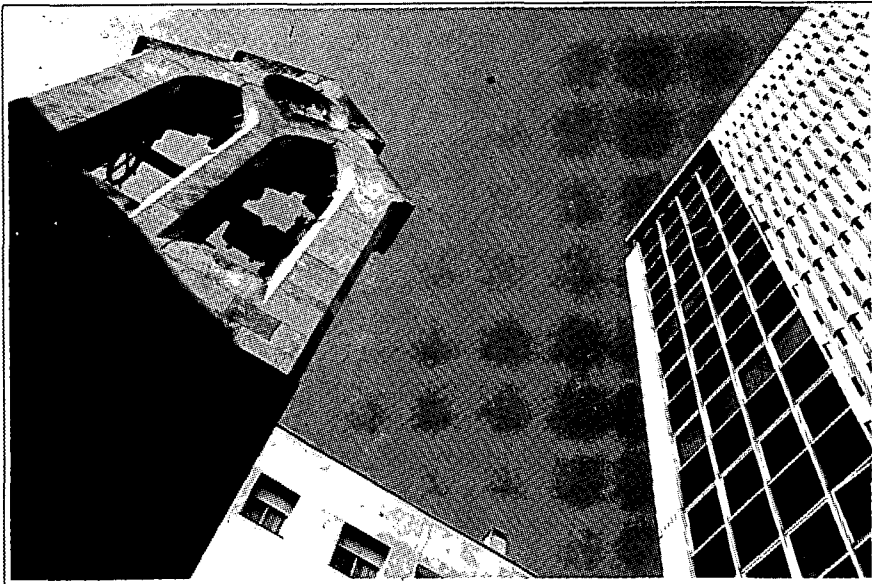
Pel que fa a la paraula, es reprendrà el programa a Ràdio Es-

tel —segons un nou format que encara s'està negociant—, i les predicacions populars que l'any passat van tenir molt d'èxit a Badalona, i que l'organització del PD està disposada a portar a on es demani. A més, i com a novetat, es pensa oferir a partir de febrer unes sessions d'iniciació a la fe cristiana.

A l'hora de construir el Regne, està prevista una pregària per la pau a Bòsnia el 3 de novembre que s'ajuntarà a les col·lectes amb fins humanitaris que se solen fer al llarg del curs.

«Volem que es trobi l'estil evangelitzador en tots els àmbits —afirma Morlans— i amb aquesta intenció estem estructurant per al nostre ús intern —tot i que es desitja que un dia pogués ser oberta— una escolad'evangelització per formar un equip de dotze laics».

El contingut serà els passos del *kerigma* —Déu t'estima, no ho experimentes a causa del pecat, Jesús ja t'ha salvat, creu i converteix-te, rep el do de l'Esperit Sant,

El contrast entre el campanar gòtic de St. Ramon de Penyafort i els moderns edificis d'oficines de Barcelona, simbolitza la síntesi entre pluralitat i eclesialitat que promou el Projecte David

i integra't en una comunitat— en una «sàvia combinació de Paraula de Déu, testimoni personal de conversió i petits exemples».

Propostes concretes

Xavier Morlans ha precisat que això és el guió i l'esperit constant del discurs, tot i que les formes s'han d'adequar als mitjans, con-

dicions i auditori que es té. Aquí s'obre, per tant, tot el ventall d'expressions artístiques i comunicatives que el PD recollirà des de la vessant de la formació, i des de la presentació directa.

D'una banda es tornen a oferir el curs d'animadors de cants —a partir del 12 de desembre— i el taller d'homilies —des del nou de gener— en col·laboració amb la De-

legació de Joventut i el Centre d'Estudis Pastoral (CEP). Enguany també es donaran per primera vegada fora del Festival de l'estiu tres tallers: El primer de Percussió a càrrec del conjunt francès Talitha Koum —que va passar per les Avellanès amb un èxit sorprenent— i un altre sobre Expressió Corporal de la mà del salesià Siro López, i un tercer dirigit a religioses i impartit per les Siervas de Jesucristo, una nova comunitat d'origen mexicà.

En la dimensió més espectacular, s'inaugurarà la temporada amb una Exposició de Pintura a partir del 15 de de-

sembre, amb els corresponents concerts d'obertura i cloenda a càrrec del clarinetista Oriol Romaní i la comunitat de benetes del carrer Angli, respectivament. Els tres primers recitals —per al primer trimestre del 1996— presentaran a Xirat, Kairoi i Brotes de Olivo —el 21 de gener—, Talitha Koum —el 10 de febrer— i Roberto Vignolin el 9 de març.

Una perla encara per acabar de concretar serà un simposium d'un cap de setmana sobre l'evangelització, i que vol comptar amb la presència de destacades personalitats eclesials i teòlegs de renom, encara per confirmar. Aquesta cimera podrà tractar, entre altres, temes com *El paper rellevant del laicat en l'evangelització explícita* i no sols com a constructor compromès del món, qüestionat que el PD reivindica com una de les claus de la vida de l'Església d'aquest tombant de segle.

Per més informació o col·laboracions, podeu trucar a l'oficina del Projecte David, tlf. 93-412.24.24

HORA-3 inicià l'últim curs dedicat a l'evangelització

G. F.

BARCELONA.— L'assemblea general o Xarxa d'aquest setembre del moviment HORA-3 va inaugurar el curs que tancarà el trienni dedicat a «aprofundir en l'opció evangelitzadora del Moviment, avui, entre els joves».

Aquesta reflexió ha portat a replantejar-se el model de jove a què es dirigeix, i a la necessitat de reformular l'Ideari de l'entitat, ja que segons la

coordinadora general, Assumpta Ràfols, tenia deu anys, i calia una «actualització que de fet ha consistit en tornar a trobar-lo i donar-lo a conèixer».

El curs 95-96 tractarà la identitat del Moviment —seguint la revisió de l'Ideari—, l'esforç pedagògic de formació dels caps, el compromís a partir de créixer en actituds solidàries, i la reorganització interna. En aquest darrer àmbit cal destacar el relleu de Màxim Muñoz per Joan Lladó en el càrrec de consiliari.

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESOS I REUNIONS
L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA**

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

Caixa Penedès obre l'oficina 350 de la seva xarxa

Amb la inauguració de l'Oficina de Badia del Vallès, Caixa Penedès assoleix la xifra de 350 punts de servei arreu de Catalunya. Seguint el seu ambiciós Pla d'Expansió i per tal de completar una Xarxa de Sucursals capaç d'atendre amb eficàcia tot l'ampli mercat català, Caixa Penedès ha obert aquest any un total de 15 Oficines, complementades amb l'obertura simultània de 5 més (3 a Barcelona-ciutat, Tàrrrega i Montmeló) i al mateix temps té 15 nous emplaçaments en fase d'estudi i instal·lació allarg d'aquest exercici.

Els resultats a 31 de juliol constaten també l'evolució favorable de Caixa Penedès en el present exercici, amb un benefici brut de 2.328,3 milions de ptes., fet que possibilita un benefici net de 1.615,7 milions de ptes.

Mirador

Una mostra de la poca acceptació que a la mateixa França tenen les proves nuclears, està en aquest acudit publicat al parisenc *Le Monde*, en el qual es traspasa la culpa de la contaminació a l'abatut terrorista Khaled Kelkal...

Oriol Camps

Proves nuclears

França, amb l'impuls i la tossuderia del seu president Jacques Chirac no vol cedir a cap de les pressions que d'arreu del món se li fan perquè renunciï al seu programa de proves nuclears. Ni respecta el parer dels nadius de la seva colònia del Pacífic on es realitzen les proves. La revolta dels indígenes ha estat sufocada brutalment, i la segona explosió s'ha produït. Per cert, que segons un estudi militar francès s'ha conegut l'existència d'unes fissures al subsòl de Mururoa, produïdes ja fa anys quan es

dugeren a terme les primeres proves nuclears a la Polinèsia francesa, a les quals no se'ls va concedir cap importància... I, amb tot, els «científics» oficials mantenen que no hi ha perill. És francament d'una inconsciència inefable, que perjudica innegablement i que només és al servei d'aquesta «grandeur» que somiava De Gaulle i que ha heretat l'actual president. Pobra herència.

La segona explosió nuclear no ha ofegat, però, l'actualitat interior a França, on la gendarmeria ha abatut a trets (responent segons sembla al previ atac), al terrorista islàmic algerià Khaled Kelkal implicat segons sembla en la majoria dels atemptats produïts a França durant aquest estiu. Però

la política és implacable, i l'oposició qüestionaria si calia o no abatre el terrorista posant en dubte l'actuació de la policia. Potser, per part del govern hi ha hagut la intenció de distreure l'opinió donant més importància

L'abans totpoderós líder de la Democràcia Cristiana compareix davant del tribunal de Palerm per respondre de les seves suposades implicacions amb la Mafía

Andreotti, amb l'aigua al coll

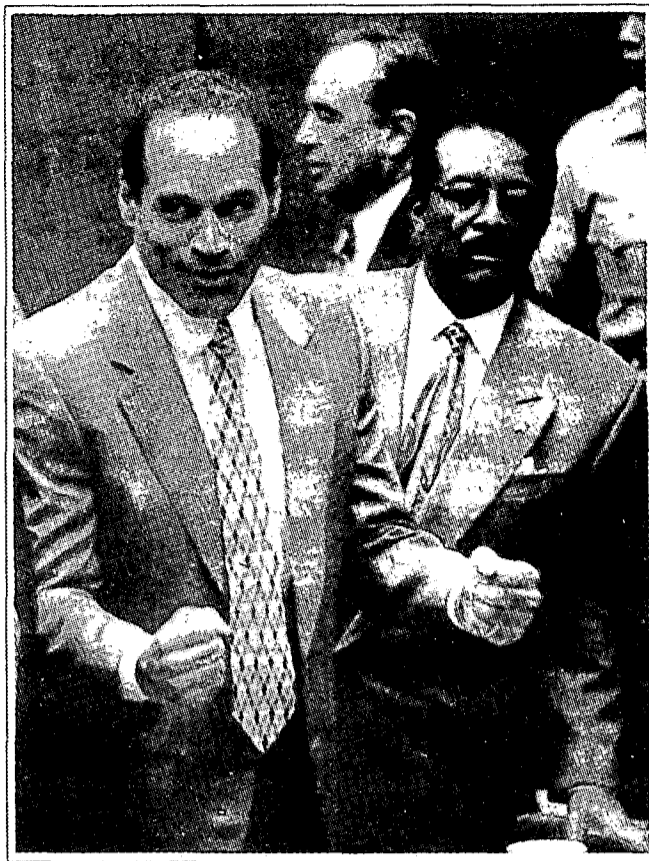
Miquel Àngel Codina

L'anomenat «procés del segle» ja ha començat entre excepcionals mesures de seguretat i una gran expectació popular. Giulio Andreotti, l'home que va ser set vegades cap del Govern italià i tot un símbol de la classe política italiana de la Primera República, és jutjat per la seva presumpta associació, durant vint anys, amb la Mafía. Unes estretes relacions que, segons l'acusació, van servir per reforçar el poder polític d'Andreotti a Sicília, seu per excel·lència de *Cosa Nostra*, i perquè guanyés alguns comicis. A canvi de l'aportació de vots, la Mafía hauria

aconseguit impunitat policial i tolerància judicial.

La primera audiència d'aquest judici —que s'allargarà previsiblement uns dos o tres anys— contra «il Senatore» va ser dedicada a dues qüestions preliminars exposades per la defensa. Per una banda, la possibilitat de retransmetre el procés en directe per televisió, la qual cosa fou refusada pel jutge Francesco Ingargiola, que tan sols autoritzà la seva transmissió en directe per ràdio. Per l'altra, les objeccions presentades pels advocats d'Andreotti que van al·legar la incompetència del tribunal de Palerm per jutjar l'ex-primer ministre i van demanar que el cas sigui traslladat a Roma davant el Tribunal de Ministres, la cort especial que arbitra

Després d'un judici que ha durat més d'un any, O.J. Simpson ha estat absolt... El judici ha donat més l'aparença de combat entre dues ètnies, que la d'escatir qui fou veritablement el culpable de les dues morts...

al fet interior davant les protestes per la seva actuació exterior.

No és gaire falaguera la posició del govern francès, sobretot si s'obstina en continuar duent a terme un programa nuclear que ni a França beneficia.

Els oblidats

Una mica absorts pels drames que es desenvolupen a prop nostre, relativament, pels que més ens afecten pel motiu que sigui, polític o religiós, o ambdós motius alhora. I com resa la dita, «els arbres no ens deixen veure el bosc», el conjunt de guerres i guerretes que arreu del planeta, implacablement, van deixant reguerots de sang. Els diaris, els d'aquí i els de fora d'aquí, amb prou feines se'n fan ressò, i moltes vegades es limiten a esmentar-los a les columnes de notícies breus...

Així llegim a *Le Monde*, que el dimecres 27 de setembre 400 rebels foren morts en combat a Sierra Leona, on el govern de Freetown ha emprès una important ofensiva contra els rebels del Front Revolucionari Unit (RUF) a la regió de Bo, la segona ciutat del país... Es diu que els Estats Units i la Commonwealth britànica han fet una crida al govern i als rebels perquè obrin negociacions per donar fi al conflicte que des del març de 1991 ja ha causat més de 10.000 morts...

A Angola, l'ex-colònia portuguesa la

guerra civil no s'acaba. Un nou alto-el-foc ha estat anunciat a l'enclavament de Cabinda, al nord del país, on els rebels del FELC es queixen que el govern interverteix allí molt poc dels beneficis obtinguts del petroli que prové d'aquella regió...

A Burundi, tres súbdits italians, dos sacerdots i un laic, foren morts a la província de Bururi, al sud del país, segons informa el representant especial de l'ONU a Burundura. Els observadors creuen que foren assassinats per tal que no poguessin donar testimoni de les atrocitats comeses a aquella regió...

A Libèria, els combats entre els clans rivals dintre del Moviment Unit d'Alliberament (ULIMO) s'han intensificat els darrers dies. El comitè de control de l'alto-el-foc ha fet altra vegada una crida als dos clans, el mandingue i Krahn, de l'ULIMO, de replegar-se a les àrees d'acantonament previstes...

I aquestes notícies, com es veu, només corresponen a països africans. I podríem allargar-nos, i molt, sobre Ruanda, Somàlia, el Sudan, on els conflictes continuen sense resoldre malgrat els esforços, exteriors sobretot, per resoldre'ls...

els delictes comesos per membres del Govern.

El procés veurà desfilars més de 500 testimonis: del costat de l'acusació, peneditos mafiosos, com Tommaso Buscetta, i des de la defensa, importants personalitats del mapa polític internacional, com Hans-Dietrich Genscher, ex-cap de la diplomàcia alemanya, i Javier Pérez de Cuéllar, antic secretari general de Nacions Unides. L'*Osservatore Romano*, el diari del Vaticà, va expressar recentment el seu desig que el judici a Andreotti sigui només penal, no pas polític.

En el seu primer dia de judici, l'ex-líder democristià, de 76 anys, va afirmar amb la seva llegendària impassibilitat que se sentia humiliat i que estava pagant per coses que no havia fet. El procés contra Andreotti, l'individu que va encarnar el poder en els temps en què la Democràcia Cristiana manava a Itàlia, simbolitza la fi de tota una era política.

El perquè de tot plegat (versió confessional)

Josep Miró i Ardèvol

Tots els Evangelis estan amarats d'expressions que assenyalen que els narradors contenen una realitat: Joan repeteix centenars de vegades i de diferents maneres el verb «veure». I això és així perquè nosaltres els cristians som fills d'un fet històric, és a dir real: l'encarnació de Jesucrist.

Som seguidors de fets, de realitats. Per aquesta raó hauríem de ser capaços de definir-la i interpretar-la. De practicar l'anàlisi dels fets quotidians fins assolir l'excel·lència.

Un fet sobre comunicació

Per exemple és un fet que el diari *El País* del passat 10 de setembre publicava l'encontre del Papa amb joves d'Europa a Loreto. Ho feia en una sola columna, a la pàgina esquerra. El mateix dia, en la pàgina preferent —la de la dreta— publicava a quatre columnes, de les cinc possibles, una informació sobre Hans Küng, acompanyada de la seva fotografia. Aquest fet ens explica que *El País* volia donar molta més importància a la segona informació que a la primera. Volia que el lector s'aturés en la notícia sobre Küng, reforçada amb aquesta intenció per la fotografia a dues columnes. Pel contrari arraconava la informació del Papa a Loreto.

Aquesta és la realitat que ens aporta l'anàlisi de l'estructura, la dimensió purament física de la informació. Però quin era el contingut d'una i altra?

A Loreto es reuniren més de 300 mil joves d'arreu d'Europa per pregar i cantar —per viure— quatre hores amb Crist, l'Església i el Sant Pare. També hi participaven representants de les Esglésies reformades i de l'Ortodoxia. L'encontre, trasmes en directe per TV2 en connexió amb la RAI, arribà a milions de persones. Hi hagueren connexions via satèl·lit amb diverses ciutats d'Europa, i una de particularment significativa i emotiva amb joves catòlics de Sarajevo. El seu contingut fou, sense dubte, important des del punt de vista comunicatiu. No calia ser catòlic per valorar que allò era una realitat diferent a l'abast de poques organitzacions mundials.

El País, després de la migradesa de l'espai titulava així el contingut: «*El Papa bendice en*

Loreto una imatge pop de la Iglesia». La informació pràcticament no donava cap detall ni tant sols del nombre d'assistents, però estava carregada d'opinió. Comparava l'acte amb *Viva la gente*. Finalment el periodista convertit en crític de festival d'Eurovisió, es queixava que no havien tret prou suc a les intervencions en directe perquè «havia estat prèviament concordades». La informació sobre Küng explicava que havia assistit a Madrid a un congrés cristià sobre ecologia, en el qual havia declarat que tornava a enfrontar-se amb la Santa Seu perquè nomenava bisbes incompetents, que no eren estimats pel poble i pel clergat, en al·lusió als nomenaments del País Basc. El titular en aquest cas era «*Hans Küng condena que la Santa Sede nombre a obispos incompetents*». La informació se cenyia rigurosament a les declaracions, donava informació, indicava el nombre d'assistents, 1.300, recordava les últimes obres del protagonista, arribant fins al detall comercial d'indicar l'editorial que els publicava a Espanya.

El tractament entre una i altra notícia era radicalment diferent. En un cas —Loreto— la migradesa i parcialitat de la informació anava amantada amb l'opinió trivialitzadora del corresponçal, configurant una barreja indestruïble. En l'altre cas la informació responia a l'estandart professional del País, amb un plus de favor.

Era més important la conferència de Madrid que Loreto, més rellevant, «*més notícia*»? Tenia més interès les condemnes personals que pot fer Küng, que l'acte protagonitzat pel Sant Pare?

I si l'acte de Loreto té moltíssima més entitat que unes tòpiques declaracions quines altres raons hi pot haver més enllà de l'interès periodístic?

La ideologia. *El País* fa ideologia. Tots els mitjans de comunicació en fan. En aquest cas la notícia de Loreto era positiva, molt positiva. Era la imatge d'Església jove, plena de vida, harmonia i pau. Era atractiva. Calia reduir el fet a la mínima expressió, fer-lo trivial. D'aquí les referències al POP i *Viva la Gente*. Küng, tenia un valor estrictament instrumental, servia per presentar una imatge negativa.

Realitats polítiques

En el marc de la Conferència de la Dona celebrada a Pequín, a principis de setembre, es produí un duríssim enfrontament entre la delegació de la Santa Seu i la delegació de la Unió Europea, presidida per la ministra Alberdi, amb el reforç final de la ministra de Cultura. El motiu fonamental estava resumit en la nota de la delegació de la Santa Seu, que censurava l'actitud de la delegació de la Unió Europea perquè la seva posició «mina els pilars de la tradició dels drets humans»

L'estil evangèlic, el respecte, l'educació i el mínim servei a la veritat és absent en molts programes de la COPE. Encarna Sánchez és una de les locutores més importants de la cadena

en referència als intents de «treure del projecte (de declaració) tota referència a la dignitat humana», com a conseqüència de presentar la família entesa en la seva accepció habitual, el matrimoni i la religió com impediments per la plena realització de la dona.

Fins aquí el fet.

Cal reflexionar-hi a partir de la seva pròpia realitat. Per una part per veure si la raó última de l'enfrontament és realment de fons o obeix a causes més circumstancials, vinculades a la presidència espanyola de la delegació europea, i més concretament a les actituds ja habituals de la ministra Alberdi en qüestions

d'aquesta naturalesa. Hi ha una línia recent del PSOE que sembla voler convertir en armes electorals determinades confrontacions amb l'Església.

La segona línia de reflexió és més global i qüestiona l'escàs pes dels cristians en la Política Europea, malgrat ser els seus constructors fonamentals després de la II Guerra Mundial (Adenauer, Schuman, De Gasperi) i constituir la cultura de base cristiana la rel comuna necessària i fonamental d'Europa.

Si la incidència dels cristians es reduïda a Europa, si el model clàssic d'un partit democrata cristià per país sembla esgotat o insuficient o impossible, seria palesa la necessitat d'un replantejament real del paper dels cristians i l'Església en la política, a menys que tots hàgim arribat a la conclusió que el cristianisme només es viu i aplica en la individualitat i dins de casa. En aquesta reflexió Catalunya no seria una excepció sinó més aviat una urgència.

Un fet escandalós, la COPE

El tercer fet està relacionat amb un pecat evangèlic. L'escàndol? Que pensarien els creients si cada setmana *Catalunya Cristiana* dediqués una bona part de les seves pàgines a criticar les persones, desqualificar-les, insultar-les, desfigurar els fets, mentir o presentarlos de manera deformada i això un mes, i un altre? Si tractéssim d'oportunistes, pesseters, aprofitats, traïdors, descerebrats, etc., els espanyols?

Doncs això és el que fa la xarxa d'emissores de la Conferència Episcopal Espanyola, la COPE. Les tertúlies del matí, les nocturnes, el vergonyós programa d'Encarna Sánchez. Fins i tot el futbol participa d'aquesta festa de la indignitat. On és l'estil evangèlic, el respecte, l'educació i el mínim servei a la veritat? Si algú volia un exemple de sistemàtica descristianització que no miri enfora. La COPE fa pornografia de l'ànima.

Sé —és un altre fet— que els bisbes catalans —i estic convençut que altres que no ho són— se senten molt afectats, que han fet gestions, que han escrit... i no han aconseguit res.

La reflexió sobre ambdós fets —els programes de la COPE i les gestions dels nostres bisbes— apunta com a mínim dues línies.

Primera. Si l'escàndol de la COPE és públic i reiterat, les diverses gestions que s'han fet haurien de ser ben públiques i notòries. Haurien de ser difoses, per deixar clar que no hi ha condescendència, ni cap mena d'estrany esperit corporatiu.

Segona. La seva dignitat com a pastors dels cristians de Catalunya demana ja un gest definitiu, clar i públic —com ho és el pecat— de denúncia evangèlica. No es poden quedar en l'aparent impotència del «no ens fan cas», perquè les accions de la empresa radiofònica que tenen diferents Bisbats catalans no són una obligació, sinó un acte lliure.

La nostra Església no travessa un moment brillant. No serà la primera vegada ni l'última. Potser en aquesta ocasió la quinta essència de la causa rau en l'excessiva ocupació —obsessió a vegades— per les qüestions intraeclesials en detriment de la missió essencial de donar a conèixer la paraula de Déu als qui n'estan allunyats i la complementària d'ajudar-nos mútuament a viure en les exigències de la Fe als qui hem obtingut aquesta extraordinària gràcia.

Són molts els cristians de peu, els senzills de cor, disposats a reemprendre la feina, a situar en un pla secundari les nostres qüestions internes i ajudar modestament a portar a fora, a la societat, el sentit de la vida i de la transcendència del Déu encarnat, i el testimoni viu i proper de la seva Església Santa.

Però un cop dit això, quants no s'esclafaran de riure en recordar la COPE?

BALMESIANA

Conferència d'inici de curs (dimecres 18 d'octubre a les 19.30):

LES ANTIGUES CONSTITUCIONS DE CATALUNYA

a càrrec del

Dr. Josep M. Font i Rius

professor emèrit de la Universitat de Barcelona

c/ Duran i Bas, 9 (al costat del Portal de l'Àngel) Barcelona. Tfn. 302 68 40

Davant la dificultat d'adoptar nens del país Augmenta l'adopció de nens estrangers

A.E.P.

Les sol·licituds d'adopció de nens estrangers augmenta un 10 per cent cada any a Catalunya, davant les dificultats que troben les parelles de trobar nens menors de 3 anys disponibles per a l'adopció, segons manifestà la directora general d'Atenció a la Infància de la Generalitat de Catalunya, Concepció Taruella.

La direcció general d'Atenció a la Infància rep cada any entre 500 i 600 sol·licituds d'adopció (de nens procedents de la resta d'Espanya i de l'estranger), i totes les destinades a nens de països estrangers.

La dificultat d'accedir a nens espanyols es deu sobretot a l'accés als mètodes anticonceptius —i per tant hi ha molt pocs casos d'embarassos no desitjats— l'acceptació social de les mares solteres i la millora de les condicions socio-econòmiques. Tot això provoca que les renúncies de nounats siguin poques.

Per això, moltes parelles tenen ja d'antuvi la intenció d'adoptar nens estrangers. La majoria de les sol·licituds d'adopció s'adrecen a nens de països sud-americans, sobretot colombians, mexicans i hondurenys.

També se sol·liciten nens d'El Salvador, Costa Rica, Bolívia i Brasil, encara que els responsables d'Infància es mostren reticents per la manca de garanties que els nens procedents d'aquests països estiguin realment desemparats.

A més de nens de països sud-americans, les sol·licituds també s'adrecen a nens d'Àsia. Les sol·licituds d'adopció de nens europeus s'adrecen als països de l'Est.

Les famílies catalanes que aspiren a adoptar un nen estranger han de presentar una sol·licitud al Consolat del país del qual desitgen que procedeixi el nen. Posteriorment, han de posar-se en contacte amb la Direcció General de la Infància, que elabora un certificat d'ido-neïtat sobre les famílies.

Aquest certificat s'exigeix pels governs de tots els països que garanteixen que els nens que es destinen a adopció siguin realment desemparats. Un cop tramitat, és el país que es posa en contacte amb la família en el moment que es disposa d'un nen.

Si l'adopció és legal, la família no ha de desemborsar cap quantitat en concepte d'adopció del nen, encara que suposa una forta despesa, ja que comporta el desplaçament de la parella al país d'origen on hi passaran un o dos mesos.

Càritas continua ajudant a Bòsnia

Sota el lema *Bòsnia, una guerra que tots estem perdent* Càritas continua la seva campanya de solidaritat amb les víctimes d'aquesta cruel guerra.

Les Càritas de tot l'Estat espanyol han contribuït, des dels inicis de la guerra a l'ex-Iugoslàvia fins ara, amb 302.450.000 ptes. Càritas Diocesana de Barcelona hi ha aportat 29.528.747 ptes. Aquests diners s'han destinat a diferents operacions i programes tots ells de primera necessitat, com són ara:

- aliments i productes de primera necessitat per a refugiats
- programa de reconstrucció de cases
- paquets d'ajuda bàsica per a famílies necessitades
- material escolar, reconstrucció d'una escola (Bòsnia Central)
- programes d'hivern a Bòsnia-Herzegovina; Macedònia; Kosovo
- subministrament de llavors per a la sembra de primavera, etc.

Aquestes i altres col·laboracions s'han fet i es fan conjuntament amb la xarxa de Càritas Europea i Internacional. I sempre en coordinació amb les Càritas de les zones afectades. A l'ex-Iugoslàvia hi ha 14 Càritas, 3 d'elles són a Bòsnia-Herzegovina. Són les encarregades de canalitzar les ajudes cap a la

població, col·laborant alhora amb d'altres entitats, com la Merhamet (musulmana), sense cap mena de discriminació en el repartiment de les ajudes.

Càritas-Bòsnia opina que cal fer les compres localment. Així s'evita el transport i es pot planificar segons les necessitats més urgents. D'aquesta manera s'ajuda a reactivar l'economia local. Si escasseja qualsevol producte bàsic es compra en algun dels països limítrofs, però sols excepcionalment.

Les necessitats més urgents detectades per Càritas són la compra d'equips de campanya per als refugiats, equips de subministrament d'aigua potable, cabines sanitàries, cuines de campanya, hospital de campanya i ambulant, unitat completa de farmàcia, productes sanitaris, etc.

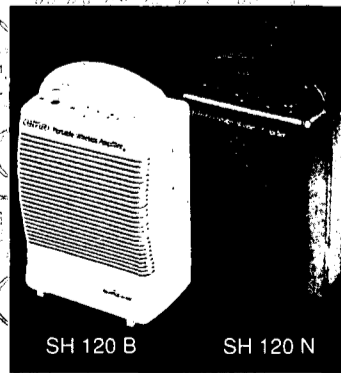
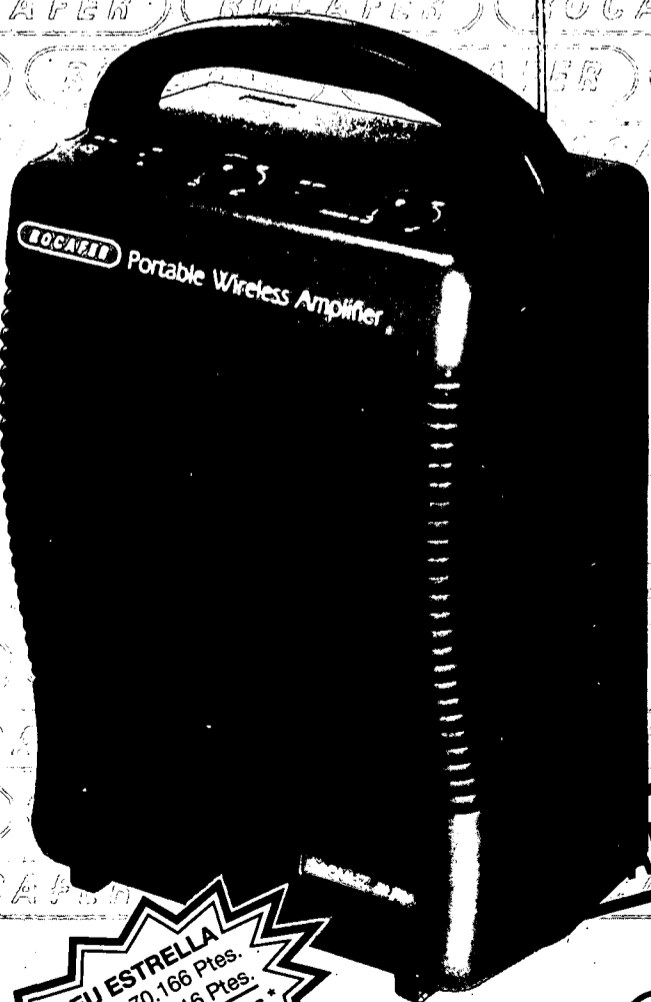
Càritas recomana que es facin aportacions en metàl·lic per tal de poder comprar el que és més urgent i estalviar les despeses que suposa el transport de mercaderies.

Les persones que vulguin fer la seva aportació poden adreçar-se a Càritas Diocesana de Barcelona, Pla. Nova, 1 o bé al compte de Càritas: Caixa de Pensions, of. 0965, cc. 0200010260, especificant *Campanya per Bòsnia*.

ROCAFER

MINI COMBO SENSE FILS

Equip portàtil compacte de so

CARACTERÍSTIQUES:

- Receptor sense fils incorporat
- Micròfon de solapa unidireccional
- Entrada de micròfon amb volum independent
- Habitacle acústic de gran robustesa i poc pes (ABS)
- Entrada/sortida auxiliar de gravació
- Funciona a piles o xarxa (115/230 V)

APLICACIONS:

- Conferències i reunions
- Visites culturals
- Classes (interior o exterior)
- Taules gimnàstiques
- Sortides en grup
- Etc.

* Oferta vàlida fins al 31 d'octubre de 1995

PREU ESTRELLA
70.166 Ptes.
Dte. Esp. 7.016 Ptes.
63.150 Ptes. + IVA

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

30 ANYS
AL SEU SERVEI
DIA A DIA

Perfil d'Àngel Guimerà

Jaume Reixach

Sempre que algú pronuncia el nom de *Guimerà*, inevitablement algú altre afegeix: «l'autor de *Terra baixa*»... Però sovint la cosa queda aquí. És l'estereotip. Tots en fem servir, d'estereotips. En el cas de Guimerà —val a dir-ho— és més que justificat. *Terra baixa* va significar per a l'autor un èxit sensè precedents. Traduïda a quinze idiomes, va donar peu a la creació de dues òperes i a set guions cinematogràfics. Però si el *Manelic* es va fer famós, famosa va ser també *Blanca*, la protagonista de *Mar i cel*, el segon èxit més important de Guimerà, obra traduïda a set llengües, que ja és dir. Per tant, val la pena anar una mica més enllà de l'estereotip.

El poeta: Guimerà és un poeta romàntic, de to efectista, molt apte per ser recitat. A la seva poesia, ja s'hi endevina el dramaturg. Tendeix a presentar situacions dramàtiques i juga amb els sentiments. Per això va connectar tant amb l'esperit popular.

El gran públic s'identificava amb la seva veu poètica. I no només el gran públic. L'any 1877 —el mateix any que Verdaguier enllestí

l'Atlàntida— Guimerà concorregué als Jocs Florals de Barcelona i s'endugué els tres premis ordinaris: la viola, l'englantina i la flor natural. Fou proclamat Mestre en Gai Saber. No és gens estrany que el poble català sentís afecte per aquest poeta i dramaturg, nascut—fill natural— a Santa Cruz de Tenerife i que als sis anys, quan els seus pares tornaren al Vendrell, començà a aprendre el català. I ben aviat, als escolapis de Barcelona, ja va donar mostres d'un profund sentit catalanista que d'altres eren incapaçs d'expressar.

El polític: El moviment catalanista va trobar en la figura de Guimerà l'home ideal. Si Guimerà —un pervingut, nascut a les Illes Canàries, fill de pare català i de mare tinerfenca— era tan catalanista, tothom en podia ser, sense cap mena d'excusa.

És sabut que, ben jove encara, Guimerà fou un dels fundadors de la revista *La Renaixença* i formà part activa del grup *Jove Catalunya*. El gruix dels seus discursos patriòtics, sovint inflamats, foren

A. Guimerà és la màxima figura del teatre català

publicats l'any 1906, en un volum titulat *Cants a la pàtria*.

Però el moment més àlgid del catalanisme militant de Guimerà es produí quan fou elegit president de l'Ateneu Barcelonès, l'any 1895. Guimerà acabava d'aconseguir un èxit rotund amb l'estrena a Madrid de *Mar i cel*, traduïda al castellà per José Echegaray. Per celebrar-ho, els seus amics li oferiren un gran dinar. I fou en el transcurs d'aquest dinar que es produí la seva elecció com a president. La resta ja és història. Guimerà féu el seu discurs en català i l'efecte va ser explosiu. Es

produïren protestes i aldarulls, però les cartes ja estaven jugades. El discurs va ser editat i repartit gratuïtament per *L'Avenç*. No oblidem que en aquells anys —escriu Pla a propòsit de Cambó— els catalanistes no es feien pas a màquina. Es feien artesanalment. Dos-cents anys d'unitarisme francès borbònic feien impensable que la llengua parlada pogués ser també la llengua escrita. És en aquest context que cal situar la proesa del

discurs de Guimerà a l'Ateneu. Però el mateix Maragall afirmaria un dia que, en aquells anys, la meravella era constatar que —a poc a poc— les persones intel·ligents es feien catalanistes. Guimerà hi contribuï com el primer.

El dramaturg: Però és sobretot en el camp del teatre que Guimerà aconseguí la veritable popularitat. Una popularitat com potser ningú —llevat de Verdaguier— no aconseguí a Catalunya. Els manuals de literatura acostumen a subratllar que fou nomenat fill adoptiu de Barcelona i que el seu enterrament fou una autèntica manifestació po-

pular. Només cal dir que des de l'any 1904 fins a la seva mort va ésser proposat (inútilment, ai las!) per al premi Nobel de Literatura. Premi que, en canvi, va aconseguir sense entrebancs don José Echegaray, el traductor que va fer possible que en múltiples ocasions les obres de Guimerà es representessin simultàniament en català i en castellà.

L'èxit dels drames de Guimerà va travessar la frontera. *Arran de Terra*, per exemple, obrà escrita el 1901, es va estrenar abans en italià que en català. I això —penso jo— és significatiu del grau d'acceptació de què gaudia Guimerà entre les companyies internacionals. Però no tothom ho sap reconèixer. No tothom sap identificar-se amb la barreja de sentiment romàntic, d'una banda, i d'expressió gruixuda i realista de l'altra. Però tant la Catalunya real, que arriba al seu zenit a *Maria Rosa*, com la Catalunya mítica, que l'aconsegueix igualment a *Terra baixa*, són sempre presents a la seva obra. Un bon botó de mostra de la qual tindrem l'oportunitat —ben aviat— de veure al Romea, tantes vegades escenari de les seves obres. Aquesta tardor s'hi estrenarà *La festa del blat*, obra que va ser escrita el 1896. Podrem constatar la vigència d'una figura que, a parer de Sagarra, és la més gran del teatre català.

Ja són a la impremta!

NUESTRA SALVACIÓN

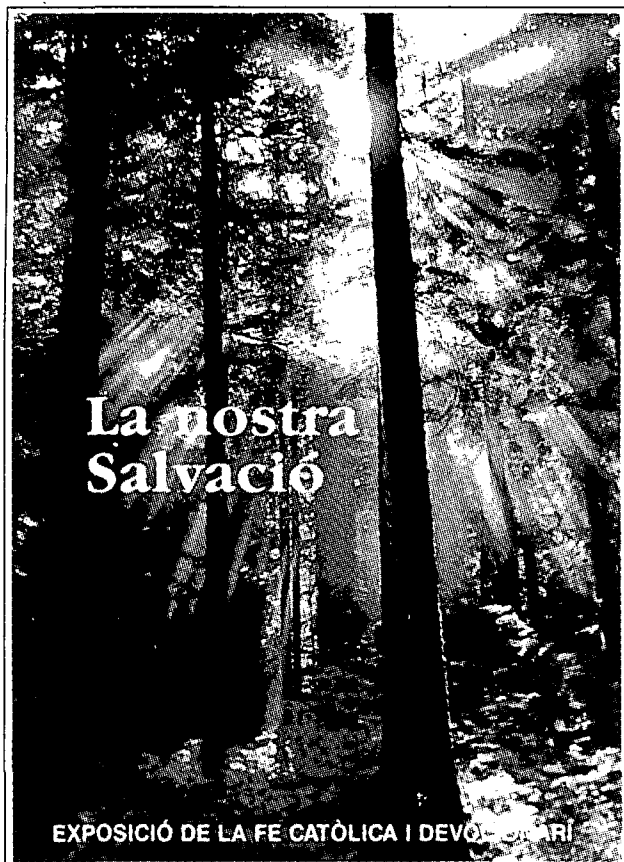
Devocionari. Síntesi de la fe. Catecisme.

(14a edició)

LA NOSTRA SALVACIÓ

(10a edició)

Adaptats al CATECISME DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA

La nostra
Salvació

EXPOSICIÓN DE LA FE CATÓLICA I DEVOCIONARI

«És molt oportú per instruir i catequitzar; la presentació del llibre és esplèndida»
(FULL DOMINICAL, Arquebisbat de Barcelona)

El llibre esperat i sol·licitat —exhaurit des de fa un any— és a punt de sortir de la impremta.

Ara és el moment d'encarregar els exemplars per al Curs 1995-96 de les classes de Religió i Catequesi, a:

Editorial CASALS, S.A.
C/ Casp, 79
08013 Barcelona
Telèfon: (93) 232 37 13

NOTA: Les catequesis populars i els missioners poden sol·licitar exemplars gratuïts a l'autor: Dr. Ignasi Segarra, c/ Valldonzella, 13 - 08001 Barcelona

* 1.000 ptes (IVA inclòs)

Oratorium, una Schola Cantorum —60 membres— de gran prestigi

El cant gregorià torna a reeixir

Schola Gregoriana de Barcelona, és un grup musical format l'any 1984 amb la doble finalitat de conservar i difondre el cant gregorià —quan darrerament passava per uns moments crítics— i al mateix temps dignificar la seva interpretació i aquelles funcions litúrgiques en les quals hi té un paper rellevant

Francesc Gamissans

El Sr. Joan Maria Aragonès i Rebollar, antic escolà de Montserrat, llicenciat en Història Medieval i especialista en música antiga, fou el fundador i és l'actual director de d'Oratorium.

—Sr. Aragonès: quan i on fou fundada aquesta Schola Cantorum?

—Neix l'any 1984 arran d'una conversa amb el pare Serramona, filipó. Tots dos coincidíem, volíem fundar una coral que interpretés el cant gregorià que en aquells temps era molt llunyà de la sensibilitat pública i passava per moments difícils. Fôrem profetes, sense adonar-nos, atès que avui aquest cant torna a tenir un gran interès i ocupa el lloc que mereix. El nom Oratorium li ve del lloc on fou fundat i on ha radicat sempre, en l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona.

—Qui pot formar part de la vostra coral?

—Tothom qui ho vulgui. La idea que el cant gregorià només és per a homes no és exacte. És el cant de tota l'Església. El fet que

en la nostra Schola, que actualment aplega unes 60 persones, gairebé la meitat siguin senyores, demostra que el cant gregorià no discrimina els sexes. Pel que fa a la formació musical dels seus membres o intèrprets, darrerament preurem donar-los unes nocions fonamentals de música i hem de denegar sol·licituds per salvar la qualitat de la nostra escola.

El Sr. Aragonès manifesta que si bé la coral que dirigeix acostuma a cantar ordinaríament a l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona, amb tot són moltes les esglésies, ciutats i viles on ha actuat, tant a Catalunya com fora del nostre país. Per Setmana Santa actua a catedrals o esglésies importants i ja ho ha fet a Segòvia, Seu d'Urgell, Lleida, Almeria, El Parral, Palència i d'altres. Ha participat també en concerts, setmanes i trobades de cant gregorià, a TVE, etc., així com ha interpretat música gregoriana a les aules d'algunes universitats i en altres centres, tot i que Oratorium prefereix estar present en

Actuació de la Schola Oratorium a la Universitat Central de Barcelona

actes litúrgics on el cant gregorià és més viu i més adient.

—Quin són els objectius de la Schola Cantorum?

—Han estat sempre salvar aquest cant. En certs moments, salvar-lo en contra de tots, i també salvar la dignitat de la litúrgia de l'Església. Tot i que també fem concerts i actuacions per donar-lo a conèixer, la nostra preferència és la litúrgia viva, perquè el cant gregorià, bàsicament és la pregària de l'Església.

—Creu que el poble fidel és capaç d'interpretar bé el cant gregorià?

—No. El gregorià no és el cant del poble. Ha estat sempre de minories. Fins i tot en les abadies, no tots els monjos el canten. El poble hi participa amb aclamacions, respostes i coses curtes. El pare Altisent, escolapi, féu una tasca important en voler adaptar els textos

llatins de les melodies gregorianes traduint-los al català i al castellà, però no tingué fortuna. Senzillament perquè les característiques del cant gregorià són molt pròpies del llatí: en ritme lliure, monodia, etc. Les mateixes melodies dels trobadors, que comencen a posar ritmes i instruments musicals, ja no quadren amb els textos llatins. Per tant, el gregorià s'ha de continuar cantant en llatí.

Amb motiu de celebrar els 10 anys de la seva fundació, Oratorium ha rebut un allau de felicitacions: bisbes, abats, polítics, historiadors i investigadors en el camp de la música, etc., han expressat els seus desitjos de que el cant gregorià formi part del nostre patrimoni cultural i que la Schola Cantorum Oratorium ha fet i està fent una gran tasca per conservar-lo, actualitzar-lo i fer-lo conèixer i estimar. Entre les múltiples ad-

hesions entusiastes rebudes, cal remarcar la del pare Garreta, abad de Solius:

«Amb el vostre cant, heu ajudat, sens dubte, a evangelitzar i espiritualitzar la vida de molts cristians i, fins i tot, de no practicants allunyats, que s'han sentit tocats i atrets per la bellesa d'aquest cant i per la profunditat dels textos bíblics».

Oratorium està fent un gran servei a l'Església i a la cultura del nostre país, segons ha manifestat el cardenal Jubany.

Joan M. Aragonés, el fundador i director

El Sr. Joan M. Aragonés i Rebollar, fundador i actual director d'Oratorium, fou escolà de Montserrat; és llicenciat en Filosofia, Arqueologia, Història Medieval i Filologia catalana. S'ha especialitzat en música antiga, especialment en cant gregorià i visigòtic o mossàrab. Medalla d'Or i Primer Premi de cant gregorià a Loreto (Itàlia, 1961). Becat i professor a Música en Compostela. Fundador de la Coral Higini Anglès (1969), i també de la Schola Cantorum de Sabadell. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans (Secció de litúrgia), Joan M. Aragonés ha fet cursos de cant gregorià a Barcelona, Madrid i a Segòvia. És compositor, i organista de les parròquies de la Sagrada Família i de Corpus Christi, de Barcelona.

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

CURSOS DE CREIXEMENT PERSONAL

Viure, estimar, ser feliç. Portar-se bé amb els altres, sentir-se realitzat i en pau amb un mateix. Entendre per què reaccionem i reaccionen els altres d'una determinada manera. Descobrir formes de conducta més adequades i equilibrades. Afrontar i respondre a les circumstàncies i problemes de la vida amb menys tensió i desgast...

El CCP t'ofereix la possibilitat de treballar en això i aconseguir-ho.

Dirigits per Anna M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

CCP. Gran Via, 617, entsol. 5a (prop del Pg. de Gràcia). 08007 Barcelona. Tel. 412 50 36

El llibre de la setmana

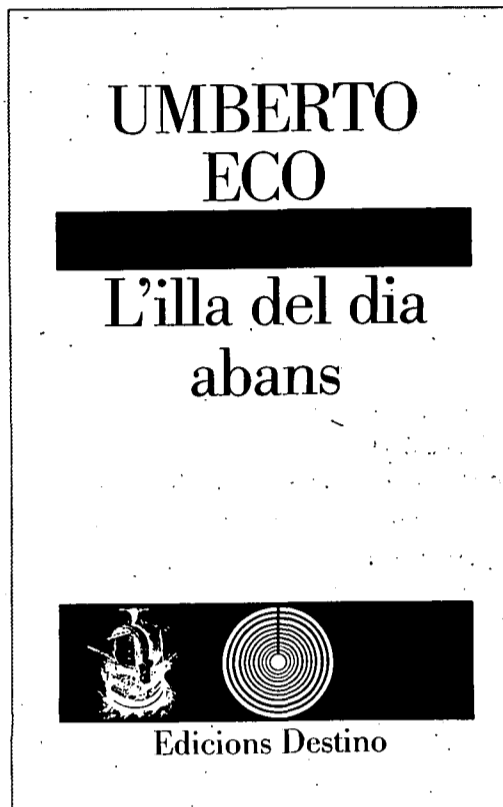
¿El viatge al dia d'ahir?
l'últim Umberto Eco

Cristóbal Sarrias

L'obra d'Umberto Eco mai no és *innocent*. Ho ha confessat ell mateix en una recent entrevista que va sortir a la premsa (*El País*, 21 setembre 1995): I no calia que ho afirmés d'una manera tan aparentment sincera. Eco sempre que escriu es deixa endur per la seva qualitat de filòsof del llenguatge, i de la seva capacitat per manifestar, explícitament o implícitament, les seves obsessions personals.

En *El nom de la Rosa*, va deixar entreveure quines eren les coordenades del seu pensament davant la societat i davant el fet religiós. Al final, el monestir —símbol d'una creença— acaba enderrocat per un incendi. *El pèndol de Foucault* és l'exposició acumulativa de tot allò que pot arribar a ser una dialèctica que reduís a cendres qual-sevol bri de fe en l'Absolut.

L'illa del dia d'abans no escapa a aquests pressupòsits. Seguint la seva línia de pensament, ens col·loca davant un naufrag tancat per l'atzar en una nau solitària. Roberto de Grive, el protagonista viu una estranya i complexíssima aventura que podria arribar a ser interessant, en la qual es barreja la realitat amb el somni. Des del refugi obligat de l'embarcació, evoca escenes de la seva vida d'aventures guerreres, i palatines, en les quals se superposen les ficcions i els fets reals. Però Eco aprofita l'ocasió per tornar una vegada més a la seva voluntat de demostrar que pot desmuntar qual-sevol realitat, idea o mite que contradigui els seus pressupòsits ideològics. És implacable amb tot això, encara que intenti dissimular-ho.

L'illa del dia d'abans
(Destino,
Barcelona 1995)

podria dir si Umberto Eco és conscient del que ell mateix escriu sobre Roberto: «... no estava convençut dels seus arguments; era un plat fet de massa ingredients...»

Amb estil literari genuïnament barroc —els traductors del text italià han d'haver sofert moltíssim— amb la història barreja tota classe de disquisicions erudites, que aniran des de la noció del temps a la de la mort, dels coneixements d'història natural fins a l'astronomia, de la dialèctica filosòfica fins a la interpretació de la Història, de la seva crítica de la religió en general fins a les seves ironies sobre els dogmes. Tot queda assumit en les seves pàgines, amb la profusió erudita i dogmàtica de qui tot just deixa una escletxa perquè es pugui dubtar que té en tot l'última i definitiva paraula.

Per altra banda, la seva erudició exuberant, acumulativa i desmesurada pot arribar a ser realment molesta i pedant. Què intenta amb això? Creu, en realitat, que aquesta és l'exigència del lector? No

(p.350),... pensa en la seva pròpia obra?

L'illa del dia d'abans, perduda en les antípodes, resulta una peça culta, que pot donar peu a molts estudis i anàlisis, però la seva lectura requereix un esforç que només faran els especialistes. La propaganda farà del llibre d'Umberto Eco una obra molt adquirida, però dubto que sigui una obra molt llegida. D'un tractadista del seu tarannà es podia esperar una novel·la així—en la seva forma i en els seus continguts—, però resulta anacrònica en el seu exhibicionisme cultural i molt discutible en els seus plantejaments ideològics. La seva obra és com un monument barroc construït amb molt d'esforç. Però els temps dels barroc estan lluny de la nostra època. No és la seva una illa del «dia d'ahir», sinó de fa molt segles.

La sardana i la dansa

Aplecs a l'Haut Seine i al Segrià

Josep Ventura

Sempre he considerat que el manteniment i la proliferació d'aplec és un fet molt positiu per a la sardana. Fóra bo també que els aplecs es plantejessin també com una activitat que contribueix a la projecció de la població en la qual es fan. Lligar, en definitiva, l'aspecte cultural i turístic.

A finals de setembre es varen presentar, per primera vegada, dos aplecs poc coneguts en els ambients sardanistes. Un va tenir lloc a l'Haut Seine, a la regió de París, i l'altra al Segrià, al poble del Rosselló.

Val a dir que no hem rebut excessiva informació sobre aquestes dues trobades sardanistes i que aquest és un tema que cal tenir en compte amb vista al futur. Podem dir, tanmateix, que a l'aplec del Rosselló van actuar les cobles Sant Jordi i la lleidatana Tàrraga.

Pel que fa a l'Aplec de França, podem dir que va comptar amb la participació de la Cobla Mil·lenària i la Principal d'Andorra. Fou una iniciativa impulsada pels sardanistes de la Catalunya Nord. A més de sardanes, es va organitzar una cercavila, una missa oficiada en català i occità i una arrossada popular.

Jocs Florals de la Tardor

El Consistori dels Jocs Florals de la Tardor convoca tots els escriptors de 65 anys endavant, a concórrer als de 1995—XVIII any de seva instauració a Catalunya— que tindran lloc al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, diumenge dia 12 de novembre, a dos quarts de dotze.

Els premis seran els següents:

Flor Natural, premi d'honor i cortesia, a la millor composició que canti l'amor.

Englantina, a la millor composició enaltidora de la pàtria, els seus usatges, costums o història.

Viola, a la millor composició de tema religiós o que enalteixi els valors espirituals i humans.

Premi Extraordinari, a la millor composició poètica de tema lliure.

Premi Especial ACA, a la millor composició poètica de tema lliure, d'estil experimental o innovador.

Premi Extraordinari Especial «Any Europeu de la Tolerància», que s'atorgarà excepcionalment aquest any, a la millor composició en vers o en prosa, que tracti sobre aquest tema.

Les obres s'han de trametre al Secretari del Consistori (ACA «Associació Coordinadora per a l'Ancianitat», Gran Via, 631, 2n 1a - Telèfon 318 65 95 - 08010 Barcelona) fins al dia 15 d'octubre d'enguany, data límit de recepció.

101 Viatge Cultural DIA 22 D'OCTUBRE

VISITAREM: TERRASSA, esglésies romàniques - MANRESA, basílica de la Seu i Cova de Sant Ignasi - BALSARENY, castell de Balsareny - VIC, la catedral.

Dinarem a Balsareny

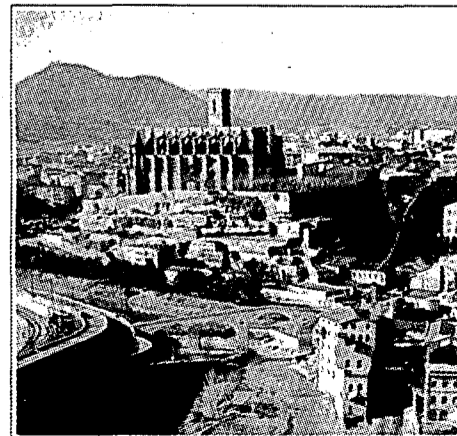
Preu: 4.000 ptes., comprenent viatge, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu a **ULTRAMAR EXPRES**. Tel. 301 17 98.

La sortida serà a les 8 del matí del carrer València xamfrà Balmes.

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat durant el viatge si les circumstàncies ho aconsellen.

Preguem als participants en els viatges, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

O.T.: **ULTRAMAR EXPRESS GC4MM**

Manresa

Llibres

Viure la vellesa en plenitud

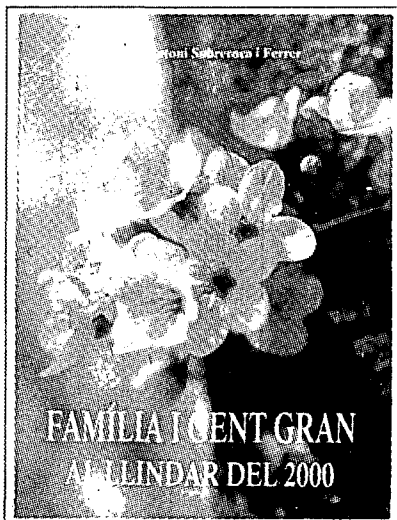
J.N.C.

En el número anterior del nostre setmanari vam parlar del llibre *La vellesa, a debat*, un estudi recuperat de l'obra de Ciceró *Cato Minor De Senectute*. Fou el primer llibre teòric sobre el tema, escrit en el segle I abans de Crist. És un text que requereix una lectura reposada i que ens pot ajudar a fer-nos una idea més optimista de la vellesa.

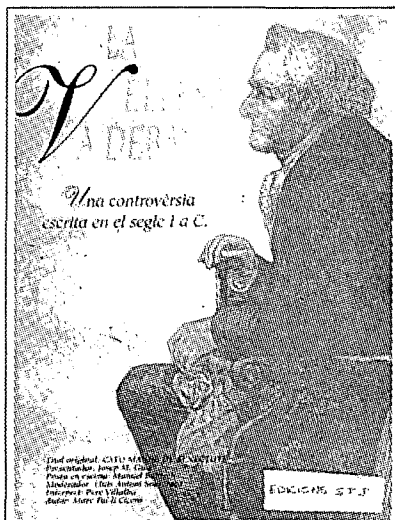
Edicions STJ acaba d'editar un altre llibre amb la gent gran com a protagonista. N'és l'autor un home que coneixen bé els nostres lectors, el pare Lluís Antoni Sobreroca.

El llibre *Família i Gent Gran al llindar del 2000* és una valuosa aportació del seu autor a la captació i estudi dels signes que marquen tant el present com el futur d'aquestes dues realitats que, malgrat els canvis, sempre romanen presents en la societat.

Es tracta d'un llibre que caldrà tenir sempre a mà. I, com

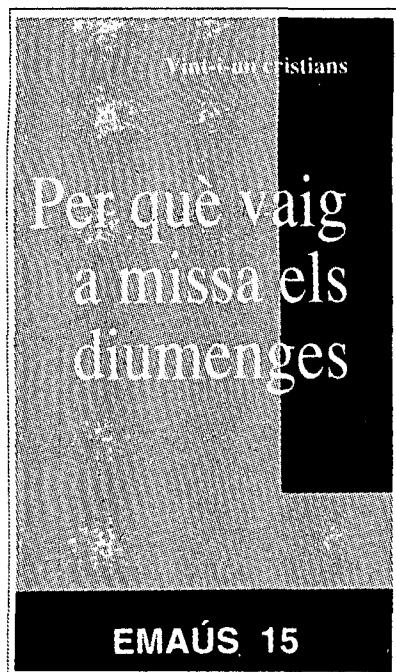
Lluís Antoni Sobreroca.
Família i Gent Gran al llindar del 2000. Edicions STJ.

La vellesa a debat.
Edicions STJ.

diu encertadament Josep M. Ainaud de Lasarte en la presentació que en fa, «la seva lectura encoratja perquè valora més que no pas condemna i perquè sempre és bo aprendre coses noves que ens seran útils per sempre».

El valor de la missa dominical

C.C.

Un bisbe, dos capellans, un monjo, un diaca, una religiosa, set laïques i vuit laics. Vint-i-un cristians de diferents procedències, edats i situacions.

Tots ells contesten una mateixa pregunta: *Per què vaig a missa els diumenges?* I aquí estan les vint-i-una respostes. Un ampli ventall de plantejaments, reflexions i experiències, que formen un bon mosaic de les moltes coses que és la missa del diumenge, i que sens dubte ajudaran a qui ho lle-

Per què vaig a missa els diumenges.
Ed. Centre de Pastoral Litúrgica.

geixi a viure-la millor: hi ajudarà el fet de sentir-se reflectit en algunes respostes, i hi ajudarà el fet de descobrir, en altres, aspectes nous i impensats.

Certament que aquest llibre no diu tot el que es pot dir sobre la missa del diumenge: no hi ha tota la teologia i tota la reflexió que es pot fer sobre el seu valor i contingut, ni hi ha tampoc tota l'experiència que cada un dels cristians hi pot viure. Afortunadament, aquesta trobada central cristiana, té més riquesa que la que es pot expressar en aquestes pàgines. Però encara que no ho expressin tot, aquestes pàgines aporten una mirada àmplia i viva del que representa ara, avui, aquest trobament setmanal de la comunitat cristiana entorn del seu Senyor.

Crònica televisiva

Els missatgers de la fe

Miquel Àngel Codina

Sant Agustí afirmava, pel que fa als àngels, el següent: «Si em pregunteu pel seu ofici, us diré que són enviats; si em pregunteu per la seva naturalesa, us diré que són esperits purs». Tant el mot grec *àngelos*, el llatí *angelus*, com l'hebreu *mal'ak* signifiquen missatger. L'etimologia recull ja la definició essencial dels àngels: són intermediaris entre la divinitat i els éssers humans. La creença en els àngels està molt arrelada a la vida cristiana. El programa religiós *Últimas preguntas*, dirigit per José A. Martínez Puche, va dedicar recentment un monogràfic, sota el títol *Los ángeles están de moda*, a aquests esperits celestials creats per Déu per al seu ministeri.

La Sagrada Escriptura fa al·lusió un munt de cops als àngels. A l'Antic Testament, els àngels adoren Déu, ajuden i protegeixen les persones, presenten a Déu les seves pregaries i són, en certa manera, els seus guardians. Al Nou Testament, anuncien a Maria que serà mare del Fill de Déu, comuniquen als pastors que Jesús ha nascut a Betlem i donen testimoni a les dones que el sepulcre és buit i que Jesús ha ressuscitat. Però, existeixen de debò els àngels? «No sols existeix el que es pot observar. El *Catecisme de l'Església Catòlica* afirma l'existència d'éssers espirituals, no corporals, que la Sagrada Escriptura anomena àngels. Aquesta és una veritat de fe», s'explica en el reportatge.

El sacerdot Francisco Luna Luca de Tena, professor de Teologia, va donar el seu parer sobre les causes de la vigència i popularitat dels àngels avui dia. «Crec —manifestà— que el motiu principal rau en la inquietud que té l'individu per tot allò que és espiritual. L'època que vivim és força materialista. Per exemple, en els anuncis televisius s'atorga un paper preponderant al cos humà. L'home no sols és matèria, sinó també esperit. Aquesta crida de l'esperit fa que nombroses persones cerquin respostes —que ni tan sols la filosofia pot contestar— en els esperits purs, és a dir, els àngels de Déu». Va finalitzar la seva intervenció amb una contundent asseveració: «La gent que té fe sap que els àngels existeixen».

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.10 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

11.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Bell Repòs, de Súria (Bages, bisbat de Vic), sota la direcció de Josep Baldomà; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

CANAL 33

Dissabte 10.45 *Signes dels Temps*: El programa proposa la descoberta setmanal de diverses parròquies dels vuit bisbats catalans. Aquesta setmana visitarem la parròquia de Santa Teresa, de Blanes (Girona).

—Presentació i història de la creació de la parròquia, plenament inserida en la història del barri.

—Les celebracions litúrgiques animades i conduïdes per seglars.

—Serveis al barri: Càritas, Biblioteca popular,...

—La presència dels joves a la parròquia i al barri des de la dinàmica de la JOC.

—La catequesi a la parròquia.

—Comentari i presentació de l'Evangeli del diumenge. (Director: Josep-Maria Pont).

Diumenge 00.30 *Signes dels Temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 13/10 20.30 *Creure avui*: no hi ha programa.

DI 16/10 13.00 *Creure avui*: no hi ha programa.

Dv 20/10 20.30 *Creure avui*: La poesia de Josep Punsola. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangelí a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a divendres:

23.00 *Nen, no em tiris sorra* (Magazine).
01.00 *Dietari de música i músics*.
01.05 *Ràdio Vaticana*.
01.25 *Espurna d'alba*.

Dilluns

22.00 *Diàleg d'Església*.
22.30 *Ara va de barris*.

Dimarts

22.00 *Versió original*.
22.30 *Perfil*.

Dimecres

22.00 *Sisters & Brothers*.

Dijous

22.00 *De persona a persona*.
22.30 *Sisters & Brothers*.

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església*: Informatiu religiós. Particular atenció a l'actualitat diocesana.
22.30 *Sisters & Brothers*.

Dissabte

22.00 *Blue Velvet*.
23.00 *Paraules d'amor*.
00.00 *Estel de colors*.
00.30 *Dietari de música i músics*.
00.35 *Ràdio Vaticana*.
00.55 *Espurna d'alba*.

Diumenge

22.00 *La Gran Via*.
23.00 *Paraules de música*.
00.00 *Estel de colors*.
00.30 *Dietari de música i músics*.
00.35 *Ràdio Vaticana*.
00.55 *Espurna d'alba*.

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
10.00 *La música religiosa: Anthems i Serveis. Música pel funeral de la Reina Mary; Behold, I bring you glad tidings, Z2; O give thanks unto the Lord, anthem Z 33; The earth trembled, Z 197*, de Purcell.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres
20.30 *El Brocal*.
21.00 *El Espejo*.
Diumenge
08.30 *Letra y música*: de temes religiosos.
09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.
22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte
08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.
Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).
14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres
07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.
Diumenges i festius
09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge
10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge
De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: el P. José Manuel Mateo i Malumbres, pare blanc, missioner a l'Àfrica durant 28 anys. 20 a Bukavu i 8 a Lubumbashi (Zaire); suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge
08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)

Diumenge
09.45 *Vida i esperit*.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres
De 20.00 a 20.30h. *La punta*: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte
09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres
19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte
13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.
Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.
Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.
FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:
Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.
Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.
L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.
Ràdio Falsat (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.
Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.
Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.
Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.
Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.
Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.
EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i el significat de l'Evangelí* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.
Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.
Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.
Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.
Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.
Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.
Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.
Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.
Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.
Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h.
Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.
Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.
Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.
Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.
Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.
Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.
Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.
Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.
Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.
Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h.
MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:
Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). **Ràdio Arenys de Mar** (diumenges 9.15h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Begur** (diumenge 9.30h). **Ràdio Besalú** (diumenge 11.30h). **Ràdio la Vall** (dimecres 21.00h). **Ràdio les Planes** (dissabte 17.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimarts 14.30h). **Ràdio Sant Joan** (dimecres 20.00h).
EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:
Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). **Ràdio Arenys de Mar**

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge
09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge
09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte
De 07.00 a 09.00h. *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangelí del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte
09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia
20.40 *Rosari*: en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiari*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge
10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres
15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (divendres 9.00h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 10.00h). **Ràdio Begur** (per determinar). **Ràdio Besalú** (diumenge 12.00h). **Ràdio la Vall** (diumenge 14.30h). **Ràdio les Planes** (dissabte 17.00h). **Ràdio Palafrugell** (dijous 21.00h). **Ràdio Sant Joan** (dilluns 21.30h). **Ràdio Santa Coloma** (per determinar). **Ràdio Sarrià de Ter** (divendres 22.00h).
LA PARaula DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:
Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.
Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.
Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.
Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.
Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.
PUNTA DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:
Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:
Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.
Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.
Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.
Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.
Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.
Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.
Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.
Ràdio Morà d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.
Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.
Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.
Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.
Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.
Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.
Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.
Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 13.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura i comentari de l'Evangelí del diumenge. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.
Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.
Ràdio Monistrol de Calders (FM 107.4) dissabte 13.00h; diumenge 11h.
Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diumenge 13.00h.
Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diumenge 16h.
Ràdio Oió (Oió, FM 107.2) diumenge 11.15h.
Ràdio Voltregà (FM 101.1) diumenge 10h.
Ràdio Zènith (S. Vicenç de Castellet, FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Compartir

Compartir és un verb que, si tots plegats, aprenguéssim a conjugar bé, tot aniria millor. Jo comparteixo, tu comparteixes, ell comparteix, nosaltres compartim, vosaltres compartiu, ells comparteixen.

Si compartíssim el menjar, els vestits, els diners, etc., no hi hauria persones que patissin fam, fred, i que no tinguessin res, ni amics. Això és segur que Nostre-Senyor no ho vol.

Mossèn Josep, a la catequesi, diu que molts mals que hi ha en el món s'acabarien si les persones i els pobles no fóssim tan egoistes. I té raó.

L'altre dia anàrem d'excursió a un poblet que té per Patró sant Martí. Un dia sant Martí es topà amb un home que passava fred, i li donà, la meitat de la seva capa.

Nosaltres a casa, a l'escola, ens barallem pel tall més gros, per una goma d'esborrar o per un boli.

Amics, l'important és compartir les coses amb tots aquells amb qui compartim la vida. Fóra tan ferm que tothom fos feliç, i que ningú no patís fam ni fred; que ningú no es trobés sol i sense estimació!

Però... què fem a casa, a l'escola i amb els companys, perquè sigui així?

L'Eixerit

Burla de gegant

Diu que en una muntanya hi havia un gran penyal deslligat dels altres, com si hagués estat separat per la força viva, on hi havia aquest escrit amb lletres antigues i ben llegidores:

«Ditxós serà qui em girarà».

Els pastors dels voltants s'havien aplegat diferents vegades, per demanar-se els uns als altres si se sabia res d'aquell rètol estrany de per què i de qui l'havia escrit, i ningú no en sabia donar raó. Els pastors havien provat de girar-lo, més els era impossible. Aquesta impossibilitat féu créixer les ganes de fer-ho i en parlaren a la gent del poble veí, per on no trigà a rodolar la notícia que allí sota hi havia un tresor amagat. Ja n'hi hagué prou per entusiasmar tots els homes del poble, que hi feren cap armats de parpals i manuelles (palanques). Amb tots llur força, guiada i dirigida per l'enginy, mogueren la pedra, i amb moltes penes i treballs, arribaren a girar-la. Més ai! el tresor no hi era: res d'això: ni un diner partit pel mig, ni una malla, ni una palla. Sols en la part que havia estat anys i centúries dins la terra hi veieren un altre rètol que deia:

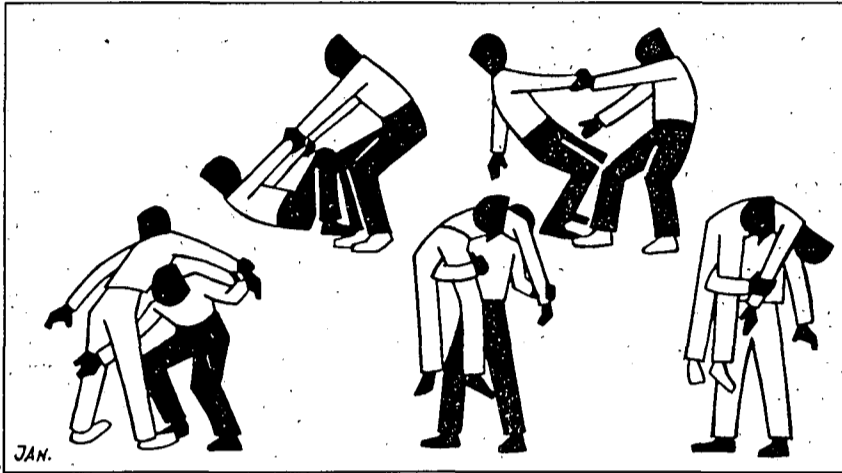
«Grans mercès a qui m'ha girat, puig temps ha jeia d'aquest costat».

Els vells del poble que, no tenint prou delit per treballar, s'ho miraven, cregueren que allò havia estat obra d'algun home de forces tan extraordinàries com de bon humor, que havia volgut riure's i fer joguina de qui no tenia ni el seu bon humor ni les seves forces de gegant.

Mossèn Cinto Verdguer

Coses que cal saber fer

Potser un dia, anant d'excursió haureu de pujar-vos a coll un company que s'ha fet mal i no pot caminar. En els ninots podeu veure la millor manera de recollir-lo i portar-lo. Assageu-ho amb la vostra colla. Si us repartiu en parelles podeu fer una cursa: recollir el ferit i portar-lo fins un lloc determinat. A veure qui ho fa més de pressa.

Ordeneu aquestes lletres fins a formar el nom de tres llibres de la Bíblia.

I R E P X
 O V P E
 P B S
 A S I A
 V E S O D

Sol: Proverbis, Saviesa, Exode.

YKPHUMF (ES PRONÚNCIA) PUF

JA TENIU UNES NAUS BEN ESTRANYES...

NO SÓN NAUS. SÓN AUTOMÒBILS.

AIKARAM! I AIXÒ VOLA?

VOLS DIR QUE NO ESTIC CRIDANT UNA MICA LIATENCIÓ? VOSTÈ QUE DIU? QUE VOL UN AUTÒGRAF? I AIXÒ QUE ÉS?

MI FOTO VOLER ESPANYOL TYPICAL, TORERO! OLE! HE, HE!

D'ACORD; FES-LA, I JO TAMBÉ EN FARE UNA AMB LA MEVA CAPTADORA D'IMATGES BI-FRONTAL

QUIETS, QUIETS... TRES... DOS... UN... ZERO! CLIC!

JA ESTÀ!

HA QUEDAT BÉ, OI?

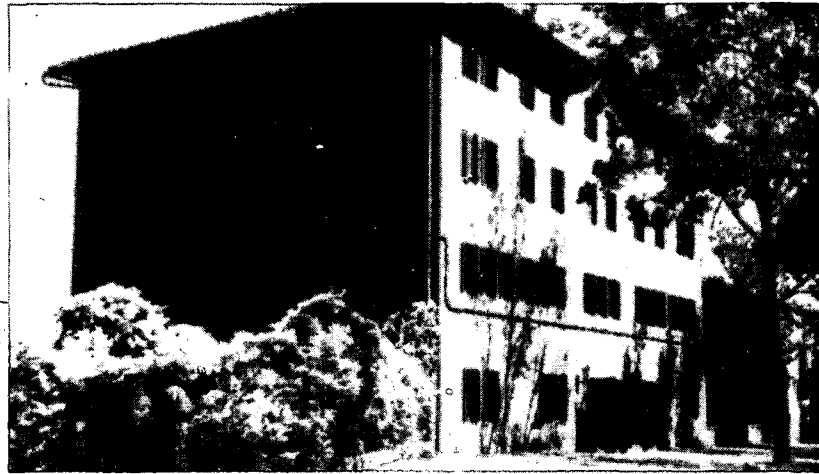
EN PAU

Ai! Ai! Ai!

EL MIRACLE

CASA D'ESPIRITUALITAT

INFORMACIÓ D'EL MIRACLE

Santuari i monestir benedictí

■ INSTAL·LACIONS ADIENTS

Sales de conferències i reunions, menjadors, oratori, calefacció, ascensor, telèfon i fax. En definitiva, tot el que permeti uns dies de vida senzilla i reposada, però sense preocupacions materials, per dedicar-los a la reflexió i la pregària.

■ EN UN AMBIENT ACOLLIDOR

Compta amb 37 habitacions, de les quals 15 acaben de ser renovades i disposen de bany i una està habilitada especialment per a minusvàlids.

■ MONJOS BENEDICTINS D'EL MIRACLE I DE MONTSERRAT

Les necessitats pastorals de la Casa són ateses per monjos benedictins i l'acolliment per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge.

ACTIVITATS PER ALS MESOS DE SETEMBRE, OCTUBRE, NOVEMBRE I DESEMBRE

■ Setembre, del 25 a l'1 d'octubre

EXERCICIS ESPIRITUALS

Director: P. Oriol Diví, monjo

Tema: El pelegrinatge pasqual

■ Setembre, del 29 a l'1 d'octubre

RECÉS CAP DE SETMANA

Director: P. Oriol Diví, monjo

■ Octubre, 7 i 8

RECÉS PER A MATRIMONIS

Director: P. Lluís Planas, monjo

■ Octubre, del 9 al 15

EXERCICIS ESPIRITUALS

Director: P. Hilari Ragner, monjo

Tema: Misteri del Crist, misteris del Crist

■ Octubre, del 13 al 15

RECÉS BÍBLIC

Director: P. Damià Roure

Tema: El camí cristià en St. Pau

■ Octubre, del 20 al 22

ANIMADORS LITÚRGICS

Advent-Nadal-Epifania

Aclamacions i respostes

■ Novembre, del 6 al 12

EXERCICIS ESPIRITUALS

Director: P. Evangelista Vilanova, monjo

Tema: La recerca de Déu en un context d'indiferència

■ Novembre, del 10 al 12

RECÉS CAP DE SETMANA

Director: P. Evangelista Vilanova, monjo

■ Novembre, del 17 al 19

ANIMADORS LITÚRGICS

Quaresma-Pasqua-Pentecosta

Cants d'entrada i comunió

■ Novembre, 18 i 19

RECÉS PER A VÍDUES I VIDUS

Director: P. Daniel Codina, monjo

■ Novembre, del 24 al 26

RECÉS PER A JOVES

Director: P. Josep-Enric Parellada

Tema: A la recerca d'un projecte de vida

■ Desembre, del 4 al 10

EXERCICIS ESPIRITUALS

Director: P. Xavier Poch, monjo

Tema: Pel camí de les benaurances

■ Desembre, del 8 al 10

RECÉS CAP DE SETMANA

Director: P. Xavier Poch, monjo

■ Desembre, del 15 al 17

ANIMADORS LITÚRGICS

Les festes dels sants

El salm responsorial

■ Desembre, del 23 al 25

RECÉS DE NADAL

Director: P. Daniel Codina, monjo

■ Desembre, del 26 al 31

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A JOVES

Director: P. Josep Vilarrubias, claretià

Tema: L'Evangelí al cor

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (973) 48 00 45 - FAX (973) 48 02 43

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

afinant

Llindar

Blair i Guterres, socialistes cristians

Manuel Valls i Serra
director

Tony Blair, el nou líder del Partit Laborista britànic, és una estrella política ascendent i podria molt bé ser que guanyés les properes eleccions a la Gran Bretanya dintre d'un any i mig. Antonio Guterres, en canvi, ha obtingut ja per als socialistes portuguesos la victòria en les darreres eleccions legislatives. Aquest darrer és catòlic practicant i pertany a la nova generació socialista del seu país. És un home de conviccions i ha tingut l'encert d'obrir-se envers el centre en la recerca del electorat moderat. Tony Blair és anglicà i pertany a la «High Church» (l'Església Alta), la més propera a Roma, però la seva muller i els seus fills són catòlics. Cada diumenge els acompanya a Missa. També ell es gira com Guterres envers el centre moderat.

És significatiu o és irrellevant el fet que es declarin cristians? Depèn de com es jutgi i des d'on es jutgi. És clar que des de la fe no es pot deduir un únic projecte social i polític. No hi ha un projecte polític específicament cristià. En aquest sentit una sana *laïcitat* ha significat un progrés en les nostres societats polítiques modernes. L'ensenyament social cristià, fins i tot en la seva formulació magisterial per part dels darrers papes, s'allunya de tota fórmula fonamentalista o integrista. Per això, a molts els caldria refrescar l'importantíssim discurs de Joan Pau II a Estrasburg durant la seva visita al Parlament Europeu. Allí el Papa es desmarcà clàrissimament de tota possible temptació integrista i al mateix temps divergí d'una manera d'entendre la políti-

ca que se separi dels valors ètics o margini els valors religiosos.

Una altra cosa ben diferent fora entendre la laïcitat com un absentisme dels catòlics en la vida política o com una incapacitat d'aportar al món de la política tota la riquesa de la nostra consciència cristiana. Sigui en partits d'inspiració cristiana, sigui en d'altres partits laics que directament no parteixen d'aquesta inspiració, el cristià ha de viure el dinamisme psicològic de la seva consciència creient com quelcom que sí és específicament i irrenunciament cristià. En la mesura que aquests nous líders socialistes sembla que s'atansen més a aquest darrer model hem de valorar-ho com un fet positiu. A les nostres latituds escassegen.

Tony Blair, per exemple, se surt de l'esquema típic d'un líder socialista tradicional. Un dels seus punts forts rau en la defensa de la *família*. «Si la societat anglesa s'està fragmentant a trossos—ha dit— és perquè la família ha estat afeblida. És hora que el govern se'n preocupi». Pel que fa al milió de noies adolescents que esdevenen prematurament mares, una xifra que col·loca el seu país entre els primers d'Europa amb aquest problema, Blair no ha dubtat a dir: «No vull estigmatitzar-les, però estic convençut que una família estable de pare i mare és l'ambient millor per als infants». Encara

que la premsa d'esquerra se li ha tirat al damunt Blair no ha dubtat en restituir al vocabulari de Westminster una paraula en desús des de fa temps: «Sóc un socialista cristià». Ha afegit: «Crec que l'individu té un deure de responsabilitat envers els seus semblants. La meua interpretació del missatge socialista és que la responsabilitat *social* és important per a reforçar la responsabilitat *personal*, no per substituir-la i aquest és el meu cristianisme».

Un conservador emmascarat de socialista? És l'atac que li fan els seus enemics. Però l'electorat ha intuït que les coses van en una altra direcció i va obtenint cada dia més suport social. Tony Blair està disposat a defensar la família, a treballar de valent per una societat civil sana, a combatre la violència, i a propugnar la llibertat d'elecció dels pares en el tema escolar, temes aquests que semblaven fins ara exclusius de la dreta i que eren plantejats per aquesta en termes que revelaven més aviat interessos concrets de classe social. També critica la política excessivament privatitzadora dels conservadors, que deixa a l'estacada a milers de famílies treballadores. Blair no rebutja les conquestes de 15 anys obtingudes pels governs conservadors però no s'està de criticar-los en la política d'individualisme desenfrenat que han propugnat i en el desmesurat criteri economicista que

els ha presidit. «Si els conservadors no han pogut fer bé les coses en els 15 anys que porten en el poder, és absurd que demanin altres cinc anys per arranjar els torts. El cert és que en comptes d'un partit que governa tenim un aparell de propaganda que es limita a defensar els interessos dels privilegiats», ha declarat recentment.

La política es mou —no hem d'oblidar-ho— en el camp del contingent i dins la dialèctica entre utopia i realisme. També es mou entre el testimoniatge incondicionat dels valors en els quals es creu i la intrínseca exigència d'eficàcia que li és tan pròpia. És difícil i és enormement complexe determinar en cada moment històric quin és el camí just, però la presència de cristians en aquest camp és un motiu de goig i també un estímul. Tant en Blair com en Guterres l'explicitació pública de la consciència cristiana assenyalava que en les seves decisions es volen guiar no solament per una «moral de responsabilitat» sinó també per una «moral de convicció». I això crec que és bo per una societat en la qual manquen referents ètics. Hauran de demostrar-ho, però, amb els fets i amb una íntegra coherència personal. Tanmateix, val la pena recordar, una vegada més, el número 43 de la *Gaudium et spes* sobre la presència dels cristians en la política: «Moltes vegades la mateixa visió cristiana de les coses els inclinava, en algunes circumstàncies, a una determinada opció. Però d'altres fidels, conduïts per no menor sinceritat, judicaran altrament sobre el mateix tema, cosa que s'esdevé sovint i amb tota legitimitat».

Blair

Guterres

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

L'abecé de l'ètica periodística

Vull referir-me a les invectives que el diari ABC em dedicà profusament el passat 26 d'agost, ara que la distància de gairebé dos mesos em situa fora de tota sospita de gust per la polèmica. Ja accepto que amb aquesta llarga espera he incomplert l'abecé de l'oportunitat periodística, però, més que aquest, m'interessa el de l'ètica, el qual, en la comunicació com en tot, consisteix a dir la veritat.

A propòsit de la ponència que vaig llegir en un seminari de la Universitat Catalana d'Estiu, celebrada a Prada, vaig rebre de l'esmentat diari —dic del diari perquè eren notes sense firma— una sèrie d'atacs desiguals que giraven al voltant de dos temes.

Se m'acusava, en primer lloc, de sectarisme de caràcter nacionalista. Sobre quina base? Cap ni una. Si el diari atacant hagués estat capaç d'aduir els continguts de la meva ponència, podríem discutir. Però no ho fa. M'atribueix falsament un parell de frases que no tenen res a veure amb la ponència i embesteix a cegues. Això no és seriós, per dir-ho sense acrimònia. Al llarg de molts anys, i també en aquesta ponència, he parlat, he escrit i he actuat sobre temes nacionals precisa-

ment contra el sectarisme. Gairebé sempre per la necessitat de defensar-me d'un sectarisme que, contra velles esperances, aquests atacs d'ara demostren que persisteix. Un sectarisme que no té res a veure amb la doctrina social de l'Església, encara que gosin manipular-la, especialment en aquest punt.

L'altra acusació, igualment infundada, és encara més greu. Sense aquesta, potser ni tard com ara no m'hagués pres la molèstia de contestar. El diari m'atribueix una posició favorable a l'avortisme —no res menys!— amb l'argument que els oients de la meva ponència, segons ell, tenien aquesta actitud. A part de l'absoluta gratuïtat d'aquesta insídia —es tractava d'un seminari integrat bàsicament per catòlics—, des de quan les idees de qui exposa un tema es dedueixen de les opinions dels qui l'escolten? Quan la manca d'ètica arriba a aquest grau, ja no és qüestió d'argumentar. Escau més aviat apel·lar a la consciència de qui en tingui i renovar la confiança que la veritat és més forta que la mentida, encara que aquesta disposi, sovint, d'un altaveu més potent.

Tot plegat, una anècdota. El mal és que com aquesta n'hi ha moltes. I que es produeixen en el context d'un important sector mediàtic que anteposa, sense escrúpols, interessos no ben definits al servei a la convivència.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Fra exemple

Hi ha educadors i pares que no paren de sermonejar. En principi, el sermoneig, en el seu moment, pot tenir utilitat. Sempre hi ha alguna frase o paraula que tomen a la ment del qui escolta i que li poden ser de profit.

Tanmateix els sermons sols no ténen gaire eficàcia. Cal predicar també amb l'exemple. Predicar és, sovint, més fàcil que donar bon exemple. La conducta coherent amb les paraules obté una força que obliga, com a mínim, a reflexionar molt més. Revesteixen d'autoritat moral els qui saben predicar d'aquesta manera.

Vaig assistir recentment a una conferència sobre els valors. Qui dissertava va fer referència als valors encarnats en les persones. Digué que només per aquesta via, es podien transmetre. Va ser llavors que vaig recordar que Fra Exemple és el millor predicador. I també aquella altra expressió castellana: «Si el abad juega a los naipes, qué han de hacer los frailes». L'exemple dels educadors ha de fer creïble el seu sermó.

Impromptu

Oriol Camps

La tolerància

M'agradaria que m'ho expliquessin una mica això de la tolerància: On comença i on s'acaba, i fins on obliga. Perquè em sembla que les definicions diccionàries no deixen gaire clara la qüestió. El que em sembla clar és que tolerància vol dir, d'alguna manera, respecte als altres, als qui pertanyen a una altra religió que no sigui la teva, o que són agnòstics, als qui políticament professen altres ideals. Des del punt de vista ètnic, el respecte als qui són diferents, als qui tenen una cultura diferent, una llengua... un altre color de pell.

Però, la tolerància ens obliga a acceptar l'atac indiscriminat contra la religió, la befa, la ridiculització? Ens obliga a callar quan per interessos ètnics es nega els valor d'una altra ètnia? Quan s'ofega el sentiment de poble obligant a acceptar la prepotència d'un altre poble? Em sembla que això no és la tolerància que es proclama.

Aleshores, els cristians, els catòlics, en nom de la tolerància, ¿estem obligats a acceptar fets com el que s'hagi establert en una ciutat veïna de Barcelona, una discoteca que és un local disfressat de temple gòtic, amb cambres i cambres disfressats de frare o de monja, amb «confessionaris», etc.? Tinc la impressió que la tolerància no pot arribar a tant. Però també tinc la impressió que els qui han establert aquesta discoteca pertanyen a la categoria dels intolerants ofuscats, perquè són incapaços d'acceptar un sentiment religiós que els és incòmode, perquè els reclama una rectitud de consciència que no se senten incapaços d'assolir.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Hàbit blanc i pell negra

El darrer Capítol General dels dominics celebrat l'agost passat a Caleruega (Burgos) va tractar amb una atenció especial de la presència de l'Orde dels Predicadors a l'Àfrica, on més de 500 religiosos hi són presents.

La inculturació a l'Àfrica ha estat un dels principals temes tractats en el Capítol, i en les seves conclusions es llegeix: «És un gran desafiament per a nosaltres aconseguir que la vida religiosa dominicana i la predicació de l'Évangeli es duguin de tal manera a terme que es respectin les tradicions i valors de les cultures africanes.»

En aquest sentit, un dels membres més qualificats i representatius de l'assemblea general fou el dominic burundès, fra Emmanuel Ntakarutimana, que ja havia intervingut a Roma en el Sínode Africà dels bisbes. Al Capítol General de Caleruega, Fra Emmanuel va manifestar que «el primer repte pels dominics africans és reconcili-

ar-nos amb nosaltres mateixos». Feu una al·lusió a les comunitats africanes emparentades amb els llaços de la sang, i digué que «el repte per a nosaltres consisteix a superar els llaços de la sang per descobrir els llaços que neixen de Crist i crear una nova tribu». I afegí: «En una societat en vies de desintegració social, el testimoni de la nostra vida comunitària —fundada sobre una base que no és la natural de la sang— pot obrir noves possibilitats a l'Àfrica». Justament a les actes del Capítol celebrat s'assenyala que «l'Évangeli ens urgeix a viure per damunt de les diferències ètniques i tribals que divideixen els pobles del continent de color.»

Com pot veure's, l'hàbit blanc dels dominics i la pell negra dels africans no estan pas renyits, perquè els humans estem per damunt de colors emblemàtics. En tot cas, si de pobles n'hi ha de tots colors, el blanc i el negre són els més representatius.

**JOSEP MARTÍ
AIXALÀ**

Canonge de
Tarragona

El Dr. Pont o la benaurança dels pacífics i la glòria dels humils

El Dr. Pont era de la raça dels humils. Tan humil que amb la seva mà dreta amagava l'esquerra, amb la seva discreció dissimulava la saviesa, i amb la seva bondat l'indomable fortitud del seu esperit. Talment, però, com l'esplendor de la veritat no pot pas amagar-se sota el mesuró, la humilitat del Dr. Pont el feia transparent també com el cristall d'una rosassa il·luminada. Així tots vam poder guaitar prou bé —i més potser quan la nit també era més fosca— la fulgor interior d'aquesta ànima beneïda de suavitats ardents i la profunda caritat oberta, com les cinc nafres del Crucificat, del seu esperit tan noble.

Ens hem pogut, doncs, adonar de la gràcia de veritat i caritat, que ha suposat l'episcopat del Dr. Pont en uns anys ben difícils, en els quals la casta unió d'ambdues coses ha resultat compromesa ben sovint. El Dr. Pont ha fet present arreu la veritat, discretament, però molt sàvia; amb criteris oberts, però integradors, dictats per la caritat pastoral i el seny, que comportaven una aproximació als problemes del món des d'una altra comprensió del que hi havia de més bo en cada cosa i també en la clara afirmació de la fe en tot moment. D'ací les qualitats d'un magisteri com el seu; directe, comunicatiu, dialogant i personal.

Arrelat en la més pura tradició, era capaç de viure tots els reptes de les renovacions i les reformes, dels temps de transició i de canvis que li van tocar de viure, en la més clara noció de l'esperança, que fa possible l'impensable; i integra en un procés orgànic de creixement, o si voleu de conversió i consumació, l'evolució de les coses, i del seu coneixement, cap a la seva plenitud. Per això, apassionat com era de la història, en feia també una desapassionada medita-

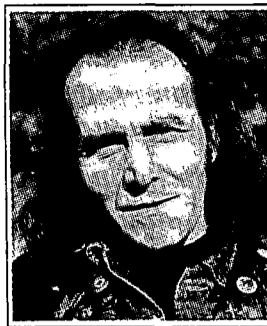
ció, que el convertia en la consciència lúcida de la seva Església i del seu món.

En aquest país, que el Concili Vaticà II agafà tan de sorpresa, una mica a la manera de les verges somnolents, el desvetllament del Dr. Pont ens va permetre poder llegir una de les millors pastorals sobre *L'Església davant del Concili* que es van escriure a tota Europa; amb aquesta pastoral el Dr. Pont s'alineava amb els més intel·ligents dels precursors. Era per aquest temps, també, que ben significativament, les pregràries per la unitat dels cristians, segons la fórmula d'aquell altre profeta, el pare P. Couturier, ens arribaven traduïdes des de la seva diòcesi de Sogorb. Les contribucions del Dr. Pont i Gol a la teologia de la col·legialitat i a l'eclesiologia de comunió a l'aula conciliar hauran de ser algun dia estudiades i valorades degudament. Mentrestant la seva pastoral de bisbe en el postconcili, només es pot entendre a partir d'aquestes seves conviccions. I si, des del començament del seu servei episcopal a Tarragona, es va comprometre públicament a escoltar les veus de la tradició d'aquella Seu, indubtablement que la més pura fou la martirial i ecumènica de Fructuós. La memòria de totes les esglésies configurarà la seva vocació de servei com a metropolità de la Tarracòense. En bona part, la represa de la dimensió sinodal de les nostres esglésies, que l'últim Concili Provincial ha volgut ratificar, és obra del Dr. Pont; de la fortitud i de la constància incansable d'aquest home; del seu capteniment pacient i humil; de la suavitat del seu esperit benigne.

El predominiu de la consciència, de la fidelitat a la pròpia vocació i de la necessitat de lucidesa com a servei, que l'emparentaven espiritualment amb homes com el Dr. Cardó, el Dr. Manyà i el seu predecessor Vidal i Barraquer, van fer de l'Arquebisbe Josep, com d'aquell altre Josep, el patriarca bíblic, l'intendent del nostre poble en temps dificultosos. Només els testimonis discrets de la seva mateixa discreció, podrien parlar de l'autoritat moral d'aquest home d'Església, d'aquest bisbe metropolità de Tarragona, en els sectors també més variats de la ciutadania i en els àmbits més amples de les preocupacions polítiques i socials dels anys finals de l'antic règim i dels immediats de la transició.

Mort el testador, aquesta és la nostra herència. La seva mort, com la del just, testimonia també amb clam i llamp de llum a favor d'aquest home pacífic i senzill, que va viure amb la seva veritat inerme, tenint només a Déu per defensor i el seu silenci. La memòria del Pobriçó d'Assís ha consagrat el dia de la seva mort amb la benaurança i la glòria dels humils. L'única, al cap i a la fi, que posseirà la terra. Sempre he pensat i m'ho he explicat a mi mateix com si fos una paràbola, que si la glòria del cardenalat se li va fer inesperadament esquivar, fou només perquè la púrpura senyora va témer nafrear el seu cor humil de terciari, que hauria preferit el sac pobriçó dels framenors.

GUY GILBERT

Sacerdot-educador i
col·laborador de
«la Croix»

L'Europa de l'amor

Sempre la mateixa fascinació. Aquest enèsim «Woodstock» catòlic que, un cop més, ens aplegà com a Església al voltant de Joan Pau II, tingué lloc a Loreto, Itàlia.

L'organitzador m'havia convidat a participar-hi, i vaig saltar de goig.

Passar de la feina de cada dia amb els llombards, a aquestes multituds immenses de joves, té l'art de reciclar-me d'una manera ben plaent, dins el cor juvenil de l'Església.

Vivint com diàriament visc enmig d'adolescents desviats, m'enamora d'allò més el fet de deixar-me portar per aquest vent de Pentecosta, de Loreto, on 350.000 joves canten l'amor i l'esperança.

Aquest home ancià vestit de blanc té cada cop el carisma de fer esclatar de joia una multitud de joves vinguts de tants països.

Qui proclama millor que ell que Europa només es pot construir en la pau i la solidaritat? Aquell somni d'Europa, que una vegada més els ha presentat, era tan bonic com el cel estrellat que va presidir el caient de la tardà, just després del temporal que va caure durant la vetlla. Símbol fulgurant de la tempesta que sacseja els Balcans.

Tant de bo aquell cel tan serè de després ens faci veure com brolla la pau rera la tempesta!

Durant la vetlla, si Joan Pau II plorava silenciosament, enfonsat a la seva cadira, durant l'evocació dels joves de Sarajevo clamant pel seu martiri i pels seus patiments, també hi havia en el seu rostre la joia radiant de l'esperança.

Joan Pau m'ha semblat en plena forma.

Sense bastó. Radiant. Atent. La seva mà ferma de treballador de Déu beneïa amb passió les carones adolescents, contentes d'envoltar el seu «Pere» intrèpid.

La festa s'ha acabat. La missa dominical, d'una gran bellesa, ha portat un moment de calma a aquest aplegament.

Però per als joves, no s'ha acabat pas.

A la plaça de la basílica de Loreto, canten i dansen a la nit. Sense cansar-se. En successives onades.

Qui pot plorar veient les nostres esglésies desertes, quan es viuen aquests grans moments d'Església, que fan brollar d'arreu, de tots els àmbits, militants enamorats de Crist?

Vinga, joves de França, no oblideu el proper aplec a París, l'agost del 1997.

L'organitzador, Patrick, m'ha demanat que us ho recordi. Ja ho he fet.

Mentrestant, que el somni del nostre Papa us posi a construir l'Europa de l'amor, el cor de la qual serà el cor de Crist.

Respir

Miquel Estradé

A l'ombra de...

Em sembla que ho vaig llegir al diari, però no ho puc assegurar. Allò que vaig llegir, on sigui, és que un escultor de nom Brancusi, polonès de naixement i francès d'adopció, va ser molt de temps deixeble del famós Rodin. De sobte, quan millor li anava, se'n va separar, cosa que sorprené molta gent. Als qui el blasmaven per la decisió presa, els deia senzillament: «A l'ombra dels grans arbres, no hi creix res!». Hom pot suposar que si hagués seguit amb Rodin hauria estat millor artista que no fou. Potser sí, qui ho pot negar? Qui, però, ho pot afirmar? Em sembla que no és en aquests termes que cal plantejar la cosa. M'imagino que Brancusi no aspirava tant a ser bon artista, com a ser ell; era allò que realment l'importava. I això, ningú no pot negar que ho aconseguí! Quanta gent hi ha que mai no seran ells per l'ombra protectora dels grans arbres sota la qual fan una migdiada eterna!

Acudit

En la mort del Dr. Pont i Gol el passat 4 d'octubre

Un pastor per a un poble

Sense instrumentalitzar mai la seva condició de bisbe, sinó amb una fe encarnada i un servei eclesial realista, el Dr. Pont i Gol ha estimat profundament Catalunya. I l'ha estimada quan era difícil i fins i tot perillós, després de la guerra del 36 a Espanya, però

també l'ha sabuda estimar en temps de democràcia i llibertat. Tarragona sent la seva pèrdua d'una manera especial, però, de fet, és tota l'Església catalana i amb ella la universal, que està de dol per un cristià de cor, amant dels petits detalls i dels grans

compromisos, un sacerdot fidel i valent i un pastor coratjós, intel·ligent i ple de tendresa. Des d'aquestes pàgines, «Catalunya Cristiana» ret un homenatge a qui ha dedicat la seva vida a l'Església i a la societat catalanes amb creativitat, apertura i humilitat.

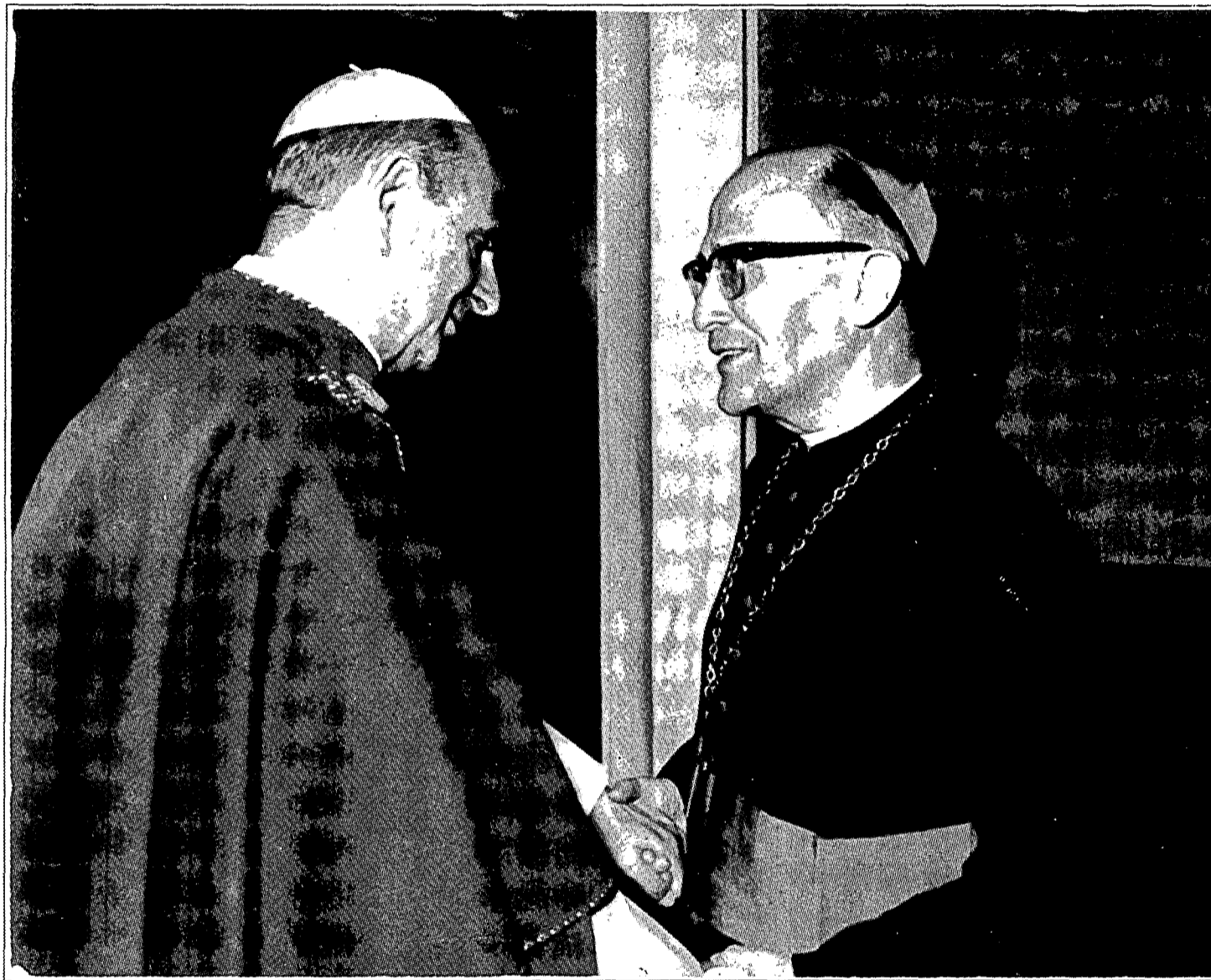
Núria Oriol i Palarea

Les campanes han repicat durant tres quarts d'hora a la catedral de Tarragona: El Dr. Pont i Gol, arquebisbe d'aquesta ciutat del 1970 fins al 1983, ha mort a l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida a les 14.15h del dimecres 4 d'octubre de 1995. L'actual arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, entristit per la notícia, ha afirmat que «el Dr. Pont i Gol ha estat un exemple per a tots nosaltres. Jo el definiria per la seva senzillesa i la capacitat que sempre va demostrar per tal d'arribar a tothom... Tinc gravades encara les paraules que em va dirigir quan vaig ser nomenat arquebisbe: tingueu coratge. Mai no les he oblidades».

El Dr. Pont i Gol, nomenat fill adoptiu de Tarragona l'any 1988 per iniciativa d'Òmnium Cultural del Tarragonès durant l'alcaldia de Josep M. Recasens, tenia una gran humanitat. Segons Recasens: «era un home molt comprensiu, obert i senzill, resultava molt fàcil entendre's amb ell».

Organitzar l'arxidiòcesis

Mai no es valorarà prou la tasca organitzativa dels serveis pastorals de la Província Tarraconense que va impulsar i també va inspirar la reforma de l'estructura de govern de l'arquebisbat tarragoní, atenent les directrius emanades del Concili Vaticà II (celebrat del 1962 al 1965), i va «situar correctament l'Església a la nostra societat —explica Mn. Miquel Barbarà— després de la transició democràtica». En aquest sentit, Mn. Barbarà recorda el viatge secret a Saint Martin-Le-Beau, localitat francesa on residia Josep Tarradellas, president de la Generalitat de Catalunya, en la qual, juntament amb el bisbe de la diòcesi d'Urgell, Joan Martí i Alanís, es va tractar del retorn del president i es van pactar les relacions Església-Estat en la futura autonomia.

Treballador infatigable, el Dr. Pont i Gol des de ben petit va unir la seva passió per l'Església amb la passió per Catalunya. Com ell mateix va declarar en una entrevista al nostre setmanari el 6 d'octubre de 1979: «Tenia dotze anys quan vaig entrar al seminari—va explicar el bisbe Pont i Gol—. Era el temps del Foment de Pietat, del *Patufet* i dels Pomells de Joventut. Era també el temps de la Mancomunitat. Tot això ho vivíem intensament... La gent de la meua generació tenim les idees molt clares de què és Catalunya i què representa ser català. Tal i com ha dit la Conferència de bisbes catalans: "El dret de Catalunya a la seva identitat". La nostra missió com Església és que no falti el segell evangèlic a aquesta identitat».

La fe encarnada en el poble català

No separava ser cristià de ser ciutadà i per això el seu compromís en la defensa de la llengua catalana va demostrar-se just acabada la guerra civil, quan era vicari de Palau d'Anglesola. Després del conflicte, que va

passar amagat al segon pis de la casa d'uns dirigents republicans del poble, l'exèrcit nacional va demanar-li que digués una missa i ell va acceptar i la va oficiar en part en català... «La llengua, sobretot, té una gran incidència en la fe del poble —havia declarat— i ara caldrà que es faci també més present en la litúrgia oficial de l'Església».

El bisbe de Solsona, Antoni Deig, que havia estat el seu secretari a la seu tarragonina durant 26 anys i el va acollir a casa seva en els darrers tres anys i mig de la seva vida, ha comentat amb una profunda tristesa que «per a mi va ser com un pare, un home que es feia estimar molt, acollidor i amb una gran fidelitat a l'Església, a Catalunya i al món. Ell vivia per portar la paraula de Jesucrist al món».

Per la seva part, el bisbe de Vic, Josep M. Guix, també dolgut per la pèrdua, ha recordat que «si sóc capellà, ho dec a ell. La bonhomia de Pont i Gol amb els alumnes (va tenir-lo de professor al seminari a partir del 1941), als quals mai no va tractar bruscamment, no feia servir pas cap imposició per fer-nos creure i, en canvi, ens convenia

amb la seva bondat i raonaments. Amb obeir era cosa fàcil».

Diversos actes commemoratius

Per commemorar la mort del Dr. Pont i Gol el dijous, dia 5 d'octubre al matí celebrà un Ple Extraordinari al seu poble natal, Bellpuig de les Avellanes, i es declarà tres dies de dol oficial. La capçalera estava a l'altar dels Dolors de l'església de Sant Nicolau, a Bellpuig de les Avellanes, des de les 11 del matí a les 5 de la tarda, quan s'ha fet una missa exequial a l'església de Sant Nicolau. El diumenge estarà obert durant tot el dia la capella arcaica a la Catedral de Tarragona. El dissabte d'octubre a les 11 del matí va tenir lloc el funeral i l'enterrament a la Seu Metropolitana, al costat del seu admirat cardenal Vidal i Barraquer.

Als 88 anys ha acabat la vida d'aquest home, bon cristià i pastor, gran coneixedor de Catalunya, amant dels petits detalls, compromès en la seva fidelitat a l'Església i al poble que pertanyia.

D'arquebisbe a capellà

Francesc Gamissans

Fa anys, vaig visitar un dia Mons. Josep Pont i Gol a Tarragona, quan ja vivia retirat amb una seva germana en un pis de la ciutat. El motiu era fer-li una entrevista per a *Catalunya Cristiana*.

Era feliç perquè li feia preguntes referents a temes que a ell li agradaven i dominava en profunditat. Però no és aquest ara el cas.

Quan després li vaig indicar que calia fer-li una fotografia pel reportatge, m'agafà el braç i, com un nen petit, em va preguntar: «Com m'haig de vestir? Amb el pectoral i la creu de bisbe?». Vaig quedar parat i li vaig manifestar que això era cosa seva. M'havia rebut, com diem, d'estar per casa: amb un pantaló gris fosc i un xic masegat, camisa d'un blau marí, collet blanc, un xersei de llana i la boina al cap, que havia deixat sobre una cadira.

Se'n va anar a la seva cambra i va sortir vestit amb una sotana negra i mig atrotinada de capellà rural, amb un bastó nuós a les mans —que s'havia descuidat— per recolzar-se una mica, i amb una creu de boix que li ballava sobre el pit.

Emblemàticament, el Dr. Pont i Gol havia encaixat i assumit l'esperit del Concili Vaticà II. Preferia més anar pel món amb un bastó nuós d'avi, que encarcarat amb un bàcul d'ivori; més amb una creu de fusta que amb una d'or incrustada de pedres precioses, i se sentia més capellà de poble que arquebisbe emèrit de Tarragona.

Quan el nom s'ha fet història

N.O.P.

El Dr. Pont i Gol neix el 9 d'abril de 1907 a la vila de Bellpuig de les Avellanès en el si d'una família de tradició pagesa. Ell mateix ens explica que «el fet que el meu pare compaginés la vida de pagès amb un negoci de càrrega i descàrrega d'alfals va millorar el *status* de casa meva».

L'any 1919 ingressa al seminari de Solsona, té dotze anys i «de bell antuvi en tinc un record desagradable: el fred que feia era enorme. Hi havia un ambient d'estudi i una disciplina pròpia d'aquells temps. La monotonia es trencava els dijous, que anàvem a passeig, i els diumenges al matí, que anàvem a missa a la catedral i a la tarda a passejar... En acabar la Filosofia em van proposar anar a Roma a estudiar i ho vaig acceptar. Allí es respirava un ambient cosmopolita i em va fer molt de bé. Erem més de mil estudiants».

Ordenat el 21 de març de 1931 a la basílica de Sant Joan del Laterà a Roma, a l'endemà va celebrar la seva primera missa a les catacumbes de Sant Calixt. Un cop torna al nostre país va ser nomenat vicari de la parròquia de Palau d'Anglesola. Esclata la guerra del 36 i «quan va acabar, vaig intentar sembrar la pau, cosa difícil llavors, car els ànims estaven encesos. També vaig fer molts avals per treure gent de la presó». En acabar aquesta, va exercir de professor i prefecte de disciplina del Seminari de Solsona i en va ser superior durant 10 anys.

El 1952 va ser preconitzat bisbe de Sogorb on va començar a exercir el seu ministeri pastoral. «Jo era secretari de cambra del bisbe de Solsona, Dr. Tarancón, quan va arribar la notícia del meu nomenament com a bisbe. Era quelcom inesperat, ja que no s'havia filtrat res. El meu primer sentiment va ser d'espant, ja

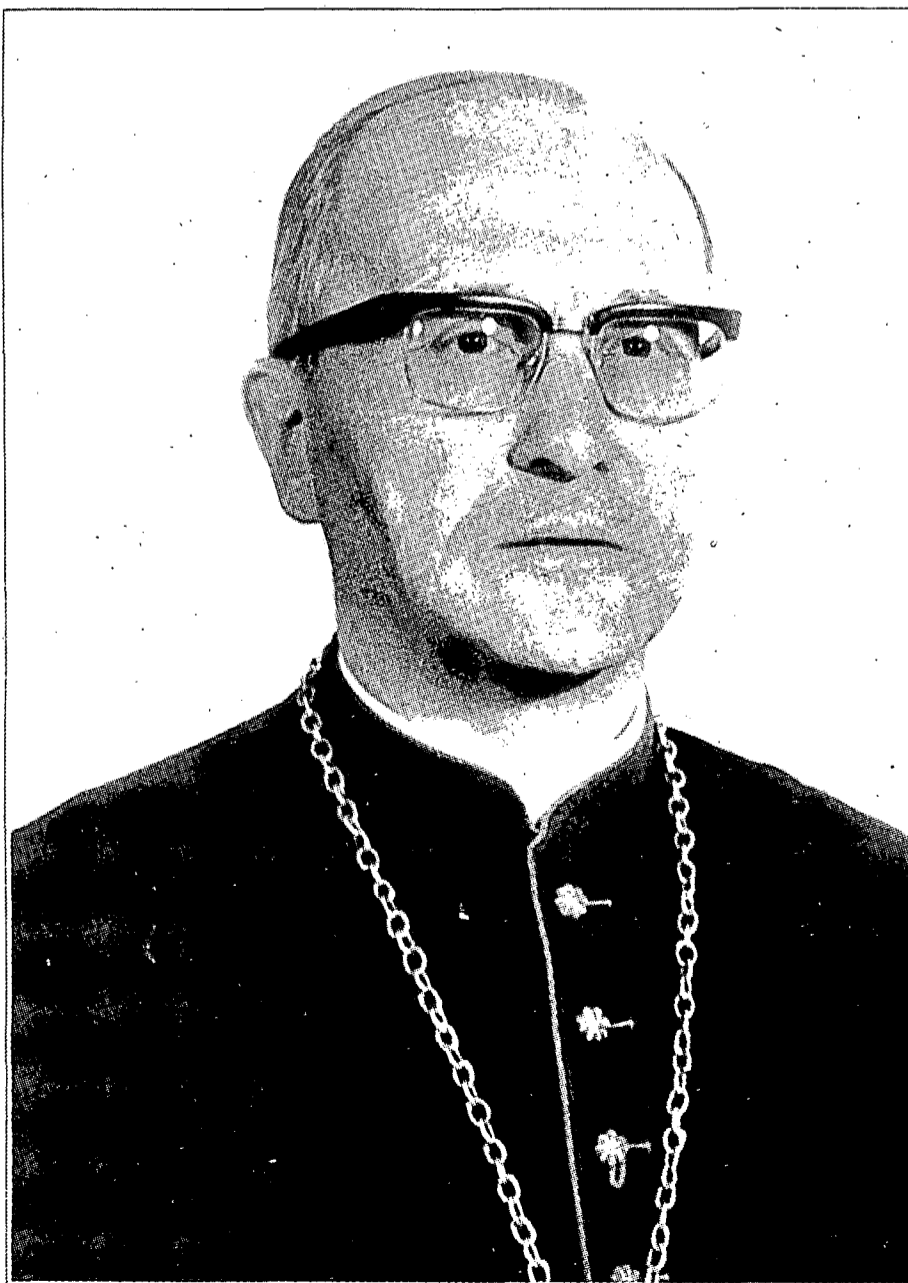
que se'm feia una muntanya molt grossa. Feia dos anys que era canonge doctoral de Solsona. No vaig tenir ni temps d'agafar-ne el gust».

En crear-se la diòcesi de Sogorb-Castelló el 10 de juliol de 1960, va ser designat el seu primer bisbe, càrrec que va ocupar fins al 26 de novembre de 1970 quan va ser escollit arquebisbe de Tarragona. Va poder assistir a les quatre sessions del Concili Vaticà II, que li van impactar profundament: «Algunes vegades he dit que va ser com si en tornessin a batejar».

Finalment, el 12 d'abril de 1983, el papa Joan Pau II va acceptar la seva jubilació per raó d'edat. Fins a la pressa de possessió del seu successor, monsenyor Ramon Torrellà, va ser administrador apostòlic de l'Arxidiòcesi.

En els seus vint-i-vuit anys de bisbe, ha sentit penes i alegries: «Les penes? Els trasllats i la divisió del bisbat de Sogorb; les espines pròpies de la responsabilitat, és a dir, si hom ha d'estar renyit amb algú; i quan he copsat, abans més que no ara, que el fet de ser bisbe m'allunyava de la gent... Alegries? La joia immensa de les ordenacions; fer present l'Església en algun sector on no hi era: com ara el sector obrer o universitari; l'alegria de trobar-me amb grups de joves decidits i compromesos; veure els vells i malalts contents de veure'm com a bisbe...».

Les paraules que citem a continuació bé podrien ser el testament del Dr. Pont i Gol per a l'Església de Catalunya: «Veig el moment actual amb els ulls de la fe, per tant esperançat. Hem de donar una imatge d'una Església evangèlica, que estigui al servei del món. A mesura que això es realitzi, gran serà l'esperança. L'esperança en Catalunya... Els que ja som grans estem veient com la nostra civilització està cansada i envellida i té tots els defectes de les coses que decauen. Són en un moment difícil. I no el podem defugir. Ens cal la fidelitat al nostre poble d'ara».

Cartes

◆ Preguar ara a Montserrat és més car que abans

Sr. Director,

Des de fa un temps ençà, per accedir amb vehicle al monestir de Montserrat, es pagava, a partir de les 8 h. del matí, una entrada que si no recordo malament es valorava en 300 pessetes, era com una entrada per poder-hi accedir. Els excursionistes, pelegrins, hostes i turistes podien, d'aquesta forma, accedir al recinte del monestir gratuïtament, si eren matiners, o bé a un cost econòmic com l'esmentat. Actualment, el cost econòmic de l'estada a Montserrat s'ha convertit, pel fet de l'accés, en un aparcament com els de la gran ciutat. Per cada fracció de temps o dia hi ha un cost estipulat. Pots estar-hi el temps que vulguis, però has de saber que quan més hi estiguis més pagaràs.

Els pobres que s'acosten al monestir de

Montserrat, per confessar-se, pregar les Laudes o les Vespres, o celebrar un altre esdeveniment litúrgic, han de desemborsar uns diners que abans no eren, proporcionalment ni quantitativament, tan voluminosos com ara.

Algú ha de denunciar severament que l'espiritualitat d'un poble no pot estar condicionada, de cap manera, a termes i nivells econòmics. A Catalunya, la Moreneta i tot el que l'envolta, és un patrimoni sobretot espiritual de tot un poble. El que ara s'ha fet, ho lamentarem tots d'aquí uns anys. L'espiritualitat ha d'estar oberta a tothom qui la cerca sense posar-hi preu. La Gràcia ha de ser, com tots sabem, un do gratuït, i a la nostra muntanya s'ha de poder trobar. Denunciï públicament els dirigents i els economistes intel·ligents, els homes intel·lectuals i savis que han dissenyat l'actual sistema, perquè busquin una solució no per als rics, que no els preocupa una

exigua quantitat de diners, sinó també per aquella vídua pobra que va posar dues monedes de les més petites (justament tot el que tenia). Insistir també, que ja estem a prop de convertir el temple, en allò que l'evangelista Mateu anomena «una cova de lladres» —tot es compra i es ven per tal de poder lloar i santificar Déu.

MIQUEL MORELL
Barcelona

◆ No és veritat que no hi hagués participació catalana a Loreto

Sr. Director,

Hem llegit la informació que doneu sobre la Trobada Europea del Papa amb els joves a Loreto (núm. 835, del 21 de setembre de 1995) i ens ha sorprès molt l'afirmació que no hi ha hagut una participació catalana «oficial, perquè la convocatòria va ser pre-

cipitada i les dates inoportunes».

Sense ànim de polemitzar, ans amb la intenció de compartir l'alegria, us volem explicar que de la nostra parròquia barcelonina de Sta. Joaquina de Vedruna van partir tres autocars plens de joves pelegrins que han tornat trasbalsats per l'experiència viscuda. Són cent quaranta nois i noies que durant uns quants mesos han fet guardiola en la mesura de les seves possibilitats i han pogut solucionar els problemes derivats d'exàmens de setembre. Molts d'ells pensen ja a estalviar per a la propera trobada a París.

Potser no era una *participació oficial*, però no per això és més obvia. Tota la parròquia ha viscut la tensió que un pelegrinatge implica i n'ha rebut també els fruits de comunió que tant necessitem per a la nostra conversió. Desitgem, doncs, amb aquesta carta que tothom comparteixi amb nosaltres aquesta joia.

CARLES D. MALLÉN i NÚRIA ALBERDI
Barcelona

Retalls

La Vanguardia (27-IX-95)

Uns valors minoritaris

El jove poeta i escriptor Carles Torner estudia la relació fe-cultura a Catalunya en un llarg article, el títol del qual és, al mateix temps, significatiu i enigmàtic: *He callat, i per això he cregut*. En la seva elucubració, l'escriptor cita Maragall, que en una de les seves obres va repetir les paraules del salmista: «He cregut i per això he parlat»; era un aval de la seva poesia i una confirmació de la seva sinceritat. Carles Riba va modificar la fórmula maragalliana i es va expressar així: «He parlat i per això he cregut»: el poeta, repassant la seva obra, sap

allò que creu i en què pot estimar-se sincer. Torner, en formular el seu propi lema, pensà en la literatura catalana actual i en el suposat silenci de les veus cristianes. Això ha despertat en el seu interior un cert pensament irònic. La seva fórmula «He callat, i per això he cregut» creu que és l'expressió més correcta per al nostre món cultural.

Carles Torner dedica moltes pàgines a la seva dissertació i ho fa amb aquella sinceritat que, nascuda en el silenci, dona fe de l'íntima veritat de les seves conviccions religioses. Les seves reflexions, exposades en un estil molt correcte i clarificador, es mouen dins el marc d'una enquesta sobre els valors dels professionals de la cultura a Catalunya. L'estudi de Carles Torner desborda l'anàlisi concre-

ta de la indagació i s'estén a una perspectiva molt més àmplia. Això ho explica el fet que els professionals de la cultura són aquelles persones que, per la seva personalitat o per les seves activitats, influeixen en alguns dels diferents estrats de la societat. Torner aprofita l'oportunitat de l'enquesta per parlar de la crisi —quina crisi?, es pregunta ja al començament de la seva dissertació— del diàleg fe-cultura com quelcom una mica desorientat. Analitza després el mite del retrocés i la possibilitat d'una reducció de la teologia a l'ètica, finalitzant amb diverses preguntes sobre la pedagogia d'allò sagrat. Les respostes, que l'autor qualifica de provisionals, es formulen a partir d'exemples concrets del nostre panorama cultural.

Com es veu, l'estudi és molt interessant pel seu contingut i molt suggestiu per unes asseveracions que comparteixo amb alguna matisació. El capítol que tracta concretament, sobre el diàleg fe-cultura conté cinc instantànies, de les quals vull citar la tercera. En ella, l'autor s'atreveix a dir que, actualment, al nostre país, el cristianisme constitueix una cultura *minoritària*, tot i que en altres temps va poder ser hegemònica. Moltes persones tenen dificultat en afirmar públicament les seves pròpies conviccions religioses; sense que per aquest motiu calgui oblidar aquest «residu d'alta utilitat social» dels qui consideren bones les creences religioses perquè aquestes donen sentit a les nostres tradicions populars! El procés de secularització que ha irromput brutalment al nostre país i, principalment, en la nostra cul-

tura no ha de desembocar en una oposició entre els qui encara creuen i els qui ja estan allunyats de la religió. Cal acceptar l'actual pluralisme religiós.

A l'autor li resulta fàcil deduir i comprovar, en la seva cinquena instantània, que avui el cristianisme a Catalunya mereix el qualificatiu de *miserable*. Afirmació dura i agosarada, que s'ha d'entendre, segons l'autor, no a un punt de vista excessivament individual, sinó a la seva projecció social, d'interès col·lectiu en la nostra societat. D'on es deriva que és ínfima la presència pública en la nostra societat. L'autor dedica una àmplia anàlisi a aquest tema, i es fixa en l'abundant procés de formes difuses de cristianisme, que de fet són intrascendents, insignificants i impotents. Exagerat? No ho crec; sí que és enormement realista.

És innegable que la ignorància religiosa creix des de fa bastants anys i que està donant lloc a un inesperat analfabetisme cristià. L'autor encerta de ple quan confessa que, actualment, l'Església és considerada i viscuda pel molts creients com si estigués en un conflicte constant de «legimitat institucional». Com si es tractés d'un malalt, absort en la veritat dels possibles perills de les malalties.

Les anàlisis de Carles Torner sobre les instantànies que li han estat suggerides per l'enquesta el porten a descobrir una sospita i a fer unes preguntes. Aquesta consistiria en la reducció de la teologia a una ètica; limitació contrària al veritable Evangeli de Jesús. El cristianisme planteja la moralitat d'una manera totalment nova, per-

què es tracta d'una presència —la del Déu transcendent— que està per sobre de la realitat de la vida quotidiana dels homes i les dones. Les preguntes de l'autor sobre la pedagogia d'allò sagrat són autèntiques invitacions a reflexionar sobre les possibles solucions al problema. L'autor es pregunta, per exemple: hi ha espais per a la contemplació en la cultura catalana moderna? L'art és un espai obert a l'experiència religiosa; també ho és la vida social amb les seves exigències de justícia i solidaritat. Resulta summament suggestiva aquesta altra pregunta: hi ha aquí àmbits de diàleg públic i lliure sobre la fe i la cultura del nostre temps? Hi són, amagats uns i altres i insuficient coneguts. Per exemple, hi ha la Fundació Joan Maragall, que no cessa de publicar obres i estudis, tots molt vàlids. Però vet aquí una gran pregunta: són llegits? I aquesta altra: estan prou promocionats pels mitjans de comunicació? Perquè el que impera actualment és creure que allò religiós està mancat de valor i s'ha de replegar en el silenci d'allò inútil.

És cert que la crisi és un valor? Pot ser-ho. Tot depèn de l'ús que les persones i les comunitats creients facin de la seva fe, sigui quin sigui el seu entorn cultural. No hi ha cap dubte que el futur està obert a l'esperança. El nou arquebisbe de Viena, Christoph Schönborn, ha dit que el més important per a l'Església d'avui rau en oferir més experiències vives de comunitats de fe. Hi són i estan més vives del que molts creuen.

Narcís Jubany
Cardenal, ex-arquebisbe de Barcelona

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Naaman

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

L'Obra Pontifícia de la Propagació de la Fe ha promocióat intensament, des de fa anys, la jornada missionera mundial: el DOMUND. Es pot dir que és una jornada que ha entrat plenament en el ritme i la programació de la pastoral de l'Església. Això és bo, encara que sempre cal tenir present que la intenció missionera no pot esgotar-se en una jornada, atès que és clarament una de les dimensions essencials de l'Església. El diumenge 22 d'octubre serà el DOMUND. El proper diumenge, però, tenim en les lectures una esplèndida ambientació sobre el tema.

Naaman, el leprós

La primera lectura ens dona, en un fragment només, la història de Naaman, el leprós de Síria guarit pel bany en el Jordà, tal com Eliseu li va dir. Aquesta narració la llegim també cada any durant la Quaresma; és una de les figures del baptisme, molt estimada pels sants pares; per exemple, per sant Ambrós. La narració completa ens ofereix la figura de la joveneta esclava que és la mediació de la guarició del seu amo, i, en definitiva, de la fe mateixa de Naaman, expressada en el seu propòsit d'adorar solament el Déu d'Israel.

Les reaccions de Naaman són també interessants: des de la no acceptació d'un simple bany en el Jordà —com si els rius del seu país no fossin prou cabalosos!...— fins a l'acció senzilla de carregar dues mules de terra del país d'Israel.

Naaman és la figura de l'estranger salvat per Déu, un testimoni de la universalitat de la voluntat salvífica: també als que no són d'Israel vol salvar el Senyor! Entrà Naaman i els leprosos de l'Evangeli hi ha un paral·lelisme temàtic evident.

Les mediacions pobres

En aquesta narració, la intervenció de l'esclava és il·luminadora per al tema de l'evangelització. Ellas s'adona del sofriment dels seus amos, i testimonia la seva fe d'una manera discreta, com una oferta positiva i benèfica. Ella sap que a Israel hi ha un profeta! I malgrat es tracti d'uns que no són d'Israel, creu que la salvació pot ésser també per a ells.

«Aquella serventa presonera de guerra, quina altra cosa és sinó la que tenia l'aparència de l'Església i representava la seva figura?», comenta sant Ambrós, en les seves catequesis mistagògiques. Una Església que viu sensible a les angoixes i als sofriments humans, que comparteix els goigs i les esperances del nostre temps... I, per això, ofereix allò que sap, en la fe, que

pot portar a la salvació. Pensem emocionadament en els homes i dones, clergues i laics, religiosos i religioses, que s'apropen als homes, lluny de casa seva, per anunciar-los, no pas un profeta que guareix, sinó el Salvador del món, el Fill de Déu fet home, per la purificació dels pecats. Els admirem, i volem ajudar-los. L'Església no és pas més rica ni té més poder que la serventa de Naaman. Com la serventa, la tasca que té l'Església és la d'anunciar, de fer saber, de donar testimoni del que ella creu, en bé dels homes.

En la narració de Naaman, no sols és pobre el mitjà inicial, sinó també l'íntegre procés. L'evangelització i la comunicació de la salvació de Jesucrist segueixen la mateixa línia. Més pobre que una paraula de predicació...! Però ai dels qui no creuen en la Paraula, després d'haver-la escoltada. Més pobre que les mediacions sacramentals: un bany, una unció, pa i vi..., però aquests són els «humils i preciosos sagraments» pels quals s'obté la comunió amb Jesús mort i ressuscitat, es participa del seu Esperit, i hom esdevé per l'Eucaristia un cos amb Ell. La missió de l'Església no podrà mai prescindir d'aquests mitjans modestos fonamentals. En el moment en què pensés que seria més eficaç mostrar-se poderosa, influent, espectacular... s'assemblaria a Naaman abans de la guarició, i s'allunyaria del Jordà, decepcionada...

Una fe arrelada

El gest de Naaman emportant-se terra

d'Israel per adorar el Senyor és un gest profundament religiós, i coherent del tot amb la mentalitat religiosa contemporània: la terra i el déu de la terra formen una unitat. Per a nosaltres, les coses no són pas així. El nostre Déu és el que ha fet el cel i la terra, i tot és obra de les seves mans —segons el llenguatge bíblic—, és a dir, és el creador de tot.

Però si bé el gest és propi d'una determinada concepció, el contingut i la intenció invitan a la reflexió.

D'una banda, per adonar-nos de la diferència: l'Evangeli no està lligat amb una terra, sinó destinat a tots els pobles de la terra, de tal manera que penetri totes les cultures. La diferència amb el gest de Naaman està en la localització de Déu, però no pas en la voluntat d'integrar-se en la fe d'un poble, i assumir-la com a pròpia.

De l'altra, per veure com la vida de fe és, almenys, ajudada per un context popular. Quan la fe arrela en un poble és una gran benedicció de Déu, i no és cap bona notícia saber que una societat exclou positivament les seves arrels cristianes. Quantes coses van lligades, per al bé i per al mal, a l'ambient social! No és que en això hi hagi el criteri decisiu, però és pràcticament impossible que l'ambient no influeixi en les maneres d'obrar, de pensar, de manifestar-se. L'evangelització, la missió, no té la finalitat d'imposar polítiques, però sí de promoure una forma evangèlica de convivència, en la qual l'home visqui en autèntica llibertat i germanor, com a fill de Déu.

Lectures Bíbliques

Diumenge XXVIII de durant l'any

Lectura primera

2R 5:14-17

R.: El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contempen la salvació.

Naaman se'n tornà cap a l'home de Déu i confessà que el Senyor és l'únic Déu

El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contempen la salvació. L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment a la casa d'Israel. **R.**

Lectura del segon llibre dels Reis

En aquells dies, Naaman de Síria baixà al Jordà i s'hi banyà set vegades, com li havia dit Eliseu, l'home de Déu. La pell se li tornà com la d'una criatura i quedà pur de lepra. Llavors se'n tornà amb tot el seu seguici cap a l'home de Déu, entrà a casa d'ell i, dret al seu davant, li digué: «Ara sé ben bé que, fora d'Israel, no hi ha cap altre Déu enlloc més de la terra. Per favor, accepta un present del teu servidor». Eliseu li digué: «No acceptaré res. T'ho juro per la vida del Senyor, davant del qual estic sempre, a punt per servir-lo». Naaman insistia que admetés el present, però Eliseu s'hi negà. Llavors Naaman digué: «Permetts que el teu servidor carregui dues mules de terra d'aquest país? És que d'ara endavant el teu servidor no oferirà cap holocaust ni cap altra víctima a altres déus, sinó només al Senyor».

Salm responsorial

97:1, 2-3ab, 3cd-4 (R.: 2)

Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses, la seva dreta i el seu braç sagrat han sortit victoriosos.

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra, la salvació del nostre Déu. Aclameu el Senyor arreu de la terra, esclateu en cants i en crits d'alegria. **R.**

Lectura segona

2Tm 2:8-13

Si som constants en les proves també regnarem amb el Crist

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu

Estimat, pensa que Jesucrist, del llinatge de David, ha ressuscitat d'entre els morts. Aquesta és la Bona Nova que jo predico, i per això he de sofrir fins a trobar-me empresonat com si fos un malfactor. Però les presons no poden encadenar la Paraula de Déu. Jo ho suportó tot per amor dels elegits, perquè ells també aconseguixin la salvació i la glòria eterna que Déu ens dona en Jesucrist.

Això que diem és ben cert: Si morim amb ell, també viurem amb ell; si som constants en les proves, també

regnarem amb ell; si el neguem, ell també ens negarà; però, com que no pot negar-se ell mateix, ell continua fidel si nosaltres no li som fidels.

Al·leluia

1Te 5:18

Doneu gràcies en tot.

Perquè això és el que Déu vol de vosaltres en Jesucrist.

Evangeli

Lc 17:11-19

Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

Un dia, Jesús, tot anant a Jerusalem, passava entre Samaria i Galilea. Al moment que entrava en un poblet li sortiren deu leprosos, que s'aturaren un tros lluny i cridaren: «Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres!». En veure'ls Jesús els digué: «Aneu a presentar-vos als sacerdots».

Mentre hi anaven, quedaren purs de la lepra. Un d'ells, quan s'adonà que estava bo, tornà enrera donant glòria a Déu amb grans crits, es prosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra i li donava gràcies. Era un samarità. Jesús digué: «No eren deu els qui han estat purificats? On són els altres nou? Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?». Llavors li digué: «Aixeca't i vés-te'n. La teva fe t'ha salvat».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle dominical C; ferial II)

Setmana XXVIII de durant l'any

(Salteri: setmana 4)

OCTUBRE

15. Diumenge XXVIII de durant l'any.

Verd. Lectures: 2 Reis 5:14-17 / Salm 97/2 Timoteu 2:8-13 / Lluc 17:11-19.

ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu de la Bonanova*. Sts. Bru, b. mr.; Antíoc b.; Agileu, mr.; Sta. Teresa de Jesús, dra. fund.

Festa Major: a Avinyonet del Penedès, Sta. Llogaia de Terri. *Per ser tercer diumenge d'octubre*, a Civís i Prades. *Per ser diumenge més proper al dia 12*, a Miravet.

16. Dilluns. Ferial. Verd. Lectures:

Romans: 1:1-7 / Salm 97 / Lluc 11:29-32. Si es vol: *Sta. Eduvigis, relig. (MLI), blanc*; i *Sta. Margarida Maria Alacoque, relig., blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Florenci, b.; Galderic, llaurador, Gal, b.; Lul, b.; Sadurn i Nereu, mrs.

17. Dimarts. Sant Ignasi d'Antioquia, b.

mr. (MO) Vermell. Lectures: Romans 1:16-25 / Salm 18 / Lluc 11:34-41

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Heró, b. mr.; Sts. Marià i Víctor, mrs.; Florenci, b.; Sta. Mamelta, mr.

18. Dimèrcres. Sant Lluç evangelista (F).

Vermell. Lectures: 2 Timoteu 4:10-17b / Salm 144 / Lluc 10:1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Asclepiades, b. mr.; Atenodor, b. mr.; Just nen mr.; Sta. Trifonia, emp.

Festa Major: a Ulldecona

19. Dijous. Fèria. Verd. Lectures: Romans

3:21-30 / Salm 129 / Lluc 11:47-54. Si es vol: *Sant Pere d'Alcántara (MLI) blanc*; *St. Joan de Brébeuf i St. Isaac Jogues, mrs. (MLI) vermell*; *St. Pau de la Creu, pvre fund. (MLI) blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Eusteri, b.; Etbí, ab; Var, sold. mr.; Stes. Rosina i Fredesvinda, vgs.

20. Divendres. Fèria. Verd. Lectures:

Romans 3:21-30 / Salm 31 / Lluc: 12:1-7

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Artemi, gral. mr.; Sindulf, solit.; Andreu de Creta, mjo.; Stes. Irene, vg. mr.; Laura, mr.

21. Dissabte. Fèria. Verd. Lectures:

Romans 4:13.16-18 / Salm 104 / Luc 12:8-12. GIRONA: Aniv. ord. episc. bisbe Jaume Camprodon, blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Hilarió, ab.; Asteri, pvre. mr.; Viator, lec.; Dasi, mr.; Stes. Úrsula i cmps. mrs.; Griselda, vg.; Bta. Celínia, casada.

Festa Major: a El Milà i Valls. *Per ser tercer dissabte*, a Alcover i Siurana d'Empordà.

Jahveh, l'únic Déu que salva

(2R-5:14-17)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

En el cicle d'Eliseu, del segon llibre dels Reis, trobem una secció narrativa composta per una colla de records de la vida i dels fets del profeta, que deuen haver causat un gran impacte en els seus deixebles. Molts d'aquests fets pertanyen al gènere anomenat de miracles. Es fa molt difícil, per no dir impossible, determinar amb exactitud allò que constitueix el nucli històric del relat o allò que es deu a la fantasia o a la devoció que el narrador sent pel seu personatge i a l'afany d'enaltir-lo. La nostra perícopa ens ofereix únicament el final de la història de la guarició de Naaman. La primera part la llegim en la missa del dilluns de la tercera setmana de Quaresma. Aquesta segona part constitueix, tal com sol ser costum, una mena d'introducció a la lectura de l'evangeli d'avui.

Dialèctica poder diví-poder humà

Eliseu és el profeta veritable d'Israel i per això és el més important en la narració, i en la missió que li ha estat confiada; molt més important i poderós que el rei. Hi ha una certa ironia en les paraules que el profeta diu com a rèplica a l'actitud del rei: «Per què t'has esquinçat els vestits? Que aquest home em vingui a veure, i sabrà que hi ha un profeta a Israel (v. 8). L'ungit oficial de Déu —el rei— no és capaç de salvar el leprós, mentre que el profeta menystingut es mostra poderós en la paraula i en les obres de Déu. El que es vol palesar és que l'únic que salva és Jahveh, el qual actua a través del seu enviat: «l'home de Déu» (vv. 8 i 15).

És digna de ser notada una mena de doble línia d'actuació dels personatges que intervenen en el relat. Per un costat hi ha la línia que podríem dir de la humilitat de la fe: la serventa captiva que recomana anar a trobar un profeta estranger; els servents de Naaman que el convencen d'obeir les indicacions del profeta; Eliseu, el servent amatent de Jahveh, que no cerca diners ni honors

(v. 16). Per altra part hi ha tot el moviment de poder, autosuficient i confiat en la força humana: Naaman, el general predilecte i valent, recapta la recomanació del seu rei, i aquest la del rei d'Israel, intentant sempre amb diners i obsequis aconseguir allò que es desitja. El resultat de tot aquest aparell de poder és el reconeixement de l'absoluta impotència humana per lluitar amb èxit contra el mal de la malaltia. Mentre Naaman és mou en les coordenades del poder humà, no troba salvació. Quan es decideix a entrar en les coordenades de Jahveh —per la humilitat i per la fe— troba la salvació del cos i de l'esperit. El poderós senyor ha de fer cas de les paraules dels seus servents i sotmetre's al ritu manat pel profeta estranger, que el fa banyar en un riu sense comparació amb els del seu país, i sense que l'home de Déu hi assisteixi ni faci res de personal a favor seu. Des de la humilitat, i des de la fe, aquest home ha trobat Jahveh. És la lliçó més important de la perícopa: «Ara sé ben bé que, fora d'Israel, no hi ha cap altre Déu enlloc de la terra» (v. 15). Jahveh és l'únic Déu que salva, perquè de fet ell és l'únic Déu veritable.

Déu és a tot arreu

La guarició de Naaman, l'ha menat a l'autèntica fe. A partir d'ara serà un adorador de Jahveh. D'acord, però, amb la mentalitat religiosa de l'època, Naaman creu també que la presència de Jahveh està lligada al territori del qual és Déu i que, com a tal, ell protegeix. Fora del país que li és propi, el déu d'allí no té cap poder. Per això Naaman demana poder emportar-se una càrrega de «terra d'aquest país» (v. 17). Així, en una mena de ficció jurídica, podrà arribar fins al Déu d'Israel sense moure's de Síria, on el reté el seu càrrec. Som encara molt lluny de la plenitud de la revelació que ens portaria Jesucrist: «Arriba l'hora, més ben dit és ara, que els autèntics adoradors adoraran el Pare en Esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. Déu és esperit. Per això els qui l'adoren han de fer-ho en Esperit i en veritat» (Jo 4:23-24). I això pot fer-se a qualsevol lloc de la terra, ja que Déu és a tot arreu i sobretot en el cor de l'home.

Retrats bíblics intencionats

Tant d'amor i no poder contra la mort...

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Segurament algun lector recordarà aquestes paraules del poema de César Vallejo, recitades dramàticament pel joglar del conjunt *Aguaviva*, en la cantata Apocalipsi.

Paraules semblants diria el rei piadós Ezequies quan, després d'una vida religiosa exemplar, sentia arribar la seva mort.

El poble del sud, el de Judà, s'havia pervertit; havia inundat els seus llocs cèntrics d'esteles sagrades, de fites màgiques i fins havia arribat a adorar la que conservaven com si fos la serp de bronze de Moisès. I el valent rei s'havia atrevit a destruir tots aquests signes idolàtrics. Era jove, però no immadur. Era jove per prendre decisions i madur per mantenir-se ferm entre dos focs. Assíria i Egipte es rifaven aquells territoris. I Ezequies els havia de mantenir amb independència i sense perdre la seva vocació de poble escollit.

També va tenir encert en l'enginyeria. Guijon, un manantial d'abundoses aigües, les perdia per la vall del Cedró, i estava al costat de les mateixes muralles. Calia perforar la roca i conduir-les vers l'interior. I ràpidament es féu, i sense la tecnologia que ara exigiríem. I es tancà l'entrada i es va construir un dipòsit a l'interior. La font s'anomena avui de la senyora Maria, el dipòsit fou la piscina de Siloè, on es curà el cec de naixement, gràcies a la intervenció de Jesús. En gairebé tots els meus viatges a Terra Santa he visitat ambdós llocs. A honor de Santa Maria, de Jesús,

al de Salomó, que fou ungit emperador en aquest lloc, i a honor del rei Ezequies. A Istanbul, en un museu, conserven la làpida que col·locaren el dia que les dues brigades, que perforaven cada una des d'un extrem, es trobaren.

Tant amor, tanta devoció, tanta fidelitat, i no poder contra la mort, diria en la seva oració el piadós rei. Quelcom va assolir, ja que se li allargà la vida uns anys.

Pensava aquests dies en aquella situació, en conèixer la mort de la jove Anabel Segura. Jo també havia pregat per ella. La TV un dia ens havia mostrat la seva habitació i en ella havia distingit una imatge i un llibre d'orientació. El locutor havia dit que era una jove de conviccions religioses. Vaig lamentar-me que no s'hagués parlat d'això en un programa dedicat a ella, un cop coneguda la seva mort. Hagueren de ser veus arribades d'Amèrica les que parlessin de fe i de pregària, ja que ara la pregària de la gent ben nascuda i cristiana havia de ser per la família.

Tant d'amor i no poder contra la mort... tantes crides telefòniques, tants llaços, tantes cartes, tantes manifestacions, i no haver pogut res contra la mort...

El piadós rei Ezequies també va morir, ell no era capaç de tenir la fe que pogué tenir la nostra jove, d'una manera o altra se'ls recordarà a ambdós, certament que el personatge bíblic serà molt més conegut, però ni de l'un ni de l'altre no es perdrà tot el bé que feren i tot el mal injust que patiren.

La història d'Ezequies es relata en el II dels Reis, cap. 18-20 i en el II de les Cròniques, cap. 29-31.